

2009

Letno poročilo

● ● ● ● HELIOS GROUP

**BITI UGLEDNO
PODJETJE, NA KATERO
BOMO PONOSNI
TAKO ZAPOSLENI KOT
NAŠE OŽJE IN ŠIRŠE
DRUŽBENO OKOLJE.**

Iz poslanstva Skupine Helios

Ponosni na rešitve, ki jih prinašamo

VSEBINA

1	Uvodni del	4
2	Poslovno poročilo	20
3	Računovodsko poročilo - I. del	53
	Revizorjevo poročilo	54
	Računovodski izkazi	55
	Računovodsko poročilo - II. del	66
	Pojasnila k računovodskim izkazom	
4	Helios doma in po svetu	120

1

Uvodni del

1. Pomembnejši podatki o poslovanju	5
2. Pomembnejši dogodki v letu 2009, pomembnejši dogodki po zaključku obračunskega obdobja	8
3. Pismo delničarjem	9
4. Poročilo nadzornega sveta	13
5. Predlog uporabe bilančnega dobička	15
6. Izjava o spoštovanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb	17
7. Izjava uprave o upravljanju družbe	18

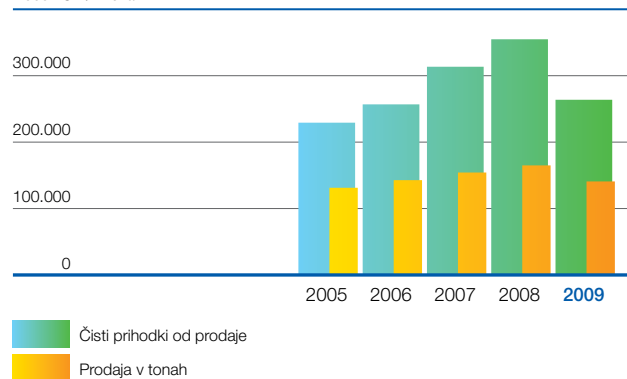
1. POMEMBNEJŠI PODATKI O POSLOVANJU

Skupina Helios

		2009	2008	2007	Indeks 09/08	Indeks 08/07
Čisti prihodki od prodaje	v 000 EUR	266.287	353.911	311.796	75	114
EBITDA - Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo	v 000 EUR	23.203	28.169	26.034	82	108
EBIT - Poslovni izid iz poslovanja	v 000 EUR	10.394	15.599	16.207	67	96
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	v 000 EUR	2.802	2.720	12.680	103	21
Dodana vrednost ¹	v 000 EUR	82.252	92.892	75.999	89	122
Kapital	v 000 EUR	200.671	202.351	208.798	99	97
Poslovni izid iz poslovanja v prihodkih od prodaje	v %	3,9	4,4	5,2	89	85
Čisti poslovni izid v prihodkih od prodaje	v %	1,1	0,8	4,1	137	19
Čista donosnost kapitala	v %	1,4	1,3	7,9	105	17
Čisti prihodki od prodaje na zaposlenega	v EUR	94.603	122.080	131.412	77	93
Dodana vrednost na zaposlenega	v EUR	29.221	32.043	32.031	91	100

Skupina Helios Prodajni rezultati

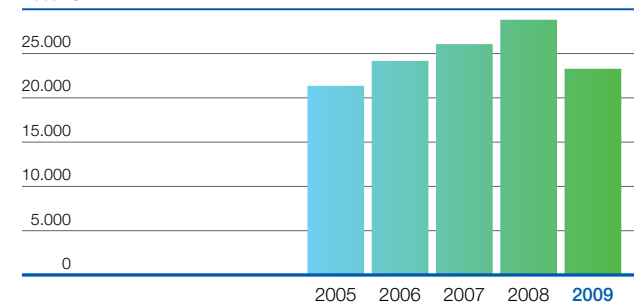
v 000 EUR / v tonah

Skupina Helios

Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo - EBITDA

v 000 EUR

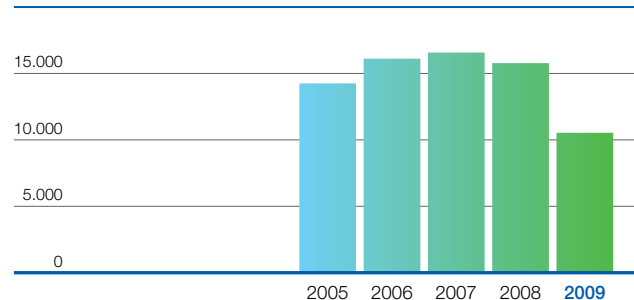

¹ Dodana vrednost = (Prihodki iz poslovanja ± sprememba vrednosti zalog)
- Stroški materiala, blaga in storitev - Drugi poslovni odhodki (dolgoročne rezervacije, drugi stroški poslovanja).

Skupina Helios

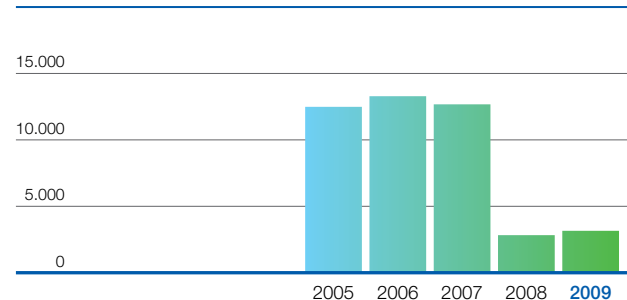
Poslovni izid iz poslovanja – EBIT

v 000 EUR

Skupina Helios

Čisti poslovni izid obračunskega obdobja

v 000 EUR

Delnice družbe Helios Domžale, d. d.

		2009	2008	2007	Indeks 09/08	Indeks 08/07
Kapital	v 000 EUR	139.169	140.494	139.582	99	101
Knjigovodska vrednost delnice ²	v EUR	498,86	502,83	499,53	99	101
Povprečni enotni tečaj delnice	v EUR	391,94	1.121,11	1.412,99	35	79
Borzni tečaj delnice HDOG na dan 31.12.	v EUR	367,80	526,00	1.596,54	70	33
Bruto dividenda na delnico	v EUR	0 ³	0	12		
Kapitalski donos	v %	-30,10	-67,00	66,10	45	
Dividendni donos	v %	0,00	0,75	1,25	0	60
Skupni donos	v %	-30,10	-66,25	67,35	45	
Število delnic		278.446	278.446	278.446	100	100

³ Knjigovodska vrednost delnice = (Kapital – Vrednost rezerv za lastne deleže) / (Št. delnic – Lastne delnice).

⁴ Predlog za leto 2009.

→ HELIOS TESSAROL

V pokravnih barvah Tessarol je združena zakladnica znanja in izkušenj generacij, pripadnih Heliosu v 85 letih obstoja tega izdelka.

Širitev programa blagovne znamke Helios na vrsto drugih barv in lakov za ureditev doma in dinamičen razvoj sta Tessarolu vdahnili svežino in mladost, ki združena s tradicijo, vzbujata zaupanje in prinašata radost barvanja.

2. POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2009

→ Dogodke, ki so pomembneje zaznamovali poslovanje Skupine Helios v letu 2009, lahko strnemo v naslednje točke:

- Na nivoju Skupine Helios smo že v začetku leta sprejeli vrsto ukrepov in pravil ravnanja za premagovanje finančne in gospodarske krize in za prilagajanje poslovanja novim razmeram. Uresničevanje predpisanih ukrepov smo nenehno preverjali.
- Vsi glavni proizvodni in prodajni programi, ki jih delimo na dekorativo, avtoreparature, avtoserijo, industrijske premaze (kovinski, lesni, cestni in praškasti premazi) ter umetne smole, so dosegli slabše prodajne rezultate glede na predhodno leto, izjema je le program cestnih premazov, ki je dosegel 12-odstotno rast. Letnega plana nismo dosegli. Znižanje gospodarske rasti je bilo izrazitejše na ruskem in ukrajinskem trgu.
- Največje deleže v strukturi celotne prodaje imajo dekorativni premazi (29%), umetne smole (22%), avtoreparature (14%) in kovinski premazi (14%).
- Prodaja na tujih trgih predstavlja 86-odstotni delež celotne prodaje, od tega v države EU prodamo 30-odstotkov, v države SND 23-odstotkov in v države bivše YU skoraj 31-odstotkov vseh naših proizvodov. V Sloveniji prodamo 14 odstotkov proizvodnje.
- Za preteklo leto je značilna velika nestabilnost tečajev več nacionalnih valut.
- V okviru racionalizacije poslovanja smo nadaljevali z organizacijskimi spremembami na ravni Skupine, z integracijo priključenih podjetij, in sicer na razvojnem, proizvodnem in prodajnem področju.
- Na centralni lokaciji smo intenzivno uvajali nov informacijski sistem SAP, ki ga nameravamo v prihodnje uvesti v celotno Skupino.
- Na osnovi okoljskega poročila, katerega vsebina je predpisana s strani CEFIC-a, smo pridobili pravico do uporabe logotipa POR - Program odgovornega ravnanja.

- Na centralni lokaciji smo uspešno izvedli recertifikacijo sistema vodenja kakovosti v skladu z ISO 9001:2008.
- Uspešno smo izvedli kontrolno presojo sistema ravnanja z okoljem v skladu z ISO 14001:2004.
- V novembru smo pridobili Okoljo dovoljenje po direktivi IPPC na centralni lokaciji na Količevem in v Medvodah.
- Prejeli smo priznanje za TOP 10 za sistematično investiranje v znanje in skrb za izobraževanje ter usposabljanje zaposlenih.
- Nadzorni svet je obravnaval in sprejel strateški načrt Skupine Helios za obdobje 2010 – 2013.

Pomembnejši dogodki po zaključku obračunskega obdobja

- Družba Color iz Medvod se je s 4. januarjem 2010 pripojila k družbi Helios, Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo in prenehala obstajati kot samostojna pravna oseba.
- V skladu s sprejeto strategijo smo ob koncu leta ukinili proizvodnjo Duge v Beogradu in jo preselili na druge proizvodne lokacije, največ v Zvezdo-Helios v Gornjem Milanovcu.
- S 1. januarjem 2010 smo na centralni lokaciji začeli z delom na novem informacijskem sistemu SAP.
- Skupaj s švedsko Tordo smo dezinvestirali svoj 49-odstotni delež v skupnem podjetju Torda-Zvezda iz Gornjega Milanovca.
- Večina Heliosovih ciljnih trgov je še v recesiji. Počasna stabilizacija razmer na ruskem in ukrajinskem trgu nas navdaja z optimizmom. Kljub temu ostajamo realni in smo pripravljeni na vse spremembe.

3. PISMO DELNIČARJEM

Predsednik uprave — Uroš Slavinec —

Spoštovani!

Po daljšem obdobju svetovne gospodarske konjunktore je v zadnjem četrtnetju leta 2008 gospodarski optimizem močno pretresla finančna kriza, ki je zelo hitro prerasla v svetovno gospodarsko krizo. Nacionalna gospodarstva so eno za drugim oznanjala recesijo. V letu 2009 je kriza še posebej močno prizadela trge Vzhodne Evrope in spremenjenim razmeram se tudi poslovanje Skupine Helios ni moglo izogniti. Tako smo po daljšem obdobju uspešnega razvoja in rasti v letu 2009 doživeli poslabšanje kazalcev uspešnosti poslovanja. Recesija se je pokazala predvsem v hitrem in občutnem padcu naročil. Za ilustracijo naj navedem, da smo imeli v preteklem letu 25 odstotkov manjšo prodajo v primerjavi z letom 2008 (količinski indeks je 87).

→ Za leto 2010 smo si zastavili visoke, danes ocenjujemo, da celo previsoke cilje, saj bo gospodarska kriza očitno bolj dolgotrajna, kot smo sprva predvidevali. Razmere so nestabilne, predvsem pa obstaja velika negotovost in nepredvidljivost. Zato namenjam velik poudarek četrtletnim programom kontrole vseh stroškov, boju za čim več naročil in pospeševanju prestrukturiranja, kar naj bi Skupini Helios omogočilo nov zagon v naslednjih letih. Že rezultati prvega

četrletja letošnjega leta kažejo, da so se prodajni rezultati v primerjavi z letom 2009 nekoliko izboljšali – glede na enako obdobje lanskega leta dosegamo rast v višini 8 odstotkov. Predvsem zaradi naraščanja naročil iz Vzhodne Evrope. Slabše rezultate dosegamo pri prodaji v Sloveniji in v državah nekdanje Jugoslavije. Prodaja v okviru EU pa tudi ne kaže večje živahnosti.

Nadaljujemo z uresničevanjem strukturnih sprememb. Omenil bi pripojitev družbe Color k družbi Helios, Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo, zaprtje proizvodnega dela družbe Duga iz Beograda. Uvedli smo nov poslovno-informacijskih sistem SAP. Vse omenjeno je stopilo v veljavo s 1. januarjem 2010, medtem ko so bile vse pripravljalne aktivnosti izvedene v letu 2009. Nadaljujemo s procesom prodaje nekaterih programov, ki niso del našega osrednjega poslovnega fokusa; odprodali smo tiskarske barve ameriški multinacionalki, dezinvestirati skušamo program lepil.

Skupina Helios je imela v letu 2009 2815 zaposlenih v več kot 30 družbah v 14 državah.

V letu 2009 so podjetja Skupine Helios ustvarila 266 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je za 25 odstotkov manj kot v letu 2008. Tudi letni plan ni bil dosežen. Z ustvarjenim nivojem prodaje seveda nismo zadovoljni, kljub temu pa nam je ob hudi gospodarski krizi uspelo ohraniti tržne deleže na naših najpomembnejših trgih.

Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) je znašal 10,4 milijona evrov, kar je 5 milijonov evrov manj kot v letu 2008, ko je znašal 15,6 milijona evrov. Predstavlja 3,9 odstotkov prihodkov od prodaje. Poslovni izid iz poslovanja je delno tudi posledica drugih poslovnih prihodkov v zvezi z odprodajo poslovno nepotrebnega premoženja.

Delež stroškov materiala v čistih prihodkih od prodaje je 49-odstoten, kar je manj kot v letu 2008, ko je bil 52-odstoten. To je predvsem rezultat učinka padca cen nafte že ob koncu leta 2008, ki se je nadaljeval tudi v prvem četrletju leta 2009, ter posledičnega nižanja cen surovin. Tržišče in proizvajalci surovin so se že v drugi polovici leta 2009 na nižanje cen odzvali in zmanjšali ponudbo. Tako so cene surovin po

doseženem najnižjem nivoju v sredini drugega kvartala leta 2009 v nadaljevanju leta ponovno začele naraščati. Sicer ne skokovito, vendar vztrajno, tako da so bili nivoji ob koncu leta 2009 že praktično izenačeni s preteklimi obdobji.

Stroški storitev so se glede na enako obdobje 2008 znižali za 22 odstotkov, kar je posledica strogega varčevanja.

Ukrepi na področju zmanjšanja stroškov dela so se začeli izvajati takoj na začetku leta 2009, rezultati sprejetih ukrepov pa so se izraziteje pokazali v drugem in tretjem kvartalu. V nekaterih družbah Skupine v Sloveniji smo prešli na 36 urni delovni teden in s tem tudi delno ublažili krizo. Stroški dela so se znižali za 7.707 tisoč evrov oziroma za 13 odstotkov, njihov delež v čistih prihodkih od prodaje je 20-odstoten, v letu 2008 je bil 17-odstoten. Tudi s pomočjo državnih ukrepov za blažitev vplivov krize nam je uspelo ohraniti delovna mesta, hkrati pa smo začeli število zaposlenih postopno prilagajati obsegu poslovanja.

Čisti poslovni izid Skupine Helios za leto 2009 znaša 2.802 tisoč evrov, kar je za 3 odstotke več kot leta 2008. To je sicer nizek rezultat, vendar je odraz svetovnih kriznih razmer in konzervativnega pristopa Skupine Helios pri evidentiranju poslovnih dogodkov.

Premoženjsko stanje bilance Skupine Helios kaže, da so se sredstva v letu 2009 glede na enako lansko obdobje znižala za 4 odstotke in znašajo 361.550 tisoč evrov. Delež dolgoročnih sredstev v vseh sredstvih je 47-odstoten, delež kratkoročnih sredstev je 52-odstoten, zaloge so v višini 63.839 tisoč evrov in predstavljajo 18-odstoten delež v vseh sredstvih, lani je bil ta delež 20-odstoten.

V absolutnem znesku so se zaloge znižale za 10.091 tisoč evrov oziroma za 14 odstotkov glede na enako obdobje lani. Za 15 odstotkov so se znižale tudi kratkoročne poslovne terjatve.

Zaradi slabše plačilne discipline kupcev smo v skladu z računovodskimi standardi Skupine oblikovali za 5.622 tisoč evrov prevrednotovalnih poslovnih odhodkov pri obratnih sredstvih.

Zaradi dezinvestiranja so se dolgoročne finančne naložbe znižale za 25 odstotkov, v absolutnem znesku za 7.183 tisoč evrov.

Finančno stanje družbe je stabilno, saj je poleg visokih denarnih sredstev visok tudi delež kapitala v virih sredstev in predstavlja 55,5 odstotkov vseh virov. Delež obveznosti iz financiranja v virih sredstev znaša 30,5 odstotkov, lani je bil delež 32,7-odstoten.

Eden ključnih ciljev Skupine Helios za leto 2009 je bilo ustvarjanje pozitivnega denarnega toka.

Dezinvestiranje poslovno nepotrebnega premoženja in finančnih naložb ter znižanje višine obratnih sredstev je v letu 2009 prineslo 29.432 tisoč evrov neto denarnega toka iz poslovanja.

Eden od prvih ukrepov ob nastanku krize je bila omejitev investicij na izpeljavo le nujno potrebnih. Za investicije v osnovna sredstva smo v letu 2009 namenili 10.916 tisoč evrov, kar je znatno manj kot leto poprej, ko je bilo za investicije porabljeno 28.385 tisoč evrov. Kljub temu je bil eden zahtevnejših projektov proces implementacije poslovno-informacijskega računalniškega sistema SAP na lokacijah Količevo in Preska, ki je začel delovati s 1. januarjem 2010. Postopno ga nameravamo uvesti v vsa podjetja Skupine Helios. Za kapitalna vlaganja smo porabili 2.720 tisoč evrov.

Kljub krizi smo v preteklem obdobju posebno pozornost namenili razvoju novih izdelkov in tehnologij. Za razvoj in raziskave smo v letu 2009 namenili okoli 2,5 odstotka letnih prihodkov, kar je glede na strategijo Skupine Helios še vedno premalo. Zato lastna razvojna sredstva dopolnjujemo z razvojnimi sredstvi, ki jih za povečanje konkurenčnosti gospodarstva namenjata Slovenija in EU.

Preteklo obdobje je zaznamovala okoljska zakonodaja in

obenem višja pričakovanja kupcev po kakovostnih in cenovno sprejemljivih izdelkih. Pričakujemo, da bo enako tudi v prihodnje. Zato je bil v letu 2009 velik del razvojnih aktivnosti usmerjen v nove, okolju prijazne izdelke na vodni osnovi in izdelke z visokim deležem trdne snovi. Osnova za zagotavljanje visoke ravni okolju prijaznih izdelkov sta predvsem odlično znanje in razumevanje premaznih sistemov ter tehnologij. Enako pomembne so kakovostne delovne razmere s sodobno razvojno-raziskovalno opremo. Za pridobitev novih znanj smo okrepili sodelovanje z univerzami in raziskovalnimi inštituti, kot tudi z razvojnimi oddelki naših industrijskih partnerjev. Uspešno smo kandidirali na raziskovalnih in razvojno-investicijskih razpisih, pa tudi na razpisih za državna sredstva za podiplomsko izobraževanje. Ključna sta sprejeta projekta centra odličnosti na področju polimernih materialov ter na področju nano materialov in tehnologije. V omenjenih centrih odličnosti nam je v Sloveniji uspelo povezati znanje in razvojno raziskovalno opremo na visoki evropski in svetovni ravni. Aktivna vloga v obeh centrih odličnosti, ki sta v celoti financirana iz evropskih in slovenskih proračunskih virov, bo Heliosu omogočila razvoj prebojnih inovacij.

V letu 2009 sta največji proizvodni podjetji v Skupini na lokacijah Količevo in Preska uspešno zaključili postopke in pridobili okoljsko dovoljenje po direktivi IPPC. S tem so bila zaključena večletna prizadevanja, pridobljeni dovoljenji pa predstavljata konkretne obveznosti proizvodnih lokacij do okolja, družbe in države.

Načela uravnoteženega trajnostnega razvoja, ki jih izvajamo, se odražajo v skrbi za okolje in v formuliranju izdelkov, ki so prilagojeni zaostrenim zakonodajnim zahtevam.

TQM-u namenjamo posebno pozornost pri vseh večjih družbah Skupine Helios. Trdno jedro poslovne odličnosti predstavljajo v vseh proizvodnih podjetjih Skupine Helios vzpostavljeni in certificirani sistemi vodenja kakovosti, ki so v skladu z zahtevami mednarodnega standarda ISO 9001. Kot zahteva standard, se vsako leto izvajajo notranje in zunanje presoje sistema, ki so bile tudi v letu 2009 v vseh podjetjih

uspešno opravljene. Poleg izpolnjevanja zahtev omenjenega standarda uvajamo vse dodatne koncepte glede na razpoložljivost in potrebe, ob tem skrbimo za primerno integracijo drugih sistemov in postopkov, ki smo jih uvedli.

Že nekaj let je v naših podjetjih trdno zasidrano ciljno vodenje, ki ga sistematično razvijamo. Veliko dela na tem področju pa nas še čaka.

Leto 2010 bo zahtevno leto, polno težkih preizkušenj in negotovosti, kar bo od uprave in vseh drugih deležnikov zahtevalo zelo skrbno in natančno vodenje družbe. Spremeniti moramo miselnost, postaviti spremenjen sistem vrednot, kjer bo solidarnost tako vodilnih, zaposlenih kot tudi lastnikov postavljena mnogo višje. V ospredje moramo postavljati stroškovno učinkovitost ob hkratnem intenziviranju razvojnih procesov ter spodbujanju kreativnosti in inovativnosti zaposlenih.

V skladu s smernicami, ki smo si jih postavili v strategiji, si bomo tudi v letu 2010 prizadevali za poenotenje poslovne kulture in iskali sinergije za doseganje čim boljšega poslovnega rezultata. Nadaljevali bomo konsolidacijo vseh prevzetih podjetij in namenjali veliko pozornosti njihovem kakovostnemu vključevanju v sistem Skupine Helios.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem članom nadzornega sveta za vse njihove predloge, pobude in spodbude ob vodenju poslovanja v preteklem letu in pri snovanju strategije razvoja Skupine Helios.

Zahvaljujem se tudi svojim sodelavcem in vsem zaposlenim v Skupini Helios za njihov prispevek k doseženim rezultatom in jih vabim k nadaljnjemu zavzetemu sodelovanju.

Predsednik uprave
Uroš Slavinec

→ BELINKA

Belinka je v štirih desetletjih razvoja, proizvodnje in trženja lesnih premezov postala sinonim za zaščito lesa. Za ljudi ni več zgolj barva, temveč pomeni preprosto pozitiven, ljubeč odnos do lesa.

Pri svojih kupcih na 15 trgih je blagovna znamka Belinka poznana po visoki kakovosti in ponovljivosti nians, kar jo ob sodobnem trženju povsod uvršča v najvišji kakovostni in cenovni razred.

4. POROČILO NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet družbe Helios Domžale, d. d., ki je bil imenovan na Skupščini delničarjev družbe 4. julija 2008, je v letu 2009 nadziral poslovanje družb, ki sestavljajo Skupino Helios, in krovne družbe Helios Domžale, d. d.. V okviru svojih pooblastil in pristojnosti, določenih z zakonskimi predpisi, s poslovníkom o delu NS ter v skladu s statutom družbe, se je seznanjal s poslovanjem družbe, s pomembnimi poslovnimi dogodki ter z uresničevanjem strateških in poslovnih usmeritev.

→ Nadzorni svet šteje osem članov in deluje v naslednji sestavi:

Simon Zdolšek, predsednik nadzornega sveta
 dr. Anton Jurgetz, namestnik predsednika nadzornega sveta
 Aleksander Kokot, član nadzornega sveta
 Evgen Likl, član nadzornega sveta
 Dušan Zazijal, član nadzornega sveta
 Ivanka Poljanšek, članica nadzornega sveta – predstavica zaposlenih
 Tomaž Kumer, član nadzornega sveta – predstavnik zaposlenih
 Božidar Borčnik, član nadzornega sveta – predstavnik zaposlenih

V začetku leta 2009 je nadzorni svet v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in s Poslovníkom o delu nadzornega sveta imenoval revizijsko komisijo v sestavi dr. Anton Jurgetz – predsednik revizijske komisije (namestnik predsednika nadzornega sveta), Ivanka Poljanšek – članica revizijske komisije (članica nadzornega sveta) in Katarina Praznik - zunanja članica revizijske komisije.

Spremljanje in nadziranje poslovanja družbe

Nadzorni svet se zaveda, da je učinkovit nadzor možen z dobro pripravljenimi gradivi in obveščanjem s strani uprave, kar v nadaljevanju vodi v odprt dialog v smislu seznanjanja s cilji, z analizo rezultatov, z razumevanjem vzrokov delovanja in vplivov okolja.

V letu 2009 se je NS sestal na petih rednih sejah, in sicer 30. januarja, 27. marca, 22. maja, 22. oktobra in 18. decembra 2009. Bili sta še dve korespondenčni seji, 31. marca in 24. aprila 2009.

NS je na podlagi gradiv, ki mu jih je predložila uprava, spremljal rezultate poslovanja v primerjavi s poslovnim načrtom ter s preteklimi obdobji in s tem dobil informacije o gibanju prodaje po programih in regijah, o stanju na področju nabavnih trgov in tudi vpogled v računovodske izkaze. Nadzorni svet je spremljal tudi razmere na trgih, ki so še posebej pomembni za poslovanje družbe. Člani NS so se seznanjali z vsebino predloženih gradiv ob predlaganih temah in s svojimi mnenji, pobudami in predlogi dejavno sodelovali na sejah.

Pri nekaterih točkah so poleg uprave, sodelovali tudi drugi poročevalci za posamezna področja. Uprava je tako NS omogočila kakovosten nadzor nad poslovanjem ter finančnim in premoženjskim stanjem družbe. Uprava je že ob koncu leta 2008 seznanila NS z dodatnimi ukrepi, ki so se začeli izvajati zaradi nastale finančne in gospodarske krize. Sodelovanje z upravo lahko ocenimo kot korektno.

Na januarski seji je NS sprejel Poslovni načrt za leto 2009 in se seznanil s sprejetimi ukrepi uprave za ublažitev finančne in gospodarske krize in jo pri tem podprl. Če sprejeti ukrepi ne bi zadostovali oziroma bi se zadeve še poslabšale, je zadalžil upravo, da pripravi alternativni program.

Na seji, ki je bila 27. marca, se je NS seznanil z nerevidiranimi računovodskimi izkazi Skupine Helios za leto 2008, z informacijo o problematiki varstva okolja v Zvezdi-Helios in s tekočim poslovanjem Skupine. NS je tudi, glede na Zakon o gospodarskih družbah in Poslovnik o delu nadzornega sveta, imenoval revizijsko komisijo, ki jo sestavljajo trije člani: dr. Anton Jurgetz, Jana Poljanšek in Katarina Praznik.

NS je dal v potrditev Letno poročilo Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d., za leto 2008 ter predlog skupščini o uporabi bilančnega dobička, na korespondenčni seji, ki je potekala od 24. do 29. aprila 2009.

Predsednik nadzornega sveta — Simon Zdolšek —

Na seji 25. maja je NS poleg informacije o tekočem poslovanju (rezultati I-IV/2009 in projekcija za 2009, pripojitev družbe Color k družbi TBLUS Količevo) dodatno obravnaval gradivo za 15. sejo skupščine delničarjev družbe Helios Domžale, d. d., ki je bila 3. julija 2009. Poleg običajnega dnevnega reda skupščine, kot je seznanitev z letnim poročilom in s poročilom nadzornega sveta ter sklep o uporabi bilančnega dobička in podelitvi razrešnice članom uprave in nadzornega sveta ter imenovanju revizorja, je bila na dnevni red uvrščena tudi točka o imenovanju člana nadzornega sveta, določitev sejnin članom komisij NS družbe ter sklep o pooblastilu za nakup lastnih delnic. Predlagani sklepi so bili na skupščini sprejeti.

Gospod Simon Zdolšek je bil na julijski skupščini ponovno izvoljen v nadzorni svet družbe, na svoji oktobrski seji pa ga je NS ponovno izvolil za predsednika. Na tej seji je uprava med drugim informirala NS o poslovanju Skupine Helios v

devetmesečnem obdobju in z oceno leta 2009, glede prestrukturiranja družbe Duga iz Beograda, o možnih lastniških spremembah v Tordi Zvezda, razvojnih projektih Skupine in drugih tekočih aktivnostih.

Na 7. redni seji 18. decembra 2009 je NS obravnaval Poslovni načrt za leto 2010 in Strategijo Skupine Helios za obdobje 2010 – 2013. Po izčrpnih razpravi in z dodatnimi predlogi ter pripombami je NS sprejel oba dokumenta in upravo podprl ter hkrati zadolžil za izpolnjevanje temeljnih izhodišč, ki so naravnana k uresnitvi vizije in poslanstva Skupine Helios.

Revizijska komisija se je prvič sestala 21. aprila 2009 in najprej sprejela poslovnik o svojem delu ter program aktivnosti za leto 2009. Na preostalih štirih sejah je obravnavala zadeve, ki jih kot prisojnosti določata zakon in v okviru nalog Poslovnika o delu revizijske komisije.

NS se je na vsaki seji seznanil s poročilom revizijske komisije, ki ga je podal njen predsednik dr. Anton Jurgetz.

Sprejem letnega poročila Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d., za leto 2009 ter stališče do revizijskega poročila

Uprava družbe je v aprilu 2010 NS predložila v sprejem revidirano letno poročilo 2009. NS ga je obravnaval na redni seji 16. aprila 2010.

Letnemu poročilu je bilo priloženo revizorjevo poročilo o revidiranju konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine Helios in revizorjevo poročilo o revidiranju računovodskih izkazov družbe Helios Domžale, d. d.. Revidiranje računovodskih izkazov in konsolidiranih računovodskih izkazov je opravila revizorska hiša Ernst & Young iz Ljubljane.

Na podlagi podrobne preveritve letnega poročila za leto 2009 in računovodskih izkazov s pojasnili, ki jih je preveril revizor, je NS ugotovil, da je to sestavljeno jasno, pregledno in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah in z veljavnimi računovodskimi standardi. NS je pregledal tudi revizorjevo poročilo in do njega sprejel pozitivno stališče. Letno poročilo izkazuje resničen in pošten prikaz premo-

ženja, obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida ter pošten prikaz razvoja poslovanja in poslovnega položaja Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

NS je sprejel letni poročili za leto 2009 za Skupino Helios in za družbo Helios Domžale, d. d.

NS je potrdil predlagano oblikovanje bilančnega dobička v okviru pristojnosti uprave in NS ter v sodelovanju z upravo oblikoval predlog uporabe bilančnega dobička.

NS predlaga, da skupščina ob sprejetju sklepa o uporabi bilančnega dobička upravi in NS družbe podeli razrešnico za poslovanje v letu 2009.

Sklep

NS ocenjuje, da sta uprava družbe Helios Domžale, d.d. in nadzorni svet, ob upoštevanju zaostrenih razmer in recesije na globalnih trgih, v letu 2009 delovala ustrezno in odgovorno, tako do lastnikov kot tudi do zaposlenih.

Nadzorni svet predlaga skupščini delničarjev, da upravi za poslovanje v letu 2009 podeli razrešnico.

Upravi in zaposlenim v družbah Skupine Helios pa se v imenu vseh članov NS zahvaljujem za prizadevano delo in želim mnogo uspeha v novem poslovnem letu.

Predsednik nadzornega sveta

Simon Zdolšek

5. PREDLOG UPORABE BILANČNEGA DOBIČKA

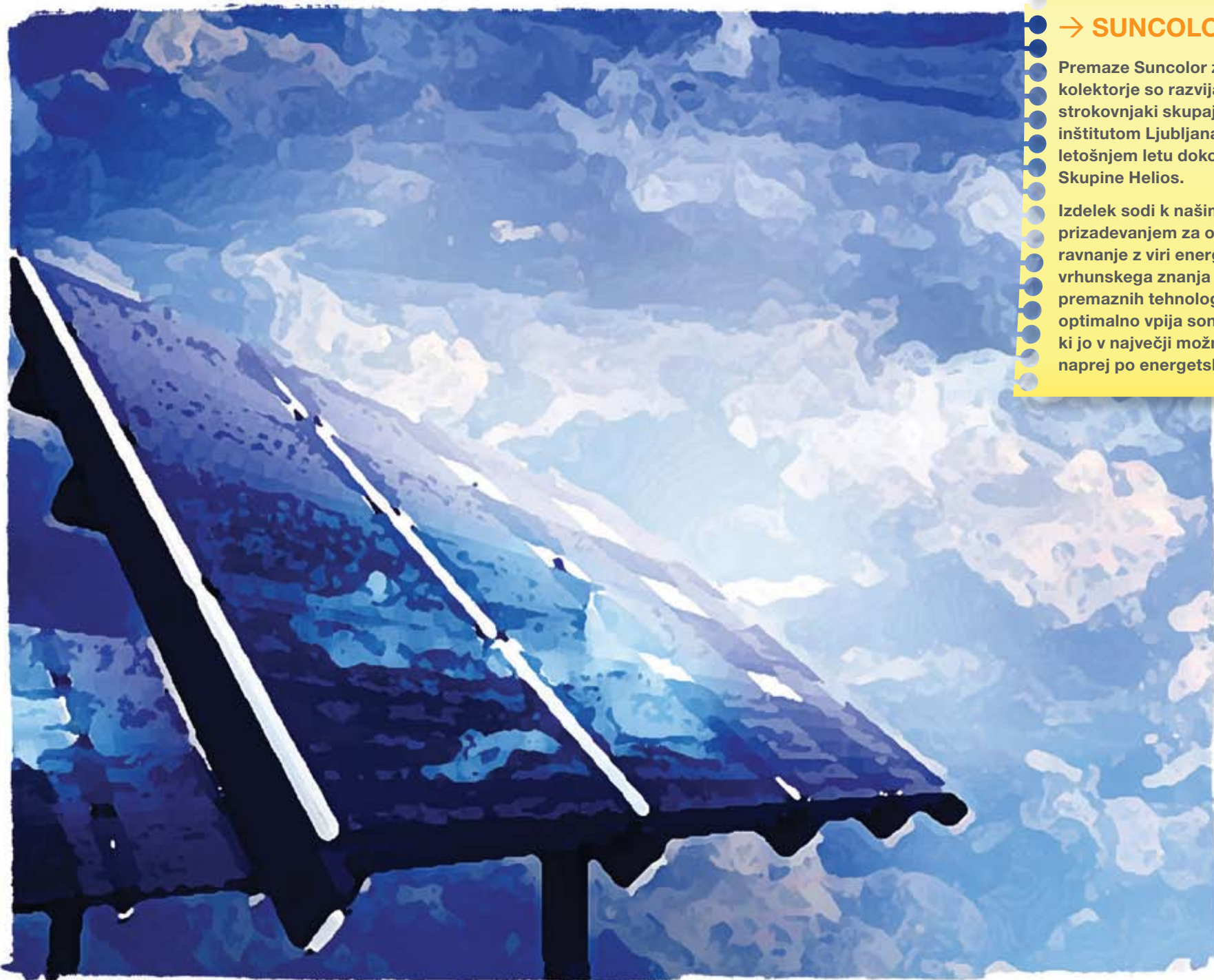
→ Bilančni dobiček⁴ družbe Helios Domžale, d. d., za leto 2009 je 10.788.137 evrov in je sestavljen iz:

- Čistega dobička tekočega leta v znesku	161.845 evrov
- Prenesenega čistega dobička iz prejšnjih let v znesku	10.626.292 evrov

Uprava in NS skupščini delničarjev predlagata, da se bilančni dobiček za poslovno leto 2009 v višini 10.788.137 evrov uporabi za naslednje namene:

- Za povečanje drugih rezerv	161.845 evrov
- Za razporeditev v preneseni dobiček	10.626.292 evrov

⁴ V skladu s tretjim odstavkom 230. člena ZGD lahko uprava pri sprejemu letnega poročila iz zneska čistega dobička, ki ostane po uporabi čistega dobička za namene iz prvega odstavka 230. člena (kritje prenesene izgube, oblikovanje zakonskih rezerv, oblikovanje rezerv za lastne deleže, oblikovanje statutarnih rezerv), oblikuje druge rezerve iz dobička, vendar za ta namen ne sme uporabiti več od polovice zneska čistega dobička, ki ostane.

→ SUNCOLOR

Premaze Suncolor za sončne kolektorje so razvijali Colorjevi strokovnjaki skupaj s Kemijskim inštitutom Ljubljana in jih v letošnjem letu dokončali v okviru Skupine Helios.

Izdelek sodi k našim prizadevanjem za odgovorno ravnanje z viri energije. Je rezultat vrhunskega znanja in poznavanja premaznih tehnologij saj premaz optimalno vpija sončno energijo, ki jo v največji možni meri prenaša naprej po energetskega sistemu.

6. IZJAVA O SPOŠTOVANJU KODEKSA UPRAVLJANJA JAVNIH DELNIŠKIH DRUŽB

Družba Helios Domžale, d. d., Količevo 2, 1230 Domžale, v skladu s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) podaja izjavo o upravljanju družbe.

→ Družba pri svojem poslovanju uporablja Kodeks upravljanja javnih delniških družb (Ur. l. RS št. 118/2005 s spremembami in dopolnitvami, z začetkom veljavnosti s 5. februarjem 2007). Kodeks je javno dostopen v slovenskem in angleškem jeziku na spletnih straneh Ljubljanske borze, d. d., Ljubljana na naslovu: www.ljse.si.

Ta izjava o upravljanju se nanaša na obdobje od 1. maja 2009 do 30. aprila 2010.

Družba Helios Domžale, d. d., je spoštovala relevantne določbe in priporočila Kodeksa upravljanja javnih delniških družb. Priporočil, ki za družbo niso relevantna in jih družba zato tudi ne more kršiti, posebej ne navajamo. Obveznosti, ki so naložene družbi oziroma njenim organom za nekatere primere, bo družba izpolnila, če bo do takšnega primera prišlo.

V nadaljevanju navajamo nekaj obrazložitve v zvezi z določili veljavnega Kodeksa in obrazložitve k zavezujočim priporočilom Kodeksa, ki jim družba ne sledi v celoti:

Cilji družbe:

Cilji družbe Helios Domžale, d. d., v Statutu družbe niso navedeni, ampak so opredeljeni v vsakoletnem poslovnem načrtu družbe in strateškem načrtu do leta 2013.

Organi družbe delujejo ves čas s temeljnim ciljem, ki ga opredeljuje Kodeks, to je maksimiranje vrednosti družbe.

8. 2. Komuniciranje v angleškem jeziku:

Družba je javnost obveščala z objavami v slovenskem jeziku in z letnim poročilom v slovenskem in angleškem jeziku, v elektronski in tiskani različici.

8. 6. Finančni koledar:

Družba v skladu z dosedanja prakso finančnega koledarja za vse leto ne objavlja, je pa delničarje o vseh pomembnih dogodkih sproti obveščala.

8. 15. 5 Notranji akt družbe o pravilih omejitev trgovanja:

Družba je presodila, da posebnega akta s tega področja za zdaj ne bo sprejela, saj trgovanje z delnicami v celoti ureja področna zakonodaja.

Družba bo priporočila Kodeksa spoštovala tudi v prihodnje. Če se bo izkazalo, da katere od obveznosti iz Kodeksa ne bo mogla spoštovati, bosta uprava in NS pripravila utemeljeno pojasnilo.

Pojasnila k točkam 3, 4, 5 in 6, 5. odstavka 70. člena ZGD-1 so vsebovana v drugih delih letnega poročila.

Domžale, 16. april 2010

Predsednik uprave
Uroš Slavinec

Predsednik nadzornega sveta
Simon Zdolšek

Predsednik uprave —
— **Uroš Slavinec**

Podpredsednik uprave —
— **Marko Vresk**

Podpredsednik uprave —
— **Branko Paš**

Član uprave —
— **Aleš Klavžar**

Član uprave —
— **Aleš Skok**

2

Poslovno poročilo

8. Splošni podatki	21
9. Vizija in poslanstvo	25
10. Delnice in lastniška sestava	26
11. Prodaja in trženje	28
12. Nabava	34
13. Razvoj in raziskave	35
14. Naložbe	36
15. Finančno upravljanje in upravljanje tveganj	38
16. Poslovna odličnost in družbeno odgovorno ravnanje	43
a. Poslovna odličnost – TQM	43
b. Zaposleni	44
c. Odgovornost do ožje in širše družbene skupnosti	46
d. Odgovornost do naravnega okolja	48
e. Zdravje in varstvo pri delu	49
17. Naloge in cilji za leto 2010	51

8. SPLOŠNI PODATKI

Dejavnosti Skupine Helios

- Podjetniško in poslovno svetovanje
- Dejavnost holdingov
- Proizvodnja kritnih barv, lakov in podobnih premazov, tiskarskih barv in kitov
- Trgovina na debelo s kemičnimi proizvodi
- Trgovina na drobno z barvami, laki in drugimi kemičnimi sredstvi
- Proizvodnja škroba in škrobnih izdelkov
- Proizvodnja lepil za široko potrošnjo ter industrijo in obrt

Krovno podjetje:

HELIOS, Sestavljeno podjetje za kapitalske naložbe in razvoj, d. d.

Skrajšan naziv:

HELIOS Domžale, d. d.

Sedež:

Količevo 2, p.p. 127, 1230 Domžale

Pravna oblika družbe:

- delniška družba

Vpisana v sodni register pod št.reg. vložka 061/10446900 na Okrožnem sodišču v Ljubljani.

Šifra dejavnosti: 74.14
Matična številka: 5043158
Davčna številka: 11436077
Transakcijski račun: SI56 02300-0014845089

Osnovni kapital:

Osnovni kapital družbe zanaša 11.694.732 evrov. Razdeljen je na 278.446 navadnih imenskih delnic z nominalno vrednostjo 42 evrov. Delnice z oznako HDOG so uvrščene v Vstopno kotacijo ljubljanske borze.

Telefon: +386 1 72 24 000
Telefaks: +386 1 72 24 040
E-naslov: info@helios.si
Spletna stran: www.helios-group.eu

Organi upravljanja in vodenja

Uprava družbe Helios Domžale, d. d.:

Predsednik: Uroš Slavinec
Podpredsednika: Marko Vresk
Branko Paš
Člana uprave: Aleš Klavžar
Aleš Skok

Sprememb v sestavi uprave v letu 2009 ni bilo.

Pomočniki uprave:

dr. Peter Venturini – pomočnik za raziskave in razvoj
Iztok Avbelj – pomočnik za tehnologijo

Izvršni direktorji programov :

Stevo Buinac – program Kovinski premazi
Lojze Lenček – program Cestni premazi
Božidar Pangeršič – program Umetne smole
Aleš Skok – program Dekorativa
Mija Stupica – program Lesni premazi
Daša Tomazin – program Praškasti premazi
Peter Zupan – program Avtoreparature

Nadzorni svet družbe Helios Domžale, d. d.:

Predstavniki kapitala:

Predsednik: Simon Zdolšek
Namestnik predsednika: dr. Anton Jurgetz
Člani: Aleksander Kokot
Evgen Likl
Dušan Zazijal

Predstavniki zaposlenih:

Člani: Božidar Borčnik
Tomaž Kumer
Ivanka Poljanšek

Sestava Skupine Helios

→ Podjetja Skupine Helios so imela 31. decembra 2009 2.815 zaposlenih.

Skupina Helios je imela v letu 2009 v svoji sestavi naslednje družbe:

	Lastniški deleži %
Slovenija	
HELIOS, Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo, d. o. o.	100,00 %
HELIOS, Kemična tovarna Domžale, d. o. o.	100,00 %
COLOR, Industrija sintetičnih smol, barv in lakov, d. d., Medvode ⁵	100,00 %
BELINKA BELLES, d. o. o., Ljubljana	100,00 %
BELINKA KEMOSTIK, d. o. o., Kamnik	100,00 %
MAVRICA, Trgovsko podjetje z barvami in laki, d. o. o., Ljubljana	100,00 %
CHROMCOM, Inženiring, vzdrževanje in meritve, d. o. o.	99,59 %
CHROMOS, d. o. o., Ljubljana (v zapiranju)	89,72 %
Belorusija	
HELKO Minsk (v likvidaciji)	50,00 %
Bolgarija	
HELIOS BULGARIA, Ltd.	66,67 %
Bosna in Hercegovina	
HELKOS, Boje i lakovi, d. o. o., Sarajevo	60,00 %
HELAKOR, d. o. o., Tuzla	50,00 %
CHROMOS Boje i lakovi, d. o. o., Mostar	60,40 %
Češka	
CHEDO, Spol. s r. o., Uherské Hradiště	50,12 %
Hrvaška	
HELTRADING, d. o. o., Zagreb	70,08 %
CHROMOS, Boje i lakovi, d. d., Zagreb	89,72 %
COLOR TRADE, Rijeka	99,90 %
BELINKA HRVATSKA, d. o. o.	100,00 %
METAKEM, d. o. o., Ludbreg	100,00 %
Italija	
HELIOS ITALIA, S. p. A., Gorizia	100,00 %
Madžarska	
ZENTAX-HELIOS, Kft, Szolnok	60,00 %
SZOLNOK-HELIOS, Kft, Szolnok	100,00 %

	Lastniški deleži %
Makedonija	
HELIO-HEM, d. o. o., Skopje	50,00 %
Nemčija	
COLOR GmbH, München (v likvidaciji)	100,00 %
Nizozemska	
ZVON, b. v.	50,00 %
Poljska	
HELIOS POLSKA, Sp. z o. o., Ostrów Wielkopolski	97,65 %
Romunija	
HELIOS COATINGS, S. r. l., Brasov	81,82 %
Rusija	
OAD ODILAK, a. c., Odincovo	82,33 %
OOO HELORS, Moskva	51,00 %
ZAO ODIHEL, Odincovo	51,00 %
OOO HELMOS, Moskva	98,00 %
Slovaška	
HELIOS SLOVAKIA, s. r. o., Žilina	76,12 %
Srbija	
ZVEZDA-HELIOS, a. d., Gornji Milanovac	77,13 %
DUGA IBL, a. d. Beograd	49,84 %
DCB HELIOS, d. o. o., Beograd	100,00 %
BELFIN, d. o. o., Beograd	100,00 %
BELINKA, d. o. o., Beograd (v zapiranju)	100,00 %
Ukrajina	
OOO AVRORA, Čerkassi	100,00 %
OOO SICOLORS, Kijev	75,00 %

⁵ Družba COLOR, Industrija sintetičnih smol, barv in lakov, d. d., Medvode se je s 4. januarjem 2010 pripojila k družbi HELIOS, Tovarni barv, lakov in umetnih smol Količevo, d. o. o. in prenehala obstajati kot samostojna pravna oseba.

Glavne skupine proizvodnih in prodajnih programov Skupine Helios

- Premazi za široko porabo in gradbeništvo – dekorativni premazi

- Avtoreparaturni premazi

- Premazi za avtomobilsko industrijo – avtoserija

- Premazi za zaščito kovin

- Premazi za lesno industrijo

- Premazi za ceste

- Praškasti premazi

- Umetne smole

Preostali programi

- Program premazov za jahte

- Ladijske barve

- Masterbatch

- Lepila

- Škrobi in škrobni modifikati

9. VIZIJA IN POSLANSTVO

Vizija

Uvrstitev med prvih deset vodilnih izdelovalcev barv in lakov v Evropi.

Poslanstvo

Razvijati in tržiti inteligentne, kupcem prilagojene rešitve in kakovostne izdelke, ki polepšajo videz in podaljšajo uporabnost.

Biti poslovno odlični in uspešni, a ekonomsko rast uravnotežiti z izpolnjevanjem pričakovanj vseh deležnikov: lastnikov, zaposlenih, poslovnih partnerjev in okolja.

Odgovorno uporabljati vire, ki jih imamo na razpolago, tako da varujemo okolje in da bo naše delovanje v korist in dobro današnjim in jutrišnjim generacijam.

Biti ugledno podjetje, na katero bomo ponosni tako zaposleni kot naše ožje in širše družbeno okolje.

10. DELNICE IN LASTNIŠKA SESTAVA

31. decembra 2009 je bil osnovni kapital v nominalni vrednosti 11.694.732 EUR razdeljen na 278.446 navadnih imenskih delnic z oznako HDOG in z nominalno vrednostjo posamezne delnice 42 EUR.

Vse izdane delnice so enakega razreda in dajejo imetnikom sorazmerno pravico do upravljanja, tako da vsaka delnica daje pravico enega glasu.

Trgovanje

→ V obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2009 je bil promet s Heliosovo delnico na ljubljanski borzi za 1,2 milijonov EUR, kar pomeni 3.037 lotov.

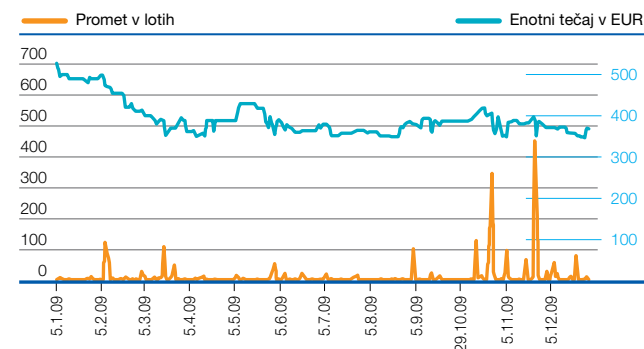
Povprečno je bilo tako leta 2009 z delnico HDOG na dan sklenjenih za 4,3 tisoč EUR poslov, od 271 trgovalnih dni pa se je trgovalo 155 dni, kar pomeni 57,2-odstotno likvidnost.

	2009	2008
Minimalni enotni tečaj	347,43 EUR	501,50 EUR
Maksimalni enotni tečaj	526,00 EUR	1.600,00 EUR
Povprečni enotni tečaj	391,94 EUR	1.121,11 EUR
Povprečni tehtani tečaj (glede na promet)	390,28 EUR	1.112,58 EUR
Tržna cena delnice (na 31.12.)	367,80 EUR	526,00 EUR

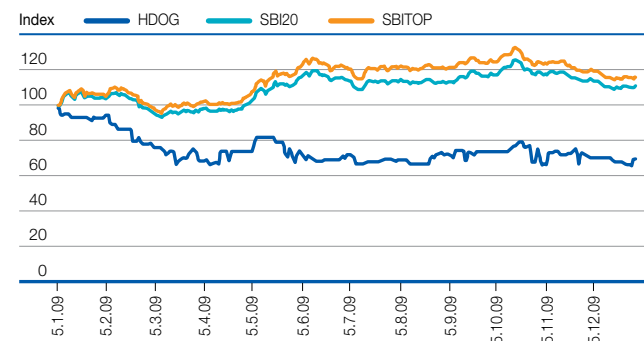
Enotni tečaj delnice HDOG je v prvih treh mesecih leta 2009 sledil splošnemu trendu padanja tečajev na ljubljanski borzi in se v drugi polovici leta ustalil na nivoju okoli 400 evrov.

Kapitalska izguba na letni ravni je bila 30-odstotna. Družba v letu 2009 ni izplačevala dividend. Povprečni devetletni kapital-ski donos delnice HDOG na letni ravni je 14,6-odstoten.

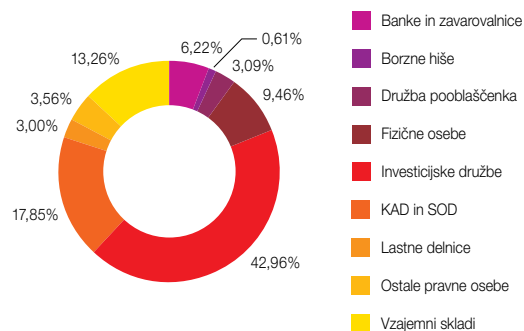
Gibanje in promet z delnico HDOG

Gibanje tečaja HDOG v primerjavi z SBI20 (slovenski borzni indeks) in SBITOP (slovenski blue chip indeks)

Lastniška struktura na dan 31. 12. 2009

Lastništvo

→ Od 1. januarja 2009 do 31. decembra 2009 največji lastniki niso spreminjali svojih deležev. Izjema je le Skupina Helios, ki je z nakupom lastnih delnic povečala delež z 2,24 % na 3,00 %.

Največjih 10 delničarjev na dan 31. decembra 2009

	Količina	Delež
Zvon Ena Holding, d. d.	106.644	38,30 %
Slovenska odškodninska družba, d. d.	26.563	9,54 %
Kapitalska družba, d. d.	23.126	8,31 %
VS Triglav Steber I	23.088	8,29 %
NFD 1 Delniški investicijski sklad	12.976	4,66 %
Abanka, d. d.	9.088	3,26 %
Heldom, d. d.	8.599	3,09 %
Skupina Helios	8.359	3,00 %
Zavarovalnica Triglav, d. d.	5.122	1,84 %
Sava, d. d.	4.766	1,71 %
Skupaj	228.331	82,00%
Skupno število delnic	278.446	

Lastniški deleži bank in zavarovalnic se v letu 2009 glede na predhodno leto niso spreminjali in še vedno predstavljajo 6,22 odstotka celotne izdaje. Prav tako se ni spreminjal lastniški delež investicijskih družb, ki predstavlja 42,96 %. Delež pri vzajemnih skladih je rahlo upadel s 13,38 na 13,26 odstotka, pri fizičnih osebah z 9,48 na 9,46 odstotka in pri preostalih pravnih osebah s 4,15 na 3,56 odstotka. Delež KAD-a in SOD-a je ostal enak kot ob koncu prejšnjega leta.

Lastne delnice

→ V letu 2009 je družba Helios Domžale, d. d., pridobila 2.134 lastnih delnic. Družba je imela na dan 31. decembra 2009 v lasti 4.770 delnic oziroma 1,71 odstotka lastniškega kapitala. Odvisna družba Helios, Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo, je imela 3.589 delnic, kar pomeni 1,29 odstotka kapitala.

Kazalci trgovanja in donosnosti delnice

	2009	2008
Število delnic v trgovanju	278.446	278.446
Promet	1.183.615,40 EUR	8.813.952,20 EUR
Knjigovodska vrednost delnice (na dan 31. 12.)	498,86 EUR	502,83 EUR
Tržna cena delnice (na dan 31. 12.)	367,80 EUR	526,00 EUR
Tržna cena / Knjigovodska vrednost delnice	0,74	1,05
Multiplikator dobička P/E (na 31. decembra) (1)	35,6	52,6
Donosnost delnice:		
Kapitalski donos v % (od 01. 01. do 31. 12.)	-30,1	-67,0
Dividendi donos v % (pri tečaju v začetku leta)	0,00	0,75
Skupni donos v %	-30,1	-66,25
Čisti dobiček na delnico (1)	10,33 EUR	9,99 EUR
Bruto dividenda za delnico - predlog	0,00 EUR	0,00 EUR

(1) Kazalnika sta izračunana na bilanco Skupine Helios.

- Knjigovodska vrednost delnice = (Kapital – Vrednost rezerv za lastne deleže) / (Št. delnic – Lastne delnice).
- P / E = Tržna cena delnice / ((Čisti dobiček – Izplačane prednostne dividende iz dobička v tekočem letu) / ((Št. delnic na začetku leta – Lastne delnice + Št. delnic na koncu leta – Lastne delnice) / 2)).
- Čisti dobiček na delnico = (Čisti dobiček – Izplačane prednostne dividende iz dobička v tekočem letu) / ((Št. delnic na začetku leta – Lastne delnice + Št. delnic na koncu leta – Lastne delnice) / 2).

11. PRODAJA IN TRŽENJE

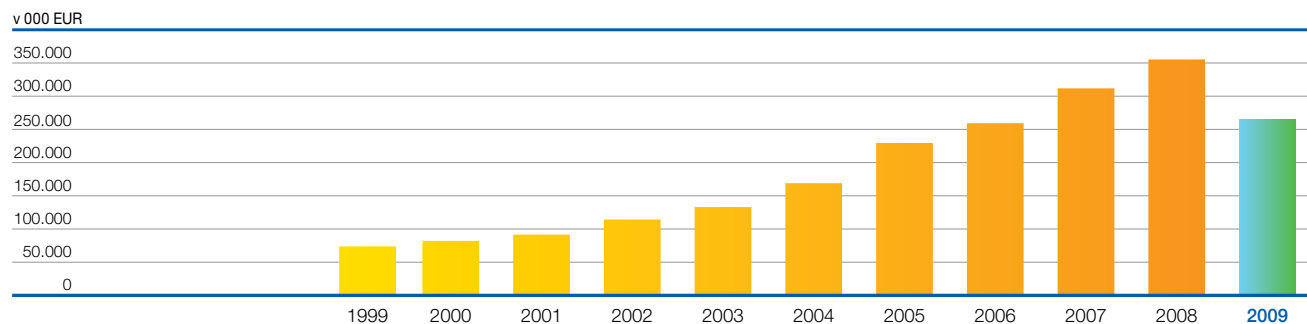
V letu 2009 smo poslovali v spremenjenih gospodarskih razmerah, ki sta jih krojili v zadnjem četrletju 2008 začetni finančna in gospodarska kriza. Zmanjšana gospodarska aktivnost na vseh naših ciljnih trgih se je odrazila tudi na zmanjšanju obsega prodaje izdelkov Skupine Helios.

→ Skupina Helios je v letu 2009 s prodajo svojih izdelkov ustvarila 266.287 tisoč evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je za 25 odstotkov manj kot leto poprej. To količinsko predstavlja 141.711 ton izdelkov, glede na preteklo leto pa zaostanek v višini 13-ih odstotkov.

Konsolidirana vrednostna prodaja podjetij Skupine v obdobju 1999 – 2009

v 000 EUR	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Čisti prihodki od prodaje	73.091	82.110	91.568	114.324	133.160	168.986	229.593	259.321	311.796	353.911	266.287
Verižni indeks	102	112	112	125	116	127	136	113	120	114	75

Čisti prihodki od prodaje v obdobju 1999 – 2009

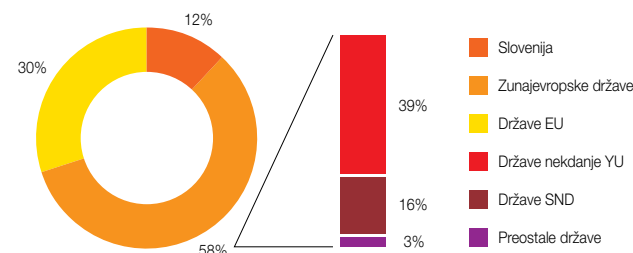

→ Količinska sestava prodaje kaže, da so podjetja Skupine Helios 58 odstotkov celotne količine izdelkov prodala na območju izven Evropske Unije, in sicer 39 odstotkov v državah nekdanje Jugoslavije, 16 odstotkov v državah SND in ostalo drugod po svetu.

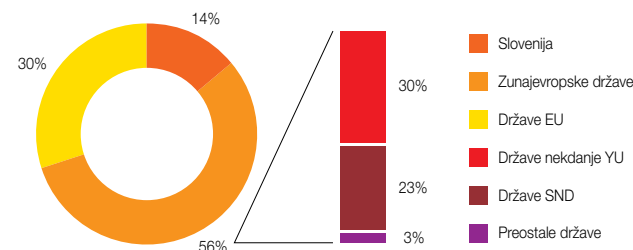
Zelo podobno sliko kaže tudi vrednostna sestava prodaje po območjih; prav tako nekaj več kot polovico prihodkov od prodaje podjetja Skupine ustvarijo na območju izven Evropske unije, s to razliko, da sta vrednosti prodanih izdelkov v državah nekdanje Jugoslavije in vrednosti prodanih izdelkov v državah SND skoraj izenačeni. To gre pripisati sestavi prodajnega asortimana izdelkov. V državah SND prodajamo predvsem dražje izdelke, zlasti avto-reparaturne premaze, medtem ko v državah nekdanje Jugoslavije prodamo največ dekorativnih, predvsem gradbenih premazov, kjer gre za izdelke z nižjo ceno na količinsko enoto. V letu 2009 so podjetja Skupine Helios 44 odstotkov prihodkov od prodaje ustvarila v državah Evropske unije, od tega 14 odstotkov v Sloveniji.

Spremenjene gospodarske razmere so še bolj izpostavile sezonski vpliv v naši dejavnosti. Zaradi relativno dolge zime smo imeli predvsem v prvem četrtletju še večji zaostanek za načrtovano vrednostno in količinsko prodajo izdelkov Skupine Helios. Zmanjšana gospodarska aktivnost, ki se je kazala na vseh naših ciljnih trgih, je imela za posledico nižje cene surovin. To je vsem proizvajalcem sicer dajalo nekaj manevrskega prostora pri zniževanju cen, vendar pa smo bili na nekaterih trgih in pri nekaterih programih priča tako izrazitemu padcu cen, ki v normalnih gospodarskih razmerah nikakor ne bi mogle biti sprejemljive z vidika ekonomike poslovanja.

Količinska sestava prodaje po območjih v letu 2009

Vrednostna sestava prodaje po območjih v letu 2009

Prodaja po programih

Dekorativni premazi

→ Dekorativni premazi predstavljajo sestavi prodaje podjetij Skupine Helios največji program Skupine. Program upravlja relativno širok nabor blagovnih znamk, ki jih z različnimi strategijami usmerjamo vsako v svoj segment kupcev. Za leto 2009 lahko ugotovimo, da smo glede na razmere dosegali relativno dobre rezultate prodaje pri tistih blagovnih znamkah, ki so si pri svojih ciljnih kupcih v preteklosti uspele izgraditi potrebno prepoznavnost, predvsem na domicilnih trgih posameznih blagovnih znamk. V segmentu dekorativnih premazov lahko ugotovimo, da so največ izgubile blagovne znamke, ki pokrivajo srednji cenovni razred, medtem ko se je povpraševanje po izdelkih nizkega cenovnega razreda povečalo. Posledično so se na vseh trgih, še posebej pa na tistih, kjer so nastale visoke devalvacije nacionalne valute, dogajali hudi pritiski na zniževanje cen izdelkov. Prav tako je na prodajo izdelkov tega programa vplivala plačilna nedisciplin oziroma plačilna nezmožnost kupcev, kajti med pomembnimi usmeritvami, ki smo jih sprejeli, je bila ta, da bomo prodajali le tistim kupcem, od katerih lahko z veliko verjetnostjo pričakujemo plačilo.

Na razvojnem področju smo v letu 2009 posebno pozornost namenili prilagajanju izdelkov zakonodajnim zahtevam DECO direktive, ki stopijo v veljavo v letu 2010, kar praktično pomeni prenovo vseh nosilnih izdelkov iz segmenta lazur ter pokrivnih barv, ki se tržijo v državah EU in na Hrvaškem.

Pri realizaciji prodaje nismo dosegli zastavljenih ciljev. Za realizirano prodajo v letu 2008 smo zaostali za 13 odstotnih točk, vendar pa smo lahko glede na razmere z doseženim zadovoljni. Zavedamo pa se, da nas v letu 2010 čakajo morda še težje razmere kot v letu 2009. Tudi na račun uvajanja novih generacij izdelkov, prilagojenih novim, strožjim zakonodajnim zahtevam.

Avtoreparaturni premazi

→ Spremenjene gospodarske razmere so imele na program avto-reparatur precej bolj negativen vpliv, kot smo sprva pričakovali. Izkazalo se je, da je trg močno padel. Temu je (še posebej v državah z lastnimi nacionalnimi valutami) botroval predvsem močan padec kupne moči, kar je povzročilo, da so

→ AQUAVITA

Okna in vrata so nepogrešljivi elementi naših hiš. Ko so nova si želimo, da bi dolgo takšna tudi ostala.

Aquavita združuje okolju prijazne izdelke za prvo zaščito in dekoracijo ter tudi kasnejšo nego le-teh. Prav nič pa ne bo narobe, če se bodo izdelki uporabili tudi pri zaščiti sedaj vedno bolj modernih lesenih hiš.

postale potrebe po popravih avtomobilov drugotnega pomena. To se je še posebej pokazalo pri padanju plasmaja gotovih nians avtoreparaturnih premazov blagovne znamke Mobihel na območju držav bivše Sovjetske zveze.

Tem dejstvom so se prilagodili tudi partnerji v distributivni mreži te blagovne znamke in močno znižali nivo zalog, in sicer še bolj, kot je padel tržni potencial. To je imelo za posledico večji padec prodaje izdelkov podjetja Helios, Tovarna barv, lakov in umetnih smol. Vendar pa na trgu nismo izgubili tržne pozicije in tržnih deležev. Z optimizmom ugotavljamo ravno nasprotno. Na nekaterih trgih smo tržne deleže celo povečali. Še posebej izrazito se je to zgodilo tam, kjer nam je uspelo povečati prodajo (npr. na Poljskem, Madžarskem, v Angliji, Makedoniji).

Največje težave smo imeli na nekaterih trgih EU s Slovenijo na prvem mestu (prav tako na Hrvaškem, kjer so v letu 2009 v celoti implementirali VOC zakonodajo). Tam so se nadaljevali problemi s kakovostjo izdelkov na vodni osnovi Mobihel Hydro. Kakovost se je medtem sicer izboljšala, vendar še ne dosega kvalitete, ki bi omogočala udobno in neproblematično delo z njim. Zato med prioritetami našega dela v letu 2010 ostaja na prvem mestu optimizacija Mobihel Hydra.

Krizna situacija in zmanjšanje obsega posla je celotnemu segmentu ličarjev narekovala prilagoditve tudi pri zniževanju stroškov. Na izbranih trgih EU in Jugovzhodne Evrope (kjer so bile možnosti za uspeh največje) smo to dejstvo izkoristili tako, da smo v nižji cenovni razred uspešno vpeljali nekaj podmaterialov blagovne znamke Colomix in s tem delno zmanjšali siceršnji padec prodaje. Prav tako smo uspešno prodirali s programom pomožnih sredstev za ličarje Mobihel Radex. To nas za leto 2010, ko se zavedamo, da učinki gospodarske krize ne bodo pojenjali tako hitro, kot smo sprva pričakovali, navdaja z optimizmom glede doseganja ciljnih rezultatov poslovanja.

Kovinski premazi

→ Program kovinskih premazov je tisti, ki je najbolj utrpel posledice zmanjšane gospodarske aktivnosti. Padec prodaje izdelkov tega programa je bil nad povprečjem Skupine, saj smo imeli kar 28- odstotni padec vrednosti prodaje glede na prodajo v letu 2008. Že v zadnjem četrtletju leta 2008 smo močno občutili učinke finančne in gospodarske krize, saj se je prodaja v nekaterih segmentih praktično ustavila, npr. proizvodnja avtobusov v Rusiji in Ukrajini. Kljub zmanjšani količini in vrednosti prodanih izdelkov vendarle lahko izpostavimo nekatere pozitivne smeri razvoja trga kovinskih premazov. Nadaljuje se trend usmerjanja kupcev k okolju prijaznejšim ter tehnološko zahtevnejšim premazom. Prav tako smo na trg uspešno uvedli premaze nekaterih novih blagovnih skupin, na primer barv za sončne kolektorje, kjer tudi glede na splošne trende učinkovite izrabe naravnih virov energije in odgovornejšega odnosa do okolja pričakujemo rast prodajnih potencialov.

Lesni premazi

→ Težave, ki so v drugi polovici leta 2008 zajele vse veje evropskega in svetovnega gospodarstva in se nadaljevale v letu 2009, za lesno industrijo niso pomenile nekaj povsem novega. Proizvajalci pohištva se namreč že več let intenzivno ukvarjajo z zniževanjem splošnih stroškov, z racionalizacijo proizvodnje, zniževanjem stroškov dela, iščejo vedno nove rešitve in nove trge.

Program lesnih premazov v Skupini Helios je v letu 2009 dosegel boljše rezultate poslovanja, kot je bilo povprečje celotne Skupine, kar nas tudi za leto 2010 navdaja z optimizmom. Tako so prodajni rezultati programa za leto 2009 za rezultati poslovanja iz leta 2008 zaostali količinsko za 10 odstotnih točk, vrednostno pa za 13 odstotnih točk.

Praškasti premazi

→ Tudi pri programu praškastih premazov smo dosegli boljše rezultate poslovanja, kot je povprečje za Skupino Helios. Vrednostno je bila prodaja izdelkov tega programa za 14 odstotkov nižja od realizirane vrednosti prodaje v letu 2008, medtem ko je bila količina prodanih izdelkov v letu 2009 le za 8 odstotkov nižja kot v predhodnem letu. Največji padec prodaje smo pri programu praškastih premazov dosegli na

Slovaškem in Hrvaškem, medtem ko smo v Sloveniji, Belorusiji in na Madžarskem glede na leto 2008 imeli celo rast prodaje.

Začeti projekti in realizirana reorganizacija trženja za leto 2010 napovedujeta uresničitev zastavljenega cilja o približno 20 odstotni rasti programa glede na rezultate leta 2009.

Materiali za horizontalno cestno signalizacijo

→ Poslovanje programa cestnih premazov v letu 2009 lahko ocenimo kot odlično. Pri prodaji materialov, namenjenih horizontalni cestni signalizaciji, smo v letu 2009 dosegli kar 22 odstotno količinsko in 12 odstotno vrednostno rast prodaje. Takšne rezultate programa so omogočile modre in pravilne odločitve v preteklem letu. Ena pomembnejših je v letu 2008 izveden prenos znanja za proizvodnjo cestnih barv na novo članico Skupine – ukrajinsko Auroro. Druga pomembna odločitev programa, ki je ključno prispevala k doseženim rezultatom v 2009, je bila pravočasno sprejeta in uresničena strategija o takojšnji intenzivni preusmeritvi tržnih aktivnosti na premožnejše trge starih članic EU. To so predvsem Nemčija, Italija, Francija in Grčija, cilj pa je bil nadomestiti izpad prodajnih količin na trgih Slovenije in Jugovzhodne Evrope.

Strateške usmeritve programa za leto 2010 ostajajo načeloma take kot v preteklem letu. Pri rezultatih poslovanja za leto 2010 pa vendar pričakujemo manj ugodne razmere. Razlogov za to je več. Eden je zagotovo dvig cen surovin, drugi pritisk na zniževanje cen končnih izdelkov zaradi bolj ali manj restriktivnih, finančno šibkih državnih proračunov, pa tudi zaradi politično nestabilnih razmer na nekaterih ključnih trgih, kot sta Ukrajina in Grčija.

Smole

→ Smole smo do konca leta 2009 proizvajali na štirih lokacijah Skupine Helios. Z decembrom 2009 smo ukinili proizvodnjo v Srbiji. Lokacije smo specializirali tako z razvojno-tehnološkega vidika, kot tudi z vidika trženja. Lokacijo Helios Količevo smo usmerili v proizvodnjo in trženje izdelkov z visoko dodano vrednostjo, kot so hidroksidne akrilne smole, can-coili in polioli za prodajo v večjih količinah, medtem ko sta proizvodnja in trženje v Colorju usmerjena v proizvodnjo smol za kompozite, kot tudi v izdelke z visoko dodano vrednostjo, kot so gel coats,

top coats, pigmentirani koncentri in nenasičeni poliestri.

V primerjavi z letom 2008 smo količinsko prodajo na obeh lokacijah v Sloveniji zmanjšali za 10 odstotkov, manjši izpad je bil na smolah za premaze. Vrednostno je bila prodaja glede na leto 2008 manjša za 25 odstotkov, razkorak je izključno posledica strmega padca cen surovin v prvih treh četrtletjih leta. Finančne krize na premaznih smolah nismo močno občutili, predvsem zato, ker je naša prodaja zelo razpršena, tako glede na asortiman kot tudi po državah oziroma kupcih.

Na področju kompozitov nam je izpad prodaje pri nekaterih večjih kupcih uspelo delno kompenzirati s prodajo novim kupcem na novih trgih, kot so Poljska, Romunija, Alžirija in Srbija. Tam smo povečali predvsem prodajo poliestrov, ki so namenjeni proizvodnji izdelkov za belo tehniko in izdelavo cevi. Kot novi trgi, kjer rezultate pričakujemo predvsem v letu 2010, se nam odpirajo Tunizija, Alžirija, Španija in Švica, kjer smo novim kupcem že v letu 2009 začeli tržiti prve količine poliestrskih smol za področje gradbeništva.

Preostali programi

→ Poleg navedenih programov v Skupini Helios izdelujemo in tržimo tudi premaze za avtomobilsko industrijo, ki jih povečini tržimo prek JV podjetja PPG-Helios; ladijske barve, ki jih izdelujemo po licenci nizozemskega proizvajalca SigmaKalona, ki je del ameriškega giganta PPG. S pripojitvijo Skupine Belinka k Skupini Helios sta postala člana Skupine tudi dva specializirana izdelovalca lepil, in sicer slovensko podjetje Belinka Kemostik, ki trži lepila pod prepoznavno blagovno znamko Neostik in hrvaški proizvajalec Metakem. Tako imamo v Skupini Helios tri proizvajalce lepil, poleg Kemostika in Metakema tudi Helios, Kemično tovarno Domžale. V slednji se proizvajajo in tržijo tudi izdelki na bazi škroba.

→ SPEKTRA

Za pročelji hiš in znotraj lastnih sten lahko vsakdo zaživi po svoje. Barve, ki jih vnašamo v naš dom, nas bogatijo, dajejo nam občutek svobode in obenem varnosti. Krajina in podoba mest tako zaživita v soskladju barv in lepote ter opredeljujeta naše kolektivno razpoloženje.

Zidne in fasadne barve Spektra so vedno zanesljiva izbira; kadar delamo sami ali ko zahtevnost dela terja izkušeno roko poklicnega mojstra.

12. NABAVA

Leto 2009 je bilo na področju surovin in embalaže ponovno zelo dinamično in nepredvidljivo. Otežene gospodarske razmere ter nizko povpraševanje po surovinah so povzročili, da so v splošnem cene surovin v prvem in drugem kvartalu leta 2009 zelo padle. K takšnemu gibanju je veliko pripomoglo tudi gibanje cen nafte v letu 2008. Te so z rekordnih vrednosti (146 USD za sod) ob koncu leta 2008 globoko padle.

→ Seveda so se tržišče in proizvajalci surovin na tako nizke nivoje ustrezno odzvali in poskušali ustrezno zmanjšati ponudbo. Zmanjševanje proizvodnje, podaljševanje planiranih in tudi neplaniranih zaustavitev so bili ukrepi proizvajalcev, s katerimi so poskusili zaustaviti nadaljnji trend zniževanja cen. Tržišče se je ustrezno odzvalo in po doseženem najnižjem nivoju cen v sredini drugega kvartala leta 2009 so cene surovin v nadaljevanju leta samo še rasle. Sicer ne skokovito, vendar vztrajno, tako da so bile ob koncu leta 2009 že praktično izenačene s preteklimi obdobji.

Velika dinamika, zmanjševanje količin, prilagajanje na nastalo situacijo in vzpostavljanje novih razmerij med kupci in dobavitelji je na preizkušnjo postavilo tudi naše odnose z dobavitelji. Politika krepitve odnosov z izbranimi strateškimi dobavitelji se je izkazala za pravilno, saj nam je uspelo po eni strani bistveno izboljšati vhodne pogoje, po drugi strani pa obdržati obstoječo strukturo glavnih dobaviteljev.

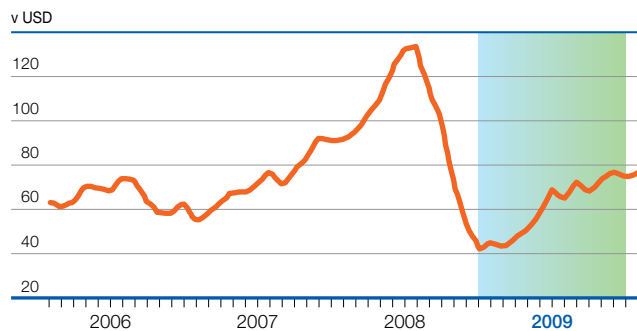
Večina nabavnih aktivnosti v letu 2009 je potekala v smeri iskanja prihrankov, zniževanja zalog in vseh drugih povezanih stroškov. Poleg samih cen surovin in embalaže smo posebno pozornost namenjali zniževanju zalog, količinski optimizaciji dobav surovin ter tudi nabavam, ki predstavljajo manjši delež v celotni strukturi, a so prav tako pomembne. Ne nazadnje smo v letu 2009 zelo prevetrili vse nabavne procese tudi zaradi uvedbe novega informacijskega sistema.

Povečano pozornost smo v letu 2009 namenili krepitvi odnosov z nabavnimi oddelki v naših podjetjih v Srbiji, Rusiji in Ukrajini. Zaprtje proizvodne lokacije v Dugi Beograd in selitev programa na drugo lokacijo je zahtevalo ustrezno reorganizacijo nabavnih oddelkov. Na novo nastalo situacijo smo v okviru nabavnih oddelkov kadrovskega ustrezno podprli in tudi vsebinsko zagotovili tekoče izvajanje vseh sprememb. Tudi v bodoče je cilj zagotavljanje enakih nabavnih pogojev za vhodne materiale na vseh lokacijah, kar omogoča tudi učinkovite transferje proizvodenj. Ob tem pa želimo iskati tudi prednosti posameznih lokacij, ki imajo ugodnejše nabavne vire, tako za posamično lokacijo kot tudi za celotno Skupino.

Gibanje cen nafte Brent Dtd 2005 - 2009

Povprečje leta 2009: 61,86 USD/sod

Vir: IEA, WB

13. RAZVOJ IN RAZISKAVE

V Skupini Helios je bil tudi v zaostrenih gospodarskih razmerah pomemben poudarek namenjen razvoju novih izdelkov in tehnologij v skladu s strateškimi cilji podjetja. Usmeritev na kakovostne in okolju prijazne tehnologije in izdelke je velik in pomemben razvojni izziv.

→ Osnova za zagotavljanje visoke ravni okolju prijaznih izdelkov so kreativnost, odlično znanje in razumevanje premaznih sistemov ter tehnologij, ki odlikujejo sodelavce razvoja, ter kakovostne delovne razmere z ustrežno razvojno raziskovalno opremo. Za pridobitev novih znanj smo v preteklem letu okrepili sodelovanje z univerzami in raziskovalnimi inštituti, kot tudi z razvojnimi sodelavci naših industrijskih partnerjev.

Ob koncu leta 2009 je bilo v razvojnih enotah Skupine Helios 237 zaposlenih. Med razvojnimi sodelavci so 4 doktorji znanosti, 12 magistrrov, 96 inženirjev ter 125 tehnikov in laborantov.

Razvojno delo je organizirano na dveh organizacijskih ravneh:

- Centralni razvoj Skupine Helios
- Razvojni oddelki po posameznih podjetjih

Preteklo obdobje je zaznamovala okoljska zakonodaja z višjimi pričakovanji kupcev po kvalitetnih in cenovno sprejemljivih izdelkih. Enako pričakujemo v prihodnje. Ključne razvojne naloge v preteklem letu so bile zato vezane na prilagoditve produktov potrebam industrijskih kupcev in usmerjene k razvoju novih produktov za široko potrošnjo, skladno z novimi zakonskimi zahtevami po zmanjšanju vsebnosti hlapnih organskih topil.

Razvojne naloge so bile vezane tudi na poenotenje receptur znotraj podjetij Skupine Helios, začrtane so bile specializacije lokacij.

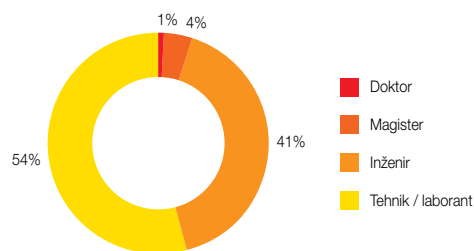
Pomemben del razvojnih aktivnosti v Skupini Helios je bil v letu 2009 namenjen novim generacijam izdelkov in tehnologij z visoko dodano vrednostjo. V preteklem letu je na primer Skupina Helios program kovinskih premazov dopolnila z uspešnim razvojem premazov industrijske kataforeze. Na področju spektralno selektivnih premazov pa je bila razvita nova generacija premazov za sončne kolektorje. Pri razvoju nekaterih izbranih veziv ter premazov s posebnimi funkcionalnimi lastnostmi smo v letu 2009 okrepili sodelovanje z zunanjimi inštitucijami. Leto 2009 je bilo v tem smislu prelomno. Skupina Helios je skupaj s partnerji v gospodarstvu in v akademskih inštitucijah sodelovala v več pomembnih razvojno-investicijskih ter razvojno-raziskovalnih projektih.

Skupaj s partnerji je Skupina Helios v lanskem letu ustanovila dva nacionalna centra odličnosti. Sodelovanje omogoča hitrejše pridobivanje znanj na področju kemije polimerov, kemijskega in fizikalnega obnašanja premazov, karakterizacije polimerov in premazov, raziskovanje napak v sestavi in na površini premazov.

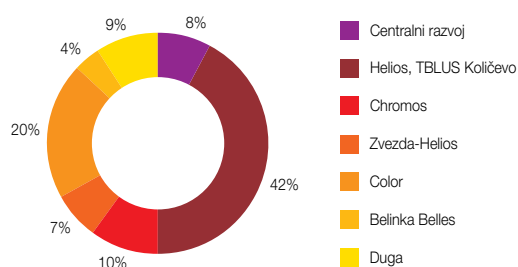
Čeprav je bilo izobraževanje zaradi gospodarske krize nekoliko manj poudarjeno, smo ustvarili možnosti za posodobitev razvojne opreme in za izobraževanje v prihodnjih letih. Zahtevne razvojne naloge zaposlene spodbujajo, da z izobraževanjem vse pogosteje nadaljujejo tudi na podiplomskem nivoju ter v Skupini Helios opravljajo raziskovalne naloge, povezane s svojim delom v podjetju.

Leto 2009 je bilo za razvoj zelo zahtevno, a tudi uspešno. Prepričani smo, da bosta pridobljeno znanje in kreativnost sodelavcev omogočila doseganje visoko zastavljenih ciljev tudi v prihodnje.

Izobrazbena struktura razvojnih sodelavcev Skupine Helios

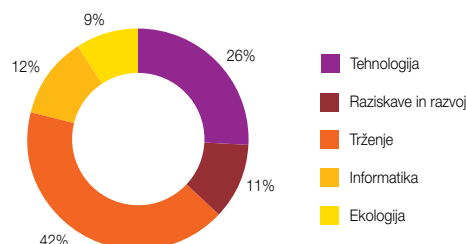
Delež razvojnih sodelavcev po posameznih podjetjih

14. NALOŽBE

Leto 2009 je bilo na področju investicij izredno varčevalno naravnano. Zaradi gospodarske krize smo sprejeli in izvajali posebni varčevalni program z namenom ublažiti negativne učinke znatnega padca prodaje. Tako smo zaustavili vse večje načrtovane investicije in se usmerili k dokončanju nekaterih že pričetih investicij in celo zaustavili nekatere tekoče investicije. Tako je bilo na nivoju Skupine Helios v letu 2009 investirano 10.916 tisoč evrov, kar je več kot 60 odstotkov manj kot leto poprej (indeks 38).

Naložbe v osnovna sredstva po vsebini in namenu

→ V preteklem letu je bila največja investicija v višini 2.773 tisoč evrov dokončanje distribucijskega centra v družbi Helios Slovakia v Žilini, ki smo ga predali v uporabo v novembru 2009.

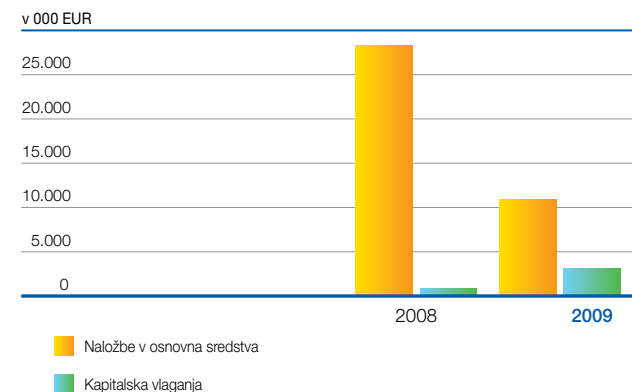
→ Druga po vrednosti investicij, v višini 2.661 tisoč evrov, je bila investicija v podjetje Helios Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo. Zaključili smo investicije v razvojnem centru, v obratu vodnih premazov in v kontroli kvalitete.

→ V Chromosu Zagreb smo zaključili investicijo v dodatno mešalno linijo za disperzne barve, omete in lepila. Prav tako smo znatna sredstva vložili v informacijsko tehnologijo za spremljanje materialnih tokov v poslovnem procesu. Skupna vrednost investicije je v 832 tisoč evrov.

→ Na področju informatike smo naredili velik korak s projektom uvajanja novega, enotnega informacijskega sistema SAP v podjetjih Helios, Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo, d. o. o., Helios Domžale, d. d., in v Colorju iz Medvod.

→ Največja investicija na lokaciji Medvod je bil pričetek gradnje nove tehnične stavbe za potrebe razvoja in prodaje.

Naložbe v osnovna sredstva in kapitalna vlaganja

→ Večja investicija je bil tudi nakup prostorov za trgovino Marivce v Mariboru, v višini 678 tisoč evrov.

Za kapitalna vlaganja smo namenili 2.720 tisoč evrov. Največji delež kapitalskih vlaganj v prejšnjem letu, 1.500 tisoč evrov, sta pomenila dokapitalizacija trgovske družbe DCB-Helios v Beogradu in dokup deleža Colorja iz Medvod v višini 918 tisoč evrov, kjer smo postali 100-odstotni lastniki.

→ DUGA DURLIN

Za blagovno znamko Duga je značilna dolga in uspešna tradicija. Pred 115 leti se je z ustanovitvijo tovarne Duga v Beogradu začela industrijska proizvodnja barv in lakov v Srbiji.

Pokrivna barva Durlin je prisotna na trgu od leta 1931. Danes obsega poleg palete osnovnih barv za les in kovino, tudi lake, impregnacije in posebne dodatke. Program vsebuje še vodne in druge okolju prijazne recepture.

15. FINANČNO UPRAVLJANJE IN UPRAVLJANJE TVEGANJ

Upravljanje tveganj

→ Upravljanje tveganj je proces, v katerem identificiramo in ocenimo tveganje ter razvijemo in uvedemo strategije in postopke za obvladovanje tveganja. Zavedamo se, da lahko tveganja, ki jim je družba izpostavljena, močno vplivajo na vrednost družbe. Vodstvo družbe redno preverja in potrjuje politiko obvladovanja posameznih vrst tveganj, ki so opisana v nadaljevanju.

Izpostavljenost različnim oblikam tveganja delimo na **finančna** tveganja in **poslovna** tveganja.

Finančno upravljanje

→ Skupina Helios je v letu 2009 nadaljevala z izvajanjem enotne finančne politike pri vseh članicah Skupine.

Krovna družba Helios Domžale, d. d., v Skupini izvaja sprejeto finančno politiko do bank in finančnih institucij s ciljem optimiziranja upravljanja denarnih sredstev. Krovna družba skrbi tudi za optimalno financiranje vseh članic Skupine, tako da se pogoji finančnega poslovanja, ki veljajo za krovno družbo, prenašajo tudi na vse ostale družbe, ob upoštevanju lokalne zakonodaje in značilnosti posameznih trgov, na katerih posamezne družbe poslujejo.

Eden ključnih ciljev finančnega upravljanja v letu 2009 je bilo ustvarjanje pozitivnega denarnega toka iz poslovanja in ohranjanje finančne stabilnosti Skupine prek relativno visokega deleža kapitala v virih sredstev.

Upravljanje finančnih tveganj

→ Pri procesu upravljanja finančnih tveganj smo se ob osredotočenosti na tveganja plačilne sposobnosti še naprej osredotočali na posojilna, valutna in obrestna tveganja. Večino aktivnosti na tem področju je koordinirala in izvajala krovna družba.

Primarni finančni instrumenti, uporabljeni v računovodskih izkazih družbe Helios Domžale, d. d., in Skupine Helios, po-

leg izvedenih finančnih instrumentov zajemajo še denar in denarne ustreznike, poslovne in druge terjatve, obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti iz poslovanja, finančne naložbe ter najeta posojila.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje negativnega vpliva spremembe tržnih obrestnih mer na poslovanje Skupine Helios. Obrestna struktura aktivnih in pasivnih bilančnih postavk ni usklajena, saj ima Skupina Helios več prejetih posojil kot obrestovanih naložb. Izpostavljenost obrestnemu tveganju za Skupino Helios pomeni neugodno gibanje (dvig) spremenljive obrestne mere, v primeru prejetih posojil. Večina dolgoročnih posojil se obrestuje z variabilno obrestno mero, ki je vezana na eno-, tri- ali šestmesečni EURIBOR.

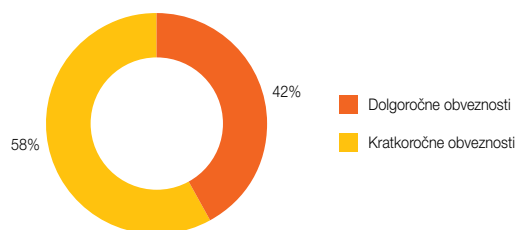
Skladno s sprejeto politiko upravljanja finančnih tveganj Skupina Helios za zavarovanje obrestnega tveganja uporablja obrestne zamenjave. Skupina Helios vstopa v posle z izpejlanimi finančnimi instrumenti izključno zaradi varovanja pred tveganjem. V letu 2009 smo zaradi nizke ravni spremenljivih obrestnih mer del dolgoročnih posojil s spremenljivo obrestno mero zavarovali z obrestno zamenjavo. Sklenili smo za 13,9 mio evrov obrestnih zamenjav.

Delež fiksnih obrestnih mer v posojilnem portfelju Skupine Helios smo zato ob koncu leta 2009 povečali na 21 odstotkov celotnih obveznosti iz financiranja.

Preostale obrestne mere so bile spremenljive in vezane povečini na EURIBOR oziroma LIBOR (skupaj 69 odstotkov celotnih obveznosti iz financiranja) ter tudi na lokalne variabilne obrestne mere PRIBOR, ZIBOR, WIBOR, BUBOR.

Ključna evropska obrestna mera se še vedno giba na nivojih, da bomo v letu 2010 pri dolgoročnih posojilih še povečali delež fiksnih obrestnih mer z obrestno izmenjavo. Vodstvo Skupine Helios ocenjuje, da je izpostavljenost Skupine Helios pred obrestnim tveganjem nizka.

Sestava finančnih obveznosti do bank po ročnosti za Skupino Helios

Likvidnostno tveganje

→ Temeljna funkcija finančnega upravljanja je gotovo zagotavljanje plačilne sposobnosti, ki omogoča nemoten potek vsega preostalega poslovanja Skupine Helios. Ocenjujemo, da je naše likvidnostno tveganje nizko. Kljub zaostrenim finančnim razmeram v letu 2009 in omejenim virom financiranja zaradi dobre bonitete, ki jo imamo pri posojilodajalcih, smo nemoteno pridobivali potrebne finančne vire.

Nizko tveganje kratkoročne plačilne sposobnosti je pri poslovanju s Skupino Helios rezultat učinkovitega upravljanja denarnih sredstev, ustreznih posojilnih linij za kratkoročno uravnavanje denarnih tokov ter dostopa do potrebnih finančnih virov.

Ustvarjanje pozitivnega denarnega toka iz poslovanja je bil ključni finančni cilj Skupine Helios v recesijskem letu 2009. Ustvarili smo ga za dobrih 29 mio EUR.

Nizko je tudi tveganje glede dolgoročne plačilne sposobnosti Skupine, kar je rezultat dolgoletnega uspešnega poslovanja, konzervativne politike glede strukture virov sredstev, prilagojene naložbene dinamike novim razmeram, sposobnosti ustvarjanja denarnih tokov s poslovanjem ter posojilne sposobnosti.

Kreditno tveganje

→ Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., imata veliko število kupcev, predvsem pravnih oseb. Skupina Helios ima natančno določene postopke upravljanja terjatev in oblikovanja popravkov vrednosti terjatev, zato ocenjujemo, da je posojilno tveganje obvladljivo.

Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., redno spremljata stanje terjatev do kupcev z namenom, da se izpostavljenost tveganju zaradi nepoplačljivih terjatev ne bi dvignila nad sprejemljiv nivo. Najvišja izpostavljenost Skupine Helios je enaka knjigovodski vrednosti terjatev do kupcev, največja izpostavljenost družbe Helios Domžale, d. d., pa je enaka knjigovodski vrednosti terjatev do kupcev in izdanih garancij.

Pri drugih finančnih sredstvih, kot so denarna sredstva, depoziti pri bankah in finančna sredstva, opredeljena kot razpo-

ložljiva za prodajo, izpostavljenost Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d., kreditnemu tveganju izhaja predvsem iz tveganja neporavnave obveznosti druge pogodbenne stranke, pri čemer je najvišja izpostavljenost enaka knjigovodski vrednosti teh finančnih instrumentov.

Poglobljena finančna in gospodarska kriza je v letu 2009 privedla do slabše likvidnosti naših kupcev, vendar smo tveganja, povezana z neizpolnitvijo medsebojnih obveznosti poslovnih partnerjev, obvladovali z naslednjimi ukrepi:

- zavarovanje terjatev iz poslovanja pri Slovenski izvozni družbi – Prvi kreditni zavarovalnici, d. d.,
- dodatno zavarovanje bolj tveganih terjatev do kupcev s finančnimi instrumenti (bančnimi garancijami, dokumentarnimi akreditivi) in pravnimi instrumenti (vpisi hipotek, pridržki lastninske pravice),
- blago novim kupcem dajemo na odprti račun le ob ustreznem zavarovanju plačila,
- od svojih poslovnih partnerjev smo za vsa dana avansna plačila zahtevali garancije prvovrstnih bank,
- redno smo preverjali bonitete vseh novih in obstoječih partnerjev,
- sistematično smo izterjevali terjatve,
- pri vseh investicijskih pogodbah smo opredelili pogodbeno kazni za neizpolnjevanje obveznosti v dogovorjenem roku.

Glede na navedene ukrepe in glede na to, da je imela Skupina Helios ob koncu leta 2009 60 odstotkov svojih terjatev do kupcev zavarovanih, vodstvo Skupine Helios ocenjuje, da je izpostavljenost posojilnim tveganjem obvladljivo.

Valutno tveganje

→ Skupina Helios veliko večino svojih izdelkov izvozi na tuje trge, proizvodna podjetja Skupine pa so odvisna od uvoza surovin in preostalih materialov za proizvodnjo. Enako velja za nabavo strojev in naprav pri investicijah.

Glede na zemljepisno razvejanost delovanja je Skupina Helios močno izpostavljena valutnemu tveganju.

Na večini trgov izpostavljenost dolgoročno zmanjšujemo z naravnim ščitenjem, torej z valutnim uravnavanjem prodaje

in nabave. Ker nabavljamo predvsem na evrskem območju, tudi večino prodajnih pogodb sklepamo v evrih.

Teže se valutnim tveganjem izognejo naša proizvodna in trgovska podjetja izven evro območja, saj morajo delovati v lokalni valuti, medtem ko so nekatere njihove obveznosti vezane na evro. Na teh trgih je slabše razvita tudi možnost zaščite pred valutnimi tveganji, saj so izvedeni finančni instrumenti slabše razviti ali pa jih sploh ni na razpolago. Zato se naša podjetja v teh državah pred valutnimi tveganji ščitijo tudi z ustreznimi pogodbenimi klavzulami, s katerimi se tveganje spremembe tečaja lokalne valute prenašajo tudi na pogodbeno partnerje.

Izpostavljenost Skupine Helios valutnim tveganjem ocenjujemo kot zmerno.

Poslovna tveganja

Zunanja tveganja

→ Tveganja, ki so v veliki meri odvisna od zunanjih dejavnikov in na njih pogosto nimamo neposrednega in zadostnega vpliva, imajo vpliv na poslovanje Skupine Helios. Povezana so s političnimi tveganji na nekaterih trgih Jugovzhodne in Vzhodne Evrope, zelo pomembna je izpostavljenost spremembam makroekonomskih pogojev poslovanja, kot sta splošna gospodarska in finančna kriza na vseh ključnih trgih.

Izpostavljenost zunanjim tveganjem delno zmanjšujejo širina prodajnega programa, partnerski odnosi s kupci, kvalitetni izdelki in učinkovite dobave. K zmerni izpostavljenosti tovrstnim tveganjem pripomore tudi razmeroma uravnotežena prodaja Skupine Helios po posameznih prodajnih področjih.

Premoženjska tveganja

→ Skupina Helios svoja najpomembnejša premoženjska tveganja (požarno, potresno, izpad proizvodnje, strojelomno, transportno), tveganje proizvajalčeve odgovornosti za izdelke, tveganja civilne odgovornosti ter tveganja nezgod zaposlenih na službenih poteh in delovnem mestu sistematično prenaša na zavarovalnice.

Prodajna tveganja

→ Prodajna tveganja so tveganja strategije trženja, ki jo izvaja podjetje, kot so upravljanje blagovnih znamk, cenovna politika, distribucijska mreža, promocijske aktivnosti in drugo. K temu sodi tudi tveganje večje pogajalske moči velikih industrijskih kupcev in trgovskih mrež ter tveganje kakovosti poprodajnih aktivnosti. V Skupini Helios prodajna tveganja omejujemo z ustreznimi trženjskimi postopki, razpršenostjo kupcev in trgov, različnostjo izdelkov in storitev, razvojem novih in kvalitetnih izdelkov, zagotavljanjem velikega deleža prodaje pod lastnimi blagovnimi znamkami in organizacijo ustrezne mreže poprodajnih storitev na vseh trgih, kjer poslujemo. Z ustanavljanjem lastnih trgovskih podjetij na nekaterih trgih zmanjšujemo tveganje prodaje prek neodvisnih zunanjih partnerjev.

Ocenjujemo, da je izpostavljenost tovrstnim tveganjem zmerena.

Nabavna tveganja

→ Dogajanja v zadnjih nekaj letih kažejo na velike spremembe na področju naših surovin ter dobaviteljev. Nabavna tveganja lahko razdelimo na:

- tveganja povišanj cen surovin,
- tveganja zaradi zamud oziroma neizdobav,
- tveganja zaradi nekakovosti surovin.

V zadnjih letih doživljamo stalna nihanja cen surovin, predvsem zaradi občutnih sprememb cen nafte kot glavne osnove za večino naših surovin. Pomemben vpliv na razpoložljivost nekaterih vrst naših surovin predstavlja v zadnjem času pogost trend zmanjševanja proizvodnih kapacitet, zaustavitve in tudi ukinitve določenih proizvodenj; predvsem kot posledica slabše rentabilnosti v oteženih gospodarskih okoliščinah. Pri naših izdelkih z višjo dodano vrednostjo pogosto uporabljamo surovine, ki jih proizvaja zelo omejeno število proizvajalcev. V ekstremnih primerih je ustrezen dobavitelj lahko le eden. Navedeno močno zmanjšuje naše nabavne možnosti in povzroča tudi visoka tveganja za zagotovitev nemotene oskrbe s surovinami.

Omenjena tveganja zmanjšujemo predvsem s trdnimi (pogodbenimi in partnerskimi) dogovori z dobavitelji, s termin-

skimi nakupi v ugodnih časovnih obdobjih, stalnim ocenjevanjem in z izborom dobaviteljev, nenehnim iskanjem novih nabavnih virov, optimizacijami receptur. Z naštetimi ukrepi ter visokimi standardi, ki jih postavljamo za naše dobavitelje in vhodne surovine, vsekakor zmanjšujemo naša tveganja, ki pa se jim v celoti ni mogoče izogniti. Najpomembnejši trendi, zaradi katerih prihaja do nabavnih tveganj, so izrazito globalni in na njih zelo težko vplivamo. Zato smo prav nabavnim tveganjem v premazni industriji še naprej močno izpostavljeni.

Produktna tveganja

→ Osredotočeni smo na obvladovanje tveganj, ki lahko privedejo do reklamacij naših izdelkov na trgu ter v skrajnem primeru do množične odpovedi oziroma produktne odgovornosti proizvajalca. Produktna tveganja omejujemo z ustreznimi sistemi razvoja in zagotavljanja kakovosti v okviru proizvodnih, prodajnih in poprodajnih postopkov. Tovrstna tveganja dodatno zmanjšujemo z zavarovanjem produktne odgovornosti. Vzpostavljen imamo sistem vodenja kakovosti po zahtevah SIST EN ISO 9001/2000. Omenjeni sistemi omogočajo nadzor postopkov, ciljno vodenje in spremljanje ciljev ter sistematično skrb za nenehne izboljšave, tehnološko opremljenost in posodabljanje opreme.

Ocenjujemo, da je izpostavljenost produktnim tveganjem zmerena.

Naložbena tveganja

→ Naložbena tveganja ocenjujemo kot zmerena ne glede na dejstvo, da v zadnjih letih poteka proces prestrukturiranja premazne industrije, ki je posledica zaostrene okoljevarstvene zakonodaje na področju Evropske Unije. S stalnim spremljanjem trendov znotraj EU in prilagajanjem novim zahtevam na osnovi lastnih razvojnih rešitev sledimo spremembam na trgu EU kot tudi spremembam na trgih izven Evropske skupnosti. Glede na spremenjene poslovne razmere bomo s previdnejšo naložbeno politiko v razvoj organske rasti prodaje v že obstoječih podjetjih znotraj Skupine Helios skušali omejevati tveganja pri morebitnih nakupih novih podjetij.

Poudarek razvojnih naložb je razvoj novih izdelkov z višjo dodano vrednostjo.

Pred vsako odločitvijo za izvedbo naložbenega projekta izvedemo temeljite presoje upravičenosti tako s stališča ekonomike naložbe kot drugih strateških oziroma sinergijskih učinkov naložbe (povečanja tržnega deleža, dostop do novih tehnologij, izdelkov).

Proizvodna tveganja

→ Ocenjujemo, da je izpostavljenost proizvodnim tveganjem zmerena.

V preteklem letu smo uspešno zaključili projekt pridobivanja okoljevarstvenih dovoljenj za vsa večja proizvodna podjetja v Sloveniji. Pridobitev teh pomembnih dovoljenj ni bila samo izvedba upravnih postopkov, temveč tudi dolgoletni investicijski cikel posodabljanja in prilagajanja proizvodnih procesov v skladu s pozitivno evropsko zakonodajo in smernicami (BAT) za tovrstno proizvodnjo in ravnanje z nevarnimi snovmi in s kemikalijami. Zavedamo se, da ne zadošča samo pridobitev določenega dovoljenja, temveč je nujno stalno odgovorno izvajanje proizvodnih in poslovnih procedur, ki jih periodično tudi čim bolj objektivno preverjamo prek zunanjih presoj v skladu z mednarodnimi ISO standardi (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001).

Vsa proizvodna podjetja vlagajo veliko energije in sredstev v preventivne ukrepe za preprečevanje kritičnih situacij. Med te ukrepe sodijo stalno izobraževanje zaposlenih, tehnični ukrepi za preprečevanje nesreč in odpravljanje potencialnih nevarnosti, vzdrževanje ter upoštevanje načela stalnega uvažanja novih pozitivnih rešitev za preprečevanje nevarnosti.

Sistem upravljanja proizvodnje aktivno prilagajamo, da bi znižali izpostavljenost proizvodnim tveganjem. Predvsem zagotavljamo varnost proizvodnih procesov in zadostne proizvodne kapacitete prek kvalitetnega servisa vzdrževanja (preventivno in vzdrževanje po stanju). Strateško pa zagotavljamo zmerena proizvodna tveganja s pomočjo zagotavljanja varnostnih kapacitet v posameznih proizvodnih podjetjih. Z nakupi večjega števila proizvodnih podjetij lahko zagotavljamo dodatne varnostne proizvodne zmogljivosti (»back up«) pri vseh proizvodnih programih in tudi boljše geografsko pokrivanje proizvodnih zmogljivosti.

→ CHROMODEN

Podjetje Chromos iz Zagreba letos praznuje 90 letnico. Več kot 50 let so pomemben del njihovega prodajnega programa proizvodi blagovne znamke Chromoden.

Med parketarji poznana in cenjena blagovna znamka, združuje vse potrebne izdelke, ki jih potrebujejo tako za polaganje kot tudi za kasnejšo zaščito in nego že lakiranih lesenih pohodnih površin. V izdelkih Chromoden sta združeni tradicija ter najnovejša tehnološka dognanja.

Poleg vseh naštetih aktivnosti za zavarovanje proizvodnih tveganj uporabljamo tudi instrument zavarovanja obratovalnega zastoja v primeru požara.

Kadrovsko tveganje

→ Na kadrovskem področju skrbimo za komunikacijo z zaposlenimi in z organi, ki predstavljajo ter zastopajo interese zaposlenih (svet delavcev in sindikati). Skrbimo tudi za redno obveščanje zaposlenih prek orodij internega komuniciranja (zbori delavcev, internet, interni časopis *Tednik*, oglasne table). Tveganje, povezano z izgubo ključnih kadrov, ter tveganje pomanjkanja strokovno usposobljenih kadrov znižujemo z izvajanjem in razvijanjem sistema letnih razgovorov s sodelavci, z zagotavljanjem izobraževanja in usposabljanja zaposlenih, merjenjem organizacijske kulture in klime v posameznih podjetjih Skupine, s krepitvijo socialne varnosti zaposlenih z dodatnimi zavarovanji, s skrbjo za varno in zdravo delo ter z ustreznimi sistemi nagrajevanja.

Ocenjujemo, da je izpostavljenost kadrovskim poslovnim tveganjem zmerna.

Na kadrovskem področju se srečujemo tudi z obvladovanjem tveganj morebitnega motenega izvajanja poslovanja zaradi večje neprisotnosti na delu. Predvsem v proizvodnji poskušamo izpostavljenost tovrstnim tveganjem znižati s sistematičnim vključevanjem zaposlenih v zdravstveno-preventivne programe ter z upoštevanjem načel zagotavljanja zdravega in varnega dela.

Ocenjujemo, da je izpostavljenost kadrovskim tveganjem zmerna.

Tveganja delovanja informacijskega sistema

→ Tveganja, ki so povezana z informatiko, zmanjšujemo z usklajevanjem poslovnih ciljev in s strategijo razvoja informatike. V procesu implementacije novega informacijskega sistema SAP smo tako upoštevali predvideno združitev dveh proizvodnih družb ter temu prilagodili številne procese z namenom, da omejimo tveganja, povezana s celovitostjo in z ustreznostjo informacij. Z rednim spremljanjem projekta implementacije smo nadzorovali doseganje faznih ciljev in s tem zmanjšali možnost neuspešne implementacije. Velik poudarek smo dali tudi izobraževanju za uporabo nove programske opreme, ki je teklo v zadnjih dveh mesecih preteklega leta. Zmanjševanje tveganj, ki so povezana z nedelovanjem storitev, zagotavljamo še :

- z zagotavljanjem infrastrukture, ki odraža kritičnost storitve,
- s pripravo postopkov ravnanja ob morebitnem izpadu storitve,
- z rednim vzdrževanjem programske in strojne opreme, komunikacijskih in omrežnih povezav,
- z zagotavljanjem varnostih kopij, s prenosom varnostnih kopij na drugo lokacijo, s testiranjem vnovične vzpostavitve sistema iz varnostnih kopij,
- z nadzorom nad popravki v aplikativni in sistemski programski opremi,
- s stalnim izobraževanjem sodelavcev na področju informatike.

Ocenjujemo, da je izpostavljenost tveganjem informacijskega sistema zmerna.

16. POSLOVNA ODLIČNOST IN DRUŽBENO ODGOVORNO RAVNANJE

a. Poslovna odličnost - TQM

→ Kakovost in poslovno odličnost sprejemamo in doživljamo kot splošno sprejeti skupni vrednoti.

V Pravilih ravnanja za zaposlene v podjetjih Skupine Helios smo zapisali:

»Kakovost je prvi pogoj obstoja na trgu, kjer stalno potekajo hudi konkurenčni boji. Kakovost je: pravi izdelek ob pravem času na pravem mestu. Poslovna odličnost je nadgradnja kakovosti in tisto, kar nas razlikuje od konkurence.«

Trdno jedro poslovne odličnosti predstavljajo v vseh večjih proizvodnih podjetjih Skupine Helios vzpostavljeni in certificirani sistemi vodenja kakovosti v skladu z zahtevami standarda ISO 9001. Kot zahteva standard, se vsako leto izvajajo notranje in zunanje presoje sistema in tudi v tem letu smo bili pri tem uspešni v vseh naših podjetjih.

TQM (Total Quality Management) smo poimenovali sistem, ki sloni na ISO 9001, ki ga v skladu z zahtevami in pričakovanji posameznih deležnikov v posameznih proizvodnih podjetjih nadgrajujemo z dodatnimi koncepti, kot so: sistem ravnanja z okoljem v skladu s standardom ISO 14001, sistem varnosti in zdravja pri delu v skladu s standardom OHSAS 18001, sistem obvladovanja varnosti v skladu s »SEVESO direktivo« in sistem vodenja kakovosti po zahtevah avtomobilske industrije ISO/TS 16949.

Vse, kar delamo, delamo zaradi kupca oziroma porabnika naših izdelkov, zato je izpolnitev njegovih potreb in pričakovanj prva prioriteta.

Glede na zaostrene razmere poslovanja zaradi svetovne gospodarske krize smo izpolnjevanju te naše vrednote posvetili

še posebno skrb. Redno smo spremljali vse ključne kazalce, s katerimi merimo in spremljamo uspešnost in učinkovitost prodajnega procesa v vseh podjetjih Skupine Helios. Ocenjujemo, da smo bili pri tem razmeroma uspešni.

Druga pomembna vrednota, ki nam je bila v pomoč pri poslovanju v zaostrenih razmerah, je ciljna usmerjenost. Cilji in strategije so vodila za izvajanje vsakodnevnih aktivnosti. Redno pregledujemo zastavljene cilje, analiziramo rezultate in ukrepamo v primeru neželenih trendov.

Ključno vlogo pri doseganju zastavljenih ciljev imajo posamezni vodje, ki spodbujajo in motivirajo svoje zaposlene za timsko delo, reševanje problemov in stalne izboljšave.

Kreativni potencial zaposlenih razvijamo in spodbujamo skozi Sistem koristnih predlogov, ki je vzpostavljen v vseh večjih proizvodnih podjetjih Skupine Helios. Na osnovi sistema koristnih predlogov smo zbrali 183 koristnih predlogov, ki smo jih več kot 60 odstotkov tudi realizirali.

Pomembno vlogo pri realizaciji zastavljenih ciljev imajo tudi zaposleni, ki morajo biti kompetentni, imeti morajo ustrezna znanja in obvladati veščine, ki jih potrebujejo na svojem delovnem mestu.

Zato tekoče spremljamo potrebe po novih znanjih in izvajamo usposabljanje za doseganje optimalne kompetentnosti.

Spodbujamo in pospešujemo samoizobraževanje s pomočjo t.i. Centrov za razvoj kadrov, ki jih imamo vzpostavljene v večjih proizvodnih podjetjih Skupine Helios in v katerih so na voljo različni študijski programi na temo osebnostne in strokovne rasti.

Zaostreni pogoji poslovanja so spodbudili podjetja in posameznike k razmisleku o tem, kaj delamo dobro, kaj bi lahko naredili bolje, hitreje, ceneje, bolj učinkovito, kje so naše nove priložnosti, novi izzivi.

TQM je področje, ki zahteva tako delovanje, kot da je kriza stalno prisotna.

Temu primerno je TQM področje nenehno postavljeno pred pomembne in zahtevne nove izzive, ki jih uspešno premagujemo z jasno postavljenimi TQM cilji.

Prepričani smo, da jih bomo tudi v bodoče uspešno premagovali, saj kot pravi F. Quarles:

»Nikoli ne bodi zadovoljen s tistim, kar si, če želiš postati tisto, kar nisi; kajti tam, kjer si postal zadovoljen, boš tudi ostal.«

b. Zaposleni

Zaposleni smo pomemben deležnik soustvarjanja uspeha Skupine Helios, kar je zapisano tudi v njenem poslanstvu.

→ Preteklo leto je v veliki meri zaznamovala gospodarska kriza, ki je zahtevala prilagoditev tudi na področju ravnanja s kadri. Aktivnosti na kadrovske področju smo usmerili tako v zmanjšanje samega števila zaposlenih, kot k spremembam na področju organizacije dela in delovnega časa. Že na samem začetku zaznavanja krizne situacije v drugi polovici leta 2008 smo uprave naših družb zadolžili, da na najprimernejši način seznanijo vse zaposlene z obstojem in posledicami finančne krize in z ukrepi, ki jih bo treba sprejeti za njeno omilitev. Še posebej z ukrepi, ki bi lahko vplivali na način dela oziroma na samo število zaposlenih. Proizvodne družbe so s prerazporejanjem delovnega časa število opravljenih delovnih ur prilagodile obsegu proizvodnje, prodaje ter drugih poslovnih aktivnosti. Delovne ure, ki niso bile opravljene, naj bi bile uporabljene v sezonskih mesecih, ko je običajno potrebno proizvodne in prodajne kapacitete zagotavljati z dodatnim delom. Prav tako pa so bile intenzivirane aktivnosti pri upokojevanju vseh tistih zaposlenih, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje, na takojšnji odpovedi dela prek agencij za posredovanje delovne sile in krčenju števila zaposlenih za določen čas na najmanjšo možno mero.

Pri tem smo izkoristili tudi možnosti, ki jih je ponudila država v okviru 36-urnega delavnika in s tem subvencioniranja polnega delovnega časa. Vse družbe v Sloveniji so preučile nujnost prehoda na 36-urni delovni teden. Pri nekaterih družbah je obseg naročil dopuščal 40-urni delovni teden. Nekateri družbe pa so zaradi zmanjšanja prodaje, evidentne že v januarju in predvidene tudi v naslednjih mesecih, prešle na 36-urni delovni teden. V ta namen so bili izpeljani vsi predpisani postopki. Opravljeni so bili pogovori s sindikati, ki so se strinjali s skrajšanjem. Zaposleni so bili neposredno na zborih seznanjeni s prehodom na skrajšani polni delovni čas

in z drugimi ukrepi za omilitev krize. Na ta način so vsa podjetja, ki so prešla na skrajšani delovni čas, vložila zahteve za subvencije in znižali so se tudi stroški plač.

Kljub sprejetim varčevalnim ukrepom pa v Skupini nadaljujemo z vključevanjem hčerinskih družb v proces načrtnega izvajanja ustreznih izobraževalnih vsebin ob upoštevanju izmenjav dobrih praks. Dodatno vodilo so nam sprejeta Pravila ravnanja za zaposlene v podjetjih Skupine Helios.

Zaposleni se dodatno izobražujejo na področju strokovnih znanj, kakovosti, vodenja, osebnega razvoja, tujih jezikov in informatike. Večino izobraževanj organiziramo sami (notranje izobraževanje). Perspektivne kadre vključujemo v specializirana izobraževanja in študij na posebnih strokovnih področjih (sodelovanje s šolami in z univerzami doma in v tujini). Vsa podjetja v Skupini Helios postopno vključujemo v postopek načrtnega ugotavljanja kadrovske potreb ter izvajanja ustreznih vsebin ob upoštevanju izmenjave dobrih praks.

V Skupini si prizadevamo za odgovoren odnos do družbenega okolja in posameznikov, kar potrjuje tudi pridobitev osnovnega certifikata Družini prijazno podjetje, ki ga je pridobilo podjetje Helios, Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo na osnovi zunanje revizije izbranih postopkov in ukrepov za lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja zaposlenih. Podeljuje ga ministrstvo za delo in socialno varnost. Z vzpostavitvijo sistema upravljanja z zaposlenimi v širšem pomenu in učinkovitejšega upravljanja s človeškimi viri smo skrb za zaposlene ter odgovorne in partnerske odnose z njimi vključili v okvir družbene odgovornosti.

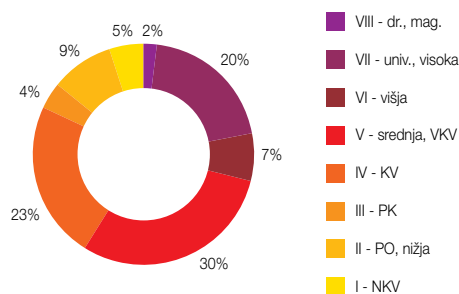
Načela postopkov in ukrepov smo v zavesti zaposlenih še utrdili, njihov vpliv in koristnost pa v največji meri spremljamo na področjih krajšega delovnega časa, politike informiranja in vključevanja v delovno okolje po daljši odsotnosti. V naslednjem obdobju pričakujemo nadomestitev osnovnega certifikata Družini prijazno podjetje s polnim certifikatom, poleg tega pa bomo aktivnosti usmerili v načrtovanje prenoša praks in miselnosti koncepta Družini prijazno podjetje tudi na ostala podjetja v Skupini Helios.

Ob koncu leta 2009 je bilo v Skupini Helios 2.815 zaposle-

Število zaposlenih po območjih

	Zaposleni iz plačanih ur ⁶		
	2009	2008	Indeks
Slovenija	1.389	1.449	96
Države EU	176	177	99
Države izven EU	1.251	1.448	86
Skupaj	2.815	3.074	92

Izobrazbena sestava Skupine Helios v letu 2009

⁶ Zaposleni na osnovi plačanih ur = seštevek opravljenih ur za redno delo, redni in izredni dopust, ure praznikov, bolniške do 30 dni in nadure, deljeno z letnim fondom ur.

Pri računanju kazalcev na zaposlenega v letu 2008 smo upoštevali samo zaposlene, ki so dejansko zaposleni v hčerinski družbi Avrora, brez zaposlenih, ki so po pogodbi samo formalno prešli iz JV podjetja PPG-Helios na Avrora, teh je 175. Pri računanju kazalcev za leto 2008 je bilo tako vključenih 2899 zaposlenih.

nih, kar je glede na število zaposlenih ob koncu leta 2008 8 odstotkov manj (od tega tri četrtine v proizvodnih ter četrtina v trgovskih in storitvenih podjetjih). Podatki o stanju in gibanju zaposlenih kažejo na izvrševanje ukrepov v kriznih razmerah.

Izobrazbena struktura

→ V primerjavi z letom 2008 se je izobrazbena struktura le nekoliko izboljšala, in sicer se je zaradi upokojevanja starejših zaposlenih, ki imajo praviloma nižjo stopnjo izobrazbe, zmanjšal odstotek zaposlenih s III. stopnjo izobrazbe in povečal delež s IV. stopnjo izobrazbe. Zvišal se je delež tistih s V. stopnjo izobrazbe, predvsem na račun zaključenih šolanj ob delu. Na daljše obdobje se struktura zlagoma izboljšuje v korist visoko kvalificiranega kadra na proizvodnih pozicijah. V razvoju in strokovnih službah pa se povečuje delež zaposlenih s VII. stopnjo izobrazbe. Predvidevamo, da se bo trend izboljševanja izobrazbene strukture nadaljeval tudi v prihodnjih letih, tako na račun novega zaposlovanja, kot na račun dodatnega izobraževanja.

Usposabljanje

→ Zavedamo se, da razvoj in uspešnost podjetij v Skupini Helios zahtevata obsežna in usmerjena vlaganja v znanje in sposobnosti zaposlenih. Vsak zaposleni je soodgovoren za svoj razvoj, podjetje pa ga pri tem lahko ustrezno podpira in spodbuja.

Glede na varčevalne ukrepe na vseh področjih smo morali omejiti obseg izobraževalnih aktivnosti predvsem z vidika stroškov, pri čemer pa smo izvedbo usmerili na področja, ki so bila z vidika stroke in kvalitetnega opravljanja poslov nujna. Prav tako smo rešitve iskali v možnostih, ki nam jih ponuja znanje domačih strokovnjakov in določene vsebine izvedli z njihovo pomočjo.

V času spremenjenih razmer poslovanja ima interno komuniciranje še posebno težo, kar je dokazalo tudi izvedeno usposabljanje za vodje na izbrano temo. Delavnica je odprla veliko vprašanj in ponudila številne rešitve, poudarila pa pomen intenzivnejše ter bolj preudarne in načrtno komunikacije z zaposlenimi v času spremenjenih razmer poslovanja. Za ostale vodje na nivoju Skupine Helios izvedbo načrtujemo v tekočem letu.

Na nivoju Skupine Helios smo izvedli usposabljanja s področja intelektualne lastnine in upravljanja blagovnih znamk, trening prodajnih (za prodajno osebje) in vodstvenih (za vodstveni kader) veččin, poslovne komunikacije in upravljanja stresa. Posebno pozornost smo na delavnicah namenili povezavi teoretičnih stališč s konkretnimi primeri in z zadolžitvami v praksi.

Kljub zmanjšanemu obsegu stroškov za izobraževanje pa imamo v večini podjetij nezmanjšan obseg udeležencev in ur usposabljanja. Na lokaciji matičnih podjetij je k temu največ pripomoglo usposabljanje končnih uporabnikov novega informacijskega sistema SAP, kamor je bilo vključenih skoraj polovica zaposlenih in za to namenilo več kot 7000 ur.

Zaposleni v razvoju so se z novimi trendi v tujini spoznavali na European Coatings Show, evropskem kongresu o premazih, sejmu s področja lesnih premazov, NCS Colour Workshop, usposabljanju s področja aplikacije protikorozijskih premazov, ki so se ga udeležili inženirji, ter usposabljanju o uporabi lakirniške opreme, kjer je poleg razvojnega osebja sodelovalo tudi prodajno osebje.

Skladno z naravo dejavnosti so v proizvodnih podjetjih velik del izobraževalnih aktivnosti predstavljala redna usposabljanja v obratih s področja varstva pri delu, požarne varnosti, vzdrževanja, skladiščnega poslovanja in varstva okolja. Z namenom izpopolnjevanja strokovnih znanj po potrebi izvajamo usposabljanje zaposlenih za pridobitev interne kvalifikacije kemijskega tehnika in interne licence za komercialiste. Nadaljevali smo tudi z jezikovnimi tečaji, pri čemer smo prednostno obravnavali učenje ruskega jezika, kamor je bilo vključenih skoraj 40 zaposlenih.

Poleg formalnih oblik usposabljanja poudarjamo tudi pomen neformalnih oblik na delovnem mestu oziroma v delovnem procesu. Vodje in mentorji so odgovorni za uvajanje novo zaposlenih in za nenehno spremljanje in skrb za strokovni in osebnostni razvoj vseh svojih sodelavcev.

Pomen strokovnega razvoja dokazuje tudi financiranje šolanja 86 zaposlenih, vključenih v izobraževanje za pridobitev višje stopnje izobrazbe.

Stroške izobraževanja nam je tako, v primerjavi z letom prej, uspelo znižati. Kljub zmanjšanemu obsegu izobraževalnih aktivnosti, predvsem na račun povečanega obsega internih izvedenih izobraževanj, beležimo višji odstotek udeležencev izobraževanja kot v letu 2008 in več, kot smo za leto 2009 načrtovali. Največ je k temu pripomoglo izobraževanje končnih uporabnikov novega informacijskega sistema SAP (v podjetjih ožjega Heliosa), poleg tega smo z zunanjim izvajalcem organizirali tudi delavnico s področja upravljanja blagovnih znamk, vodje organizacijskih enot pa so se udeležili seminarja o sistemu obvladovanja varnosti, kjer so se seznanili z zahtevami zakonske uredbe (Uredba o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic) in internimi zahtevami, izveden pa je bil v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor.

Zaposleni v Skupini Helios so se v obravnavanem letu kar 7.668 krat udeležili različnih vrst izobraževanja, v skupnem številu 63.923 ur. To pomeni, da se je v povprečju vsak zaposleni izobraževanja udeležil vsaj 3 krat in opravil 22 ur šolanja.

Kljub gospodarski recesiji in varčevalnim ukrepom podjetja v Skupini Helios ostajajo med podjetji, ki se zavedajo pomena skrbi za lastne zaposlene in njihov razvoj. V potrditev navedenega smo za delo na področju izobraževanja v letu 2009 v matični družbi ponovno pridobili priznanje Top 10. Priznanje smo prejeli kot eno izmed desetih najboljših podjetij, ki sistematično investirajo v izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, za to področje namenjajo največje izobraževalne proračune, v programe izobraževanja in usposabljanja vključujejo visok odstotek zaposlenih in opredeljujejo jasno strateško povezavo sistema izobraževanja s poslovno strategijo in cilji ter kulturo in vrednotami podjetja. Kot inovativen izobraževalni projekt smo na konferenci Izobraževalni management predstavili usposabljanje Vodenje in motivacija in Priročnik za vodje na področju vodenja in motiviranja zaposlenih, ki je bil pripravljen v sodelovanju z udeleženci delavnic.

Podjetja v Skupini Helios uspešno sodelujejo z različnimi izobraževalnimi ustanovami, tako v lokalnem okolju kot na ravni držav, v katerih poslujejo. Vključujemo se v izobraževalne in predstavitvene projekte o posameznih poklicih, predvsem

s področja kemije. Učenci, dijaki in študenti pa se z obiski v naših podjetjih ter s praktičnim delom in z diplomskimi nalogami seznanijo z zahtevami različnih delovnih mest. Postopke, ki smo jih na področju izobraževanja in usposabljanja vpeljali v matični družbi, uspešno prenašamo tudi na prevzeta podjetja.

V prihodnjem obdobju bo ena od naših ključnih nalog v vseh podjetjih Skupine udejanjanje pravil ravnanja v vsakdanji delovni praksi. S tem projektom želimo še bolj jasno opredeliti pričakovano organizacijsko kulturo, ki nam bo omogočala ohraniti in nadgrajevati ugled, ki ga imamo.

Kot eno od orodij za uspešnejše vodenje in razvoj smo že pred leti vpeljali letne osebne razgovore med vodji in zaposlenimi. Ti razgovori so nam v pomoč pri oblikovanju načrtov usposabljanja in pri vzpostavljanju globlje komunikacije na relaciji vodja - podrejeni - sodelavec. Kot orodje ciljnega vodenja nam omogočajo sistematično postavljanje ciljev ter pregled njihovega uresničevanja, zaznavanje možnih težav in ovir pri delu ter dogovor, kako jih odpraviti.

Organizacijska klima in zadovoljstvo zaposlenih

→ Sodobna podjetja posvečajo vse večjo pozornost procesom upravljanja zadovoljstva in pripadnosti zaposlenih. Uspešnost podjetja je namreč v tesni korelaciji z uspešnimi in zadovoljnimi zaposlenimi. Velja, da je organizacija močna le toliko, kot je močan njen človeški kapital, človeški kapital pa bodo hitreje in intenzivneje generirali tisti posamezniki, ki so zadovoljni.

V Skupini Helios se zavedamo teh povezav, zato se vključujemo v projekt merjenja organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih. Vsakokratna struktura raziskave omogoča primerjavo zadovoljstva tako med posameznimi družbami v Skupini, kot primerjavo po različnih kriterijih. Rezultati merjenja organizacijske klime kažejo, kaj si zaposleni mislijo o posameznih sklopih poslovanja podjetja. Pri tem seveda ni nujno, da rezultati odražajo dejansko stanje posameznega področja. Zato so vodstva analizirala rezultate klime po posameznih podjetjih in pripravila akcijske načrte in ukrepe za ohranitev prednosti in reševanje izzivov.

c. Odgovornost do ožje in širše družbene skupnosti

Spričo zaostrenih gospodarskih razmer, katerih posledica je bila manjša prodaja naših izdelkov, smo bili primorani znižati vlaganja denarnih sredstev na vseh področjih. Žal tudi področje aktivnosti, s katerimi izkazujemo svoje družbeno odgovorno ravnanje, ni bilo izjema. Vendar pa naše vpetosti v lokalno okolje in nujnosti odgovornega ravnanja do okolja tudi v takšnih okoliščinah poslovanja nismo opustili.

Tako smo tudi v letu 2009, enajsto leto zapored, izpeljali razpis za doniranje sredstev za oživiljanje krajevnih vodnjakov in tako izbrali novih sedem vodnjakov, ki jih bodo lokalne skupnosti ob naši denarni pomoči ponovno oživile.

Ostali smo ponosni sponzor košarkarskega kluba Helios Domžale in se z njimi veselili osvojitve drugega mesta v državnem prvenstvu. Prav tako smo v okviru možnosti pomagali številnim posameznikom in organizacijam pri izpeljavi njihovih aktivnosti, ali pa z doniranjem naših izdelkov prispevali k ureditvi lepših in vedrejših bivalnih in delovnih okolij.

→ COLOR POWDER COATINGS

Blagovna znamka Color Powder Coatings združuje izdelke namenjene prašnemu barvanju različnih predmetov. Praškasti premazi so predvsem okolju prijaznejši, saj gre za premaze, ki so povsem brez topil. Odlikuje jih visoka stopnja izkoristka, kar pomeni, da pri uporabi nimamo skoraj nič odpadka.

d. Odgovornost do naravnega okolja

Okolje

→ V letu 2009 sta največji proizvodni podjetji v Skupini na lokaciji Količevega in Medvod uspešno zaključili postopke in pridobili okoljsko dovoljenje po direktivi IPPC. S tem so bila zaključena večletna prizadevanja, pridobljeni dovoljenji pa predstavljata konkretne obveznosti proizvodnih lokacij do okolja, države in družbe.

Na nivoju Skupine Helios je bila v letu 2009 realizirana tudi okoljska konferenca, katere namen je bil napraviti pregled stanja na področju Skupine ter izmenjati stališča in prakse med posameznimi podjetji Skupine na področju odgovornosti do okolja.

Prav tako je bila opravljena komunikacija (anketa) z okoljskimi vprašalniki, ki so bili poslani vsem distribucijskim podjetjem v Skupini z namenom vzpostaviti pregled in nadzor nad ravnanjem z okoljem tudi pri teh družbah.

Organizacijske spremembe

→ V letu 2009 smo na področju strokovnjakov, ki se ukvarjajo z realizacijo zakonodajnih zahtev s področja kemikalij (varnost proizvodov), varovanja okolja (ekologije) in varovanja zdravja naredili organizacijske spremembe:

- uvedena je bila funkcija izvršni direktor za zdravje, varnost in okolje;
- podpredsednik uprave je bil imenovan kot nadzorni skrbnik omenjenih vsebin.

S tem smo sledili tako zahtevam po iskanju sinergij in po usklajenem pristopu, kot tudi harmonizaciji omenjenih vsebin med podjetji.

Proces usklajevanja smo najbolj intenzivno pričeli na področju proizvodov in varovanja okolja, nekoliko manj pa na področju varovanja zdravja (na delovnem mestu).

Pri tem je treba poudariti zlasti prehod na enotni sistem SAP in vključevanje Colorja v pravno osebo Helios, Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo, d. o. o.

Področje zakonodaje

→ Napredovanje zahtev pod okriljem REACH zakonodaje: V letu 2009 je bilo opravljeno veliko aktivnosti v zvezi z adaptacijo dokumentacije (predvsem varnostnih listov, etiket) v skladu z zahtevami REACH zakonodaje oziroma v skladu z zahtevami, ki so jih narekovali posamezni trgi. Tako so bile izvedene številne spremembe varnostnih listov, predvsem na tujih, neslovenskih jezikovnih področjih. Te spremembe smo vključevali v dokumente različnih podjetij Skupine Helios.

V letu 2009 je bila intenzivna tudi komunikacija z dobavitelji in s kupci (komunikacija v preskrbovalni verigi) v zvezi z uporabo kemijskih snovi - kar je predvsem posledica dejstva, da morajo dobavitelji snovi v letu 2010 opraviti prve registracije snovi v skladu s REACH zakonodajo.

Pomemben del aktivnosti je sovpadal s pripravami na uvedbo sistema SAP. Implementacija tega projektna je zamujala, tako da se je veliko dela preneslo v leto 2010. S pripojitvijo Colorja v družbo Helios TBLUS Količevo, d. o. o., bo treba spremeniti tudi množico dokumentov in jih poenotiti. To bodo tudi glavne aktivnosti v letu 2010 na področju dokumentacije o proizvodih.

Zakonodaja o hlapnih snoveh (VOC): s koncem leta 2009 se zaključuje prva faza »DECO« VOC uredbe. Z letom 2010 pričnejo veljati nove mejne vrednosti o vsebnosti hlapnih komponent. V zvezi s tem so bile v letu 2009 spremenjene številne formulacije, spremenjena pa je bila tudi dokumentacija o proizvodih.

Biocidna direktiva

→ V letu 2009 smo na nivoju Skupine Helios začeli z intenzivnim komuniciranjem o biocidnih proizvodih, ki jih na trg dajejo posamezna podjetja Skupine. Narejena je bila vrsta pregledov in usklajevanj - biocidni proizvodi bodo zaradi potrebnih registracij stroškovno zahtevni. Družba Belinka Belles je v okviru Skupine prevzela vlogo »kompetenčnega centra« na tem področju. V naslednjih letih nas čakajo pomembne odločitve, s katerimi proizvodi in formulacijami izvesti zahtevne postopke registracije.

e. Zdravje in varstvo pri delu

V vseh podjetjih Skupine Helios se glede na našo dejavnost zavedamo, kako pomembno vlogo ima področje varnosti in zdravja pri delu.

→ Na tem področju smo dejavni predvsem pri zmanjševanju škodljivih vplivov nevarnih kemikalij in drugih pomembnih nevarnosti na zaposlene. Zaradi tega je obvladovanje kemijske varnosti ključnega pomena. Ustrezen nivo zagotavljanja varnosti dosegamo s preventivnimi tehničnimi, organizacijskimi, individualnimi in drugimi ukrepi. Zaradi številnih sprememb v delovnem okolju med najpomembnejše aktivnosti sistema poleg obvladovanja delovanja sodi tudi področje obvladovanja sprememb, kjer se že vnaprej oceni, ali bi morebitna sprememba lahko dodatno ogrozila varnost in zdravje zaposlenih.

Številne dejavnosti naših podjetij so izpostavljene zakonodajnim zahtevam s področja varnosti in zdravja pri delu ter inšpekcijskemu nadzoru teh področij. Zavedamo se, da je spremljanje in izpolnjevanje zakonodajnih zahtev pomemben element naše politike varnosti in zdravja pri delu.

Izhodišča za planiranje na področju varnosti in zdravja pri delu predstavljajo način za nenehno izboljševanje delovnih razmer in s tem tudi zmanjšanje možnosti nastanka poškodb in zdravstvenih okvar. Med pomembnejša izhodišča za planiranje sodi izjava o varnosti z oceno tveganja. Ta se ob vsaki pomembni spremembi, ki lahko vpliva na raven zagotavljanja varnosti, ustrezno revidira. Končen cilj vseh teh aktivnosti so delovne razmere, ki zagotavljajo zmožnost opravljanja dela v vsej delovni dobi delavca, ki naj po preteku delovne dobe ne bo prizadet zaradi opravljanja svojega dela. Za učinkovito preventivno delovanje imamo v dveh največjih proizvodnih podjetjih, vzpostavljen sistem poklicnega vodenja varnosti in zdravja pri delu OHSAS 18001.

Poleg preventive je zagotovo pomembno tudi spremljanje kazalnikov varnosti in zdravja pri delu, ki so med drugim

tudi osnova za planiranje na tem področju. Ugodno oceno o doseganju ustreznega nivoja varnosti potrjujejo tudi kazalniki za leto 2009: o poškodbah in izgubljenih dnevih zaradi poškodb. Poškodb je bilo v letu 2009 manj kot v 2008, prav tako je bilo izgubljenih manj delovnih dni. Težjih primerov poškodb pri procesu proizvodnje nismo imeli. Iz ocene varnosti je razvidno, da sta padla indeksa pogostosti in tveganja. Indeks resnosti je nekoliko narasel predvsem zaradi poškodb na poti z osebnim vozilom.

Pri materialnih povzročiteljih poškodb, podobno kot leta 2008, največji delež predstavlja delovna oprema in sredstva za delo ter tla, stopnice, prehodi, dostopi (skupaj 60 odstotkov), sledijo različne embalažne enote in transportna sredstva.

Finančna kriza je pripomogla k temu, da se niso v celoti realizirale vse investicije oziroma investicijski vzdrževalni posegi v neposredni povezavi s področjem varnosti in zdravja pri delu. Zaradi potrebnih večjih finančnih sredstev so se te aktivnosti vključile v letne cilje in programe s področja varnosti in okolja. Izvedbeni cilji se bodo glede na nadaljnjo gospodarsko situacijo izvajali v skladu s prioriteta in dejanskimi potrebami.

→ ZVEZDA ZVEZDAPOL

Uveljavljeni slogan Zvezda v vašem domu priča o tem, da je ta blagovna znamka našla svoj prostor v domovih in zavesti svojih kupcev. K njeni uspešnosti je veliko prispevala zidna barva Zvezdapol.

Za kupca je pomembno, da je enostavna za uporabo, da ne zapira površine in je paroprepustna. Predvsem pa je za ta izdelek kot za vse druge pod blagovno znamko Zvezda značilno ugodno razmerje med kakovostjo in ceno.

17. NALOGE IN CILJI ZA LETO 2010

Na poslovanje družb v Skupini Helios bodo tudi v letu 2010 v precejšnji meri vplivale razmere na mednarodnih trgih. Razmere poslovanja bodo še vedno zelo zahtevne.

→ Povzemamo nekaj pomembnejših makroekonomskih napovedi, ki smo jih upoštevali pri pripravi naših planskih dokumentov:

» Glede na pričakovano počasno okrevanje gospodarske rasti v ključnih trgovinskih partnericah se v prihodnjem letu pričakuje skromna, 1-odstotna gospodarska rast. Kljub velikemu padcu gospodarskih aktivnosti v letu 2009 v Sloveniji v prihodnjem letu pričakujemo nekoliko višjo raven gospodarskih aktivnosti.

Izvoz se bo povečal za okoli 4 odstotke, upadanje investicij se bo upočasnilo, vendar se v prihodnjem letu se še ne pričakuje njihov povečan obseg.

Razmere na trgu dela se še ne bodo izboljšale, saj se bo zaposlenost še naprej zmanjševala, vendar manj kot leta 2009.

Glede na velik upad produktivnosti v letu 2009 se pričakuje nadaljnje prilagajanje trga dela z zmanjševanjem števila delovno aktivnih, saj še ne bo prišlo do močnejše pospešitve gospodarskih aktivnosti. Ob skromni gospodarski rasti bo nizka tudi rast plač.

Ob predpostavljenem postopnem globalnem oživljanju gospodarske aktivnosti naj bi se nekoliko povečali pritiski na rast cen v celotnem evrskem območju, tako da se bo me

dletna inflacija povišala na 2,0 odstotka, povprečna pa na 1,5 odstotka. Napoved potrošnje gospodinjstev za leto 2010 predvideva ohranjanje na realni ravni leta 2009.

Gospodarska rast se bo ob predpostavljenih gibanjih v mednarodnem okolju šele v letu 2011 pospešila na 2,5 odstotka. Mednarodni denarni sklad (MDS), Eurostat in Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) napovedujejo vzhodnoevropskim in balkanskim gospodarstvom, da si bodo v prihodnjem letu po hudih gospodarskih padcih v letu 2009 opomogla, vendar so razlike med posameznimi državami izjemno velike.

Največja tveganja pri uresničitvi napovedi gospodarskih gibanj izhajajo iz negotovosti glede razsežnosti gospodarske krize in različnih ocen posledic, ki jih je ta pustila na posameznih gospodarstvih. V primeru počasnejšega okrevanja v mednarodnem okolju bi se zniževanje bruto domačega proizvoda v Sloveniji nadaljevalo tudi prihodnje leto<<.

(Vir: Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2009 UMAR, OECD, Eurostat, MD).

Dejstva, ki bodo vplivala na poslovanje Skupine Helios:

- Negativno gospodarsko okolje: recesija oziroma zmanjšana gospodarska rast na vseh naših ključnih trgih bo vplivala tudi na poslovanje Heliosa.
- Pri prodaji se konkurenca na trgu zaostrojuje.
- Na naših tradicionalnih, vzhodnih in južnih trgih se z razvojem industrije ter višanjem kupne moči prebivalstva zahteve kupcev povečujejo.
- Na večini naših tradicionalnih trgov se bo hitro večal delež prodaje okolju prijaznih premazov, večinoma na vodni osnovi.
- Cene naftnih derivatov izredno nihajo, po izrazitem padcu v preteklem letu lahko v naslednjem obdobju pričakujemo trend rasti.
- Pričakujemo lahko nadaljnje pritiske na zvišanje plač in s tem stroškov dela na zaposlenega.
- V letih 2010 in 2011 bo strošek financiranja nižji, kot je bil v preteklih dveh letih
- V letu 2010 bomo še vedno soočeni s tečajnimi tveganji, predvsem v Srbiji, na Hrvaškem in v Ukrajini.

Temeljna izhodišča in cilji:

- Usmerjeni bomo v trajnosten, z okoljem uravnotežen razvoj, ki ima za izhodišče ravnotežje med ekonomskimi, okoljskimi in socialnimi potrebami modernega sveta, ne da bi omejevali razvojne možnosti prihajajočih generacij.
- Do največje možne mere bomo optimirali poslovanje.
- Reducirali bomo vse vrste stroškov in sprejeli potrebne ukrepe pri vseh primarnih in podpornih dejavnostih.
- Posebna pozornost bo namenjena zagotavljanju ustreznega denarnega toka.
- Posledice zmanjšane povpraševanja bomo poskušali omiliti z osvojitvijo novih kupcev na obstoječih in novih trgih.
- Investicijska dejavnost bo še naprej omejena.
- Veliko pozornost bomo posvetili skrbi za varovanje okolja in za zdravje ljudi.
- Pospešili bomo programsko prestrukturiranje v okolju prijazne premaze.
- Optimizirali bomo organizacijo razvojno-raziskovalnih aktivnosti Skupine Helios.
- Nadaljevali bomo v smeri specializacij proizvodnih linij, po potrebi bomo dezinvestirali ali združevali proizvodne lokacije.
- Zmanjševali bomo število izdelkov in optimirali število različnih blagovnih znamk.
- Nadaljevali bomo s standardizacijo in unifikacijo receptur.
- Težili bomo k dvigu dodane vrednosti na zaposlenega in produktivnosti dela.

3

Računovodsko poročilo - I. del

Revizorjevo poročilo	54
Računovodski izkazi	
Konsolidiran izkaz poslovnega izida za leto, končano na dan 31. decembra 2009	55
Konsolidiran izkaz vseobsegajočega poslovnega izida za leto, končano na dan 31. decembra 2009	56
Konsolidirana bilanca stanja na dan 31. decembra 2009	57
Konsolidiran izkaz denarnih tokov za leto, končano na dan 31. decembra 2009	59
Konsolidiran izkaz gibanja kapitala za leto, končano na dan 31. decembra 2009	60
Konsolidiran izkaz gibanja kapitala za leto, končano na dan 31. decembra 2008	60
Izkaz poslovnega izida za družbo Helios Domžale, d. d.	61
Izkaz vseobsegajočega poslovnega izida za družbo Helios Domžale, d. d.	61
Bilanca stanja za družbo Helios Domžale, d. d.	62
Izkaz denarnih tokov za družbo Helios Domžale, d. d.	64
Izkaz gibanja kapitala za družbo Helios Domžale, d. d., za leto, končano na dan 31. decembra 2009	65
Izkaz gibanja kapitala za družbo Helios Domžale, d. d., za leto, končano na dan 31. decembra 2008	65

REVIZORJEVO POROČILO

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Lastnikom gospodarske družbe Helios Domžale, d.d., Domžale

Poročilo o samostojnih in skupinskih računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze družbe Helios Domžale, d.d., Domžale (v nadaljevanju Družba) in skupinske računovodske izkaze skupine Helios (v nadaljevanju Skupina), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2009, izkaz poslovnega izida, izkaz vseobsegajočega poslovnega izida, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost poslovodstva za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje esčnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne postopke, ne pa da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen poslovodstva kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja Družbe in Skupine na dan 31. decembra 2009 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in zahtevami Zakona o gospodarskih družbah, ki se nanašajo na pripravo računovodskih izkazov.

Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

Poslovodstvo je odgovorno tudi za pripravo poslovnega poročila v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah. Naša odgovornost je ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi. Naši postopki v povezavi s poslovnim poročilom so opravljeni v skladu z mednarodnim standardom revidiranja 720 in omejeni na ocenitev skladnosti poslovnega poročila z revidiranimi računovodskimi izkazi in ne vključujejo pregleda ostalih informacij, ki izhajajo iz nerevidiranih finančnih poročil.

Po našem mnenju je poslovno poročilo skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

Ljubljana, 15. april 2010

Jurež Uranič
Direktor
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 1

Nataša Lah
Pooblaščenca revizorka

KONSOLIDIRAN IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

za leto, končano na dan
31. decembra 2009

	v 000 EUR	Pojasnila	2009	2008
1.	Čisti prihodki od prodaje	3	266.287	353.911
2.	Proizvajalni stroški prodanih proizvodov oz. nabavna vrednost prodanega blaga		200.903	270.555
3.	Kosmati poslovni izid od prodaje		65.384	83.356
4.	Stroški prodavanja (z amortizacijo)		40.254	47.494
5.	Stroški splošnih dejavnosti (z amortizacijo)	4	25.262	26.596
6.	Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	5	10.525	6.334
7.	Finančni prihodki iz deležev	8	2.193	2.437
	a) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah in skupnih podvigih		1.234	1.287
	b) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		29	168
	c) Finančni prihodki iz prodaje naložb		930	982
8.	Finančni prihodki iz danih posojil in poslovnih terjatev	9	1.449	1.474
9.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	10	279	1.414
10.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	11	7.417	10.219
11.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	11	775	3.873
12.	Poslovni izid pred obdavčitvijo		5.564	4.005
13.	Davek iz dobička	12	2.976	2.519
14.	Odloženi davki	13	-214	-1.234
15.	Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		2.802	2.720
	Pripadajoč:			
	- večinski delež		2.270	5.552
	- manjšinski delež		532	-2.832
	Čisti dobiček na delnico (v EUR)	14	8	20

KONSOLIDIRAN IZKAZ VSEOBSEGAJOČEGA POSLOVNEGA IZIDA

za leto, končano na dan
31. decembra 2009

	v 000 EUR	Opombe	2009	2008
1.	Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		2.802	2.720
2.	Tečajne razlike pri prevedbi tujih podružnic		-1.319	-2.585
3.	Prevrednotenje finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo		-887	-7.322
4.	Učinek davka od dohodka zaradi prevrednotenja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo		164	1.299
5.	Učinek prerazvrstitve finančnih naložb pri prodaji, pripoznano v izkazu poslovnega izida		-871	1.414
6.	Učinek davka od dohodka zaradi prerazvrstitev finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo preko poslovnega izida		169	-300
7.	Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja		-2.744	-7.494
8.	Celotni vseobsegajoči poslovni izid obdobja		59	-4.474
	Pripadajoč:			
	- večinski delež		-58	-1.635
	- manjšinski delež		117	-3.139

KONSOLIDIRANA BILANCA STANJA

na dan 31. decembra 2009

	v 000 EUR	Pojasnila	2009	2008
Sredstva				
A. Dolgoročna sredstva			171.161	192.957
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	16		12.292	13.351
1. Dolgoročne premoženjske pravice			10.178	10.834
2. Dobro ime			1.963	1.999
3. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja			151	518
II. Opredmetena osnovna sredstva	17		136.698	150.376
1. Zemljišča in zgradbe			81.894	92.727
2. Proizvajalne naprave in stroji			44.878	40.435
3. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo			9.926	17.214
III. Naložbene nepremičnine			0	0
IV. Dolgoročne finančne naložbe			21.338	28.521
1. Delnice in deleži v pridruženih družbah in skupnih podvigih	18		12.005	11.845
2. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	20		7.820	15.029
3. Dolgoročna posojila	21		1.513	1.647
V. Dolgoročne poslovne terjatve	22		268	357
1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev			98	180
2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih			170	177
VI. Odložene terjatve za davek	13		565	352
B. Kratkoročna sredstva			189.151	183.297
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo			496	0
II. Zaloge	23		63.839	73.930
1. Material			21.762	25.963
2. Nedokončana proizvodnja			3.955	5.425
3. Proizvodi in trgovsko blago			37.928	42.411
4. Predujmi za zaloge			194	131
III. Kratkoročne finančne naložbe			18.695	2.208
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	20		5.437	691
2. Kratkoročna posojila	21		13.258	1.517
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	22		83.229	98.321
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev			75.872	91.541
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih			7.357	6.780
V. Denarna sredstva	24		22.892	8.838
C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve			1.239	1.005
Skupaj sredstva			361.551	377.259

	v 000 EUR	Pojasnila	2009	2008
Obveznosti do virov sredstev				
A. Kapital			200.671	202.351
I. Vpoklicani kapital	25		11.695	11.695
1. Osnovni kapital			11.695	11.695
II. Kapitalske rezerve	25		89.748	89.748
III. Rezerve iz dobička	26		52.962	48.539
1. Zakonske rezerve			1.169	1.169
2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže			2.644	1.808
3. Statutarne rezerve			1.169	1.169
4. Druge rezerve iz dobička			47.980	44.393
IV. Lastne delnice			-2.644	-1.808
V. Presežek iz prevrednotenja			-742	468
VI. Zadržani poslovni izid			43.717	45.740
VII. Manjšinski deleži			5.935	7.969
B. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	29		6.186	6.323
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti			5.410	5.210
2. Druge rezervacije			776	1.113
C. Dolgoročne obveznosti			38.218	38.865
I. Dolgoročne finančne obveznosti	27		38.001	38.545
1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank			34.594	34.922
2. Druge dolgoročne finančne obveznosti			3.407	3.623
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	28		217	320
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev			54	75
2. Druge dolgoročne poslovne obveznosti			163	245
III. Obveznosti za odložene davke	13		0	0
Č. Kratkoročne obveznosti			114.713	127.362
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev			0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	27		72.446	85.278
1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank			71.940	84.700
2. Druge kratkoročne finančne obveznosti			506	578
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	28		42.267	42.084
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev			39.113	39.770
2. Kratkoročne menične obveznosti			0	293
3. Kratkoročne obveznosti za tekoče davke			3.154	2.021
D. Kratkoročne pasivne časovne razmejitev			1.763	2.358
Skupaj obveznosti do virov sredstev			361.551	377.259

KONSOLIDIRAN IZKAZ DENARNIH TOKOV

za leto, končano na dan
31. decembra 2009

v 000 EUR	Pojasnilo	2009	2008
Denarni tokovi pri poslovanju			
	Celotni poslovni izid pred davki	5.564	4.005
Popravki za:			
	Dobički skupnih podvigov	-1.696	-1.287
	Dobiček pri prodaji osnovnih sredstev	-8.657	-3.661
	Popravek vrednosti opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev	12.809	12.570
	Povečanje/zmanjšanje terjatev	14.968	-8.437
	Povečanje/zmanjšanje obveznosti	79	-17.641
	Zmanjšanja v zalogah	10.091	5.695
	Zmanjšanje rezervacij	-137	-771
	Zmanjšanje pasivnih časovnih razmejitev	-593	1.118
	Povečanje aktivnih časovnih razmejitev	-233	-548
	Davki	-2.762	-2.519
	Neto denarni tok iz poslovanja	29.432	-11.476
Denarni tokovi pri naložbenju			
	Izdatki za nakupe novih opredmetenih osnovnih sredstev	-12.064	-31.246
	Prejemki od prodaje opredmetenih osnovnih sredstev	18.502	3.321
	Prejemki od prodaje sredstev za prodajo	0	7.099
	Izdatki za nakupe neopredmetenih dolgoročnih sredstev	-516	-368
	Nakup odvisnih družb zmanjšanje za prejeta denarna sredstva	19	40
	Dividende od skupnih podvigov	1.280	2.280
	Prejemki od dolgoročnih naložb	9.036	2.879
	Izdatki od kratkoročnih naložb	-16.449	-2.204
	Neto denarni tokovi pri naložbenju	-1.128	-18.198
Denarni tokovi pri financiranju			
	Prejemki od prejetih posojil	9.646	32.965
	Izdatki za posojila	-23.022	-4.425
	Dividende izplačane večinskimi delničarjem	0	-3.278
	Dividende izplačane manjšinskimi delničarjem	0	-66
	Nakup/prodaja lastnih delnic	-836	0
	Neto denarni tokovi pri financiranju	-14.212	25.196
	Neto tečajne razlike	-38	1.480
	Neto pritoki denarnih sredstev	14.091	-4.478
	Denarna sredstva na 1 januar	24	8.838
	Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov na 31 december	24	8.838
	Plačane obresti	3.813	4.934
	Prejete obresti	1.757	303
	Plačani davki	1.843	3.034

KONSOLIDIRAN IZKAZ GIBANJA KAPITALA

Za leto, končano na dan 31. decembra 2009

	v 000 EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Presežek iz prevrednotenja	Zadržani poslovni izid	Večinski delež	Manjšinski deleži	Skupaj
A. 1. januar 2009		11.695	89.748	-1.808	48.539	468	45.740	194.382	7.969	202.351
B. Dobiček obdobja							2.270	2.270	533	2.802
C. Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja					-1.119	-1.210		-2.329	-415	-2.744
Vseobsegajoči izid obdobja (B+C)		0	0	0	-1.119	-1.210	2.270	-59	118	59
D. Dividende								0	0	0
E. Odkup manjšinskih delničarjev					459		775	1.234	-2.152	-918
F. Drugo					16			16	0	16
G. Preklasifikacije					4.233		-4.233	0	0	0
- prerazdelitev neto dobička na osnovi sklepa Uprave in Nadzornega sveta					4.233		-4.233	0	0	0
H. Nakup lastnih delnic				-836	836		-836	-836	0	-836
Na dan 31. december 2009 (A+B+C+D+E+F+G+H)		11.695	89.748	-2.644	52.962	-742	43.717	194.736	5.935	200.671

Za leto, končano na dan 31. decembra 2008

	v 000 EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Presežek iz prevrednotenja	Zadržani poslovni izid	Večinski delež	Manjšinski deleži	Skupaj
A. 1. januar 2008		11.695	89.748	-1.808	46.449	5.218	47.789	199.090	9.709	208.798
B. Dobiček obdobja							5.552	5.552	-2.832	2.720
C. Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja					-2.437	-4.750		-7.187	-307	-7.494
Vseobsegajoči izid obdobja (B+C)		0	0	0	-2.437	-4.750	5.552	-1.635	-3.139	-4.774
D. Dividende							-3.278	-3.278	-66	-3.344
E. Drugo					204			204	491	695
F. Prekvalifikacije					4.323		-4.323	0	974	974
- prerazdelitev neto dobička na osnovi sklepa Uprave in Nadzornega sveta					4.323		-4.323	0	0	0
G. Nakup podružnice									974	974
Na dan 31. december 2008 (A+B+C+D+E+F+G)		11.695	89.748	-1.808	48.539	468	45.740	194.382	7.969	202.351

Računovodsko poročilo → **Izkaz poslovnega izida za Helios Domžale, d.d., za leto, končano na dan 31. decembra 2009**
Izkaz vseobsegajočega poslovnega izida za Helios Domžale, d.d., za leto, končano na dan 31. decembra 2009

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA ZA HELIOS DOMŽALE, d.d.,

za leto, končano na dan
31. decembra 2009

	v 000 EUR	Pojasnila	2009	2008
1.	Čisti prihodki od prodaje		12.154	14.617
2.	Proizvajalni stroški prodanih proizvodov oz. nabavna vrednost prodanega blaga		592	515
3.	Kosmati poslovni izid od prodaje		11.562	14.102
4.	Stroški prodajanja (z amortizacijo)		2.195	2.615
5.	Stroški splošnih dejavnosti (z amortizacijo)	4	9.238	11.529
6.	Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	5	103	91
7.	Finančni prihodki iz deležev	8	2.845	8.513
	a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini		607	5.265
	b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah in skupnih podvigih		1.280	2.188
	c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		958	1.060
8.	Finančni prihodki iz danih posojil in poslovnih terjatev	9	1.718	1.579
9.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	10	2.309	1.257
10.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	11	1.147	1.253
11.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	11	406	94
12.	Poslovni izid pred obdavčitvijo		934	7.537
13.	Davek iz dobička	12	955	520
14.	Odloženi davki	13	-345	-1.377
15.	Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		324	8.394

IZKAZ VSEOBSEGJOČEGA POSLOVNEGA IZIDA ZA HELIOS DOMŽALE, d.d.,

za leto, končano na dan
31. decembra 2009

	v 000 EUR	Opombe	2009	2008
1.	Čisti poslovni izid obračunskega obdobja		324	8.394
2.	Prevrednotenje finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo		116	-6.352
3.	Učinek davka od dohodka zaradi prevrednotenja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo		-24	1.190
4.	Učinek prerazvrstitve finančnih naložb pri prodaji, pripoznano v izkazu poslovnega izida		-1.150	1.257
5.	Učinek davka od dohodka zaradi prerazvrstitev finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo preko poslovnega izida		245	-300
6.	Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja		-813	-4.205
7.	Celotni vseobsegajoči poslovni izid obdobja		-489	4.189

BILANCA STANJA ZA HELIOS DOMŽALE, d.d., na dan 31. decembra 2009

	v 000 EUR	Pojasnila	2009	2008
Sredstva				
A. Dolgoročna sredstva			131.225	141.957
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	16		61	110
1. Dolgoročne premoženjske pravice			61	110
II. Opredmetena osnovna sredstva	17		7.905	7.929
1. Zemljišča in zgradbe			5.231	5.837
2. Proizvajalne naprave in stroji			449	633
3. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo			2.225	1.459
III. Naložbene nepremičnine			0	0
IV. Dolgoročne finančne naložbe			123.259	133.918
1. Delnice in deleži v družbah v Skupini	20		107.513	106.832
2. Delnice in deleži v pridruženih družbah in skupnih podvigih	18		11.819	11.819
3. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	20		3.892	10.600
4. Dolgoročna posojila	21		35	4.667
V. Dolgoročne poslovne terjatve			0	0
VI. Odložene terjatve za davek	13		0	0
B. Kratkoročna sredstva			41.926	27.907
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo			496	0
II. Zaloge			0	0
III. Kratkoročne finančne naložbe			31.480	23.263
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	20		1.229	1.128
2. Kratkoročna posojila	21		30.251	22.135
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	22		1.749	4.484
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini			1.486	2.352
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev			246	221
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih			17	1.911
V. Denarna sredstva	24		8.201	160
C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve			1	0
Skupaj sredstva			173.152	169.864

	v 000 EUR	Pojasnila	2009	2008
Obveznosti do virov sredstev				
A. Kapital			139.169	140.494
I. Vpoklicani kapital	25		11.695	11.695
1. Osnovni kapital			11.695	11.695
II. Kapitalske rezerve	25		89.748	89.748
III. Rezerve iz dobička	26		28.648	23.580
1. Zakonske rezerve			1.169	1.169
2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže			2.644	1.808
3. Statutarne rezerve			1.169	1.169
4. Druge rezerve iz dobička			23.666	19.434
IV. Lastne delnice			-1.910	-1.074
V. Presežek iz prevrednotenja			200	1.013
VI. Zadržani poslovni izid			10.788	15.533
B. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev	29		832	947
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti			814	929
2. Druge rezervacije			18	18
C. Dolgoročne obveznosti			9.013	9.447
I. Dolgoročne finančne obveznosti	27		7.218	7.306
1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank			500	0
2. Druge dolgoročne finančne obveznosti			6.718	7.306
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	28		0	0
III. Obveznosti za odložene davke	13		1.795	2.141
Č. Kratkoročne obveznosti			23.290	17.746
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev			0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	27		20.840	15.377
1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v Skupini			793	596
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank			19.925	14.702
3. Druge kratkoročne finančne obveznosti			122	79
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	28		2.450	2.369
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v Skupini			323	147
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev			1.457	2.056
3. Kratkoročne obveznosti za tekoče davke			670	166
D. Kratkoročne pasivne časovne razmejitev			848	1.229
Skupaj obveznosti do virov sredstev			173.152	169.864

IZKAZ DENARNIH TOKOV ZA HELIOS DOMŽALE, d. d.,

za leto, končano na dan
31. decembra 2009

v 000 EUR	Pojasnilo	2009	2008
Denarni tokovi pri poslovanju			
	Celotni poslovni izid pred davki	934	7.537
	Popravki za:		
	Dobiček/izguba pri prodaji osnovnih sredstev	0	-10
	Popravek vrednosti opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev	367	424
	Povečanje/zmanjšanje terjatev	2.734	-596
	Povečanje/zmanjšanje obveznosti	-265	-362
	Zmanjšanje/povečanje rezervacij	-115	-69
	Zmanjšanje pasivnih časovnih razmejitev	-381	1.221
	Zmanjšanje/povečanje aktivnih časovnih razmejitev	-1	6
	Davki	-610	-520
	Neto denarni tok iz poslovanja	2.662	7.631
Denarni tokovi pri naložbenju			
	Izdatki za nakupe novih opredmetenih osnovnih sredstev	-280	-1.682
	Prejemki od prodaje opredmetenih osnovnih sredstev	629	20
	Izdatki za nakupe neopredmetenih dolgoročnih sredstev	-643	-2
	Nakup odvisnih družb (prijojitev) zmanjšanje za prejeta denarna sredstva	19	0
	Dividende od skupnih podvigov	1.280	2.188
	Prejemki/izdatki od dolgoročnih naložb	10.718	323
	Prejemki/izdatki od kratkoročnih naložb	-8.217	-12.965
	Neto denarni tokovi pri naložbenju	840	-12.118
Denarni tokovi pri financiranju			
	Prejemki od prejetih posojil	5.374	7.812
	Nakup/prodaja lastnih delnic	-836	0
	Dividende izplačane večinskim delničarjem	0	-3.278
	Neto denarni tokovi pri financiranju	4.539	4.534
	Neto pritoki denarnih sredstev	8.041	47
	Denarna sredstva na 1. januar	24	160
	Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov na 31. december	24	160
	Plačane obresti	1.057	1.174
	Prejete obresti	1.266	343
	Plačani davki	451	809

IZKAZ GIBANJA KAPITALA ZA HELIOS DOMŽALE, d. d.

Za leto, končano na dan 31. decembra 2009

	v 000 EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Presežek iz prevrednotenja	Zadržani poslovni izid	Skupaj
A. 1. januar 2009		11.695	89.748	-1.074	23.580	1.013	15.533	140.494
B. Dobiček obdobja							324	324
C. Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja						-813		-813
Vseobsegajoči izid obdobja (B+C)		0	0	0	0	-813	324	-489
D. Dividende								
E. Nakup lastnih delnic				-836				-836
F. Razporeditve		0	0	0	5.069	0	-5.069	0
- prerazdelitev čistega dobička na osnovi sklepa Uprave in Nadzornega sveta					5.069		-5.069	0
Na dan 31. december 2009 (A+B+C+D+E+F)		11.695	89.748	-1.910	28.649	200	10.788	139.169

Za leto, končano na dan 31. decembra 2008

	v 000 EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Lastne delnice	Rezerve iz dobička	Presežek iz prevrednotenja	Zadržani poslovni izid	Skupaj
A. 1. januar 2008		11.695	89.748	-1.074	19.257	5.218	14.740	139.582
B. Dobiček obdobja							8.394	8.394
C. Drug vseobsegajoči poslovni izid obdobja						-4.205		-4.205
Vseobsegajoči izid obdobja (B+C)		0	0	0	0	-4.205	8.394	4.189
D. Dividende							-3.278	-3.278
E. Nakup lastnih delnic								0
F. Razporeditve		0	0	0	4.323	0	-4.323	0
- prerazdelitev čistega dobička na osnovi sklepa Uprave in Nadzornega sveta					4.323		-4.323	0
Na dan 31. december 2008 (A+B+C+D+E+F)		11.695	89.748	-1.074	23.580	1.013	15.533	140.494

3

Računovodsko poročilo - II. del

Pojasnila k računovodskim izkazom		
1. Podatki o družbi	67	
2. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	68	
3. Poročanje po odsekih	79	
4. Stroški splošnih dejavnosti	79	
5. Drugi poslovni prihodki	80	
6. Stroški dela	81	
7. Amortizacija, tečajne razlike, stroški zalog, operativnih najemov in stroški raziskav in razvoja	82	
8. Finančni prihodki iz deležev	83	
9. Finančni prihodki iz danih posojil in poslovnih terjatev	84	
10. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	85	
11. Finančni odhodki iz finančnih in poslovnih obveznosti	86	
12. Davek od dobička	87	
13. Odloženi davek	88	
14. Čisti dobiček na delnico	89	
15. Predlagane in izplačane dividende	90	
16. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	91	
17. Opredmetena osnovna sredstva		94
18. Naložbe v skupne podvige		98
19. Povečanje lastništva družb v Skupini Helios		100
20. Finančne naložbe, razen posojil		100
21. Posojila		102
22. Poslovne terjatve		102
23. Zaloge		104
24. Denarna sredstva		104
25. Kapital in kapitalske rezerve		105
26. Rezerve iz dobička		106
27. Finančne obveznosti		107
28. Poslovne obveznosti in zunaj bilančne obveznosti		110
29. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitev		111
30. Finančno upravljanje in upravljanje tveganj		112
31. Hierarhija poštene vrednosti		116
32. Transakcije s povezanimi osebami družbe Helios Domžale, d. d., in poslovanje s podjetji PPG-Helios, d. o. o., Belinka Perkemija, d. o. o., Torda-Zvezda, d. o. o.		117
33. Prejemki uprave, nadzornega sveta in delavcev, zaposlenih na podlagi individualnih pogodb		119

1. PODATKI O DRUŽBI

→ Skupinski računovodski izkazi Skupine Helios in izkazi družbe Helios Domžale, d. d., za leto, ki se je končalo 31. decembra 2009 so bili potrjeni na seji Uprave dne, 15. marca 2010. Družba Helios Domžale, d. d., je delniška družba, ustanovljena v Republiki Sloveniji. Delnice družbe so uvrščene v vstopno kotacijo Ljubljanske borze.

Dejavnost Skupine Helios je naslednja:

- Podjetniško in poslovno svetovanje
- Dejavnost holdingov
- Proizvodnja kritnih barv, lakov in podobnih premazov, tiskarskih barv, in kitov
- Trgovina na debelo s kemičnimi proizvodi
- Trgovina na drobno z barvami, laki in drugimi kemičnimi sredstvi
- Proizvodnja škroba in škrobnih izdelkov
- Proizvodnja lepil za široko potrošnje ter industrijo in obrt

V Skupini Helios je bilo v letu 2009 2.815 zaposlenih.

Sestava Skupine Helios je prikazana v tabeli:

Opomba:

V družbi Duga, a. d., IBL ima Skupina Helios kljub lastništvu 49,84 % delnic 78,1 % glasovalnih pravic, ker vse izdane delnice nimajo pravice glasovanja. Družba Color GmbH Nemčija je od marca 2009 v likvidaciji. Družba Helko, Minsk, Belorusija je v likvidaciji. Družba Helors Moskva je v mirovanju. Družba Color GmbH Nemčija je od marca 2009 v likvidaciji.

Ime odvisne družbe	Država	Delež v kapitalu
HELIOS Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo, d. o. o.	Slovenija	100,00 %
COLOR, Industrija sintetičnih smol, barv in lakov, d. d., Medvode	Slovenija	100,00 %
HELIOS, Kemična tovarna Domžale, d. o. o.	Slovenija	100,00 %
MAVRICA Trgovsko podjetje z barvami in laki, d. o. o., Ljubljana	Slovenija	100,00 %
CHROMCOM, Inženiring, vzdrževanje in meritve, d. o. o.	Slovenija	99,59 %
BELINKA Belles, d. o. o.	Slovenija	100,00 %
BELINKA Kemostik, d. o. o.	Slovenija	100,00 %
HELTRADING, d. o. o., Zagreb	Hrvaška	70,08 %
CHROMOS, Boje i lakovi, d. d., Zagreb	Hrvaška	89,72 %
BELINKA Hrvatska, d. o. o.	Hrvaška	100,00 %
METAKEM, d. o. o.	Hrvaška	100,00 %
ZVEZDA-HELIOS, a. d., Gornji Milanovac	Srbija	77,13 %
DCB HELIOS, d. o. o., Beograd	Srbija	100,00 %
BELINKA, d. o. o., Beograd	Srbija	100,00 %
BELFIN, d. o. o., Beograd	Srbija	100,00 %
DUGA a. d., IBL ^(Opomba)	Srbija	49,84 %
CHEDO, Spol. s r. o., Uherske Hradište	Češka republika	50,12 %
HELIOS POLSKA, Sp. z o. o., Ostrow Wielkopolski	Poljska	97,65 %
OOO HELMOS Moskva	Rusija	98,00 %
HELIOS ITALIA, S. p. A., Gorizia	Italija	100,00 %
OAD ODILAK, Odincovo	Rusija	82,33 %
COLOR TRADE Reka	Hrvaška	99,90 %
HELORS Moskva ^(Opomba)	Rusija	51,00 %
ODIHEL Odincovo	Rusija	51,00 %
ZVON b. v.	Nizozemska	50,00 %
HELKOS, Boje i lakovi, d. o. o., Sarajevo	Bosna in Hercegovina	60,00 %
HELAKOR, d. o. o., Tuzla	Bosna in Hercegovina	50,00 %
CHROMOS Boje i lakovi, d.o.o. Mostar	Bosna in Hercegovina	60,40 %
HELKO, Minsk ^(Opomba)	Belorusija	50,00 %
HELIO-HEM, d. o. o., Skopje	Makedonija	50,00 %
HELIOS Slovakia, S. r. o.	Slovaška	76,12 %
HELIOS Coatings, S. r. l., Brasov	Romunija	81,82 %
OOO SICOLORS	Ukrajina	75,00 %
OOO Lakokrasočnij zavod „AURORA“	Ukrajina	100,00 %
ZENTAX – HELIOS, Kft	Madžarska	60,00 %
SZOLNOK – HELIOS, Kft	Madžarska	100,00 %
HELIOS BULGARIA, Ltd	Bolgarija	66,67 %
CHROMOS Ljubljana	Slovenija	89,72 %
COLOR GmbH ^(Opomba)	Nemčija	100,00 %

2. POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV

Izjava o skladnosti

→ Uskupinjeni računovodski izkazi družbe Helios Domžale, d.d., in vseh njenih odvisnih družb (v nadaljevanju Skupina Helios) so pripravljene v skladu z MSRP in pojasnili odbora za pojasnjevanje MSRP (v nadaljevanju OPMSRP), ki so sprejeti s strani EU. Skupina Helios in družba Helios Domžale, d.d., sta uporabili vse MSRP in OPMSRP v računovodskih izkazih, ki so bili zahtevani za uporabo in so veljali v letu 2009. Skupina Helios in družba Helios Domžale, d.d., nista predčasno uporabili nobenega standarda, kjer uporaba spremenjenih standardov ni bila zahtevana v letu 2009.

Osnove za pripravo

→ Računovodski izkazi so pripravljene na podlagi izvirnih vrednosti, razen sredstev, namenjenih za prodajo in izvedenih finančnih instrumentov, ki so vrednotena po pošteni vrednosti.

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklih letih, z izjemo novo sprejetih standardov in interpretacij, ki so navedene v nadaljevanju ter spremembe računovodske politike v zvezi z vrednotenjem zemlje in zgradb. Sprejem spodaj navedenih standardov in interpretacij ni vplival na finančni položaj ali poslovanje Skupine Helios ali Helios Domžale, d.d.:

MSRP 2 - Plačilo z delnicami (dopolnila) - Pogoji za podelitev in preklici:

Dopolnila k MSRP 2 pojasnjujejo opredelitev pogojev za podelitev in določajo računovodsko obravnavo plačila, ki je preklicano, ker pogoji za nepodelitev niso izpolnjeni. Sprememba standarda nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d.d.

MSRP 7 - Finančni instrumenti: Razkritja:

Spremenjeni standard zahteva dodatna razkritja o merjenju poštene vrednosti in likvidnostnega tveganja. Merjenje poštene vrednosti mora podjetje razkriti po viru vrednotenja z uporabo tristopenjske hierarhije za vsako vrsto finančnih instrumentov. Poleg tega mora podjetje pripraviti tudi uskladitev začetnega in končnega stanja tretje kategorije merjenja poštene vrednosti, kakor tudi vse pomembne prenose med prvo in drugo kategorijo merjenja poštene vrednosti. Spremembe standarda tudi pojasnjujejo zahteve v zvezi z razkritjem likvidnostnega tveganja. Spremembe vplivajo na razkritja merjenja poštene vrednosti in likvidnostnega tveganja.

MSRP 8 - Poslovni odseki:

Standard zahteva razkritja poslovanja po segmentih v skladu z zahtevami posloводства za notranje potrebe in nadomešča zahtevo o določanju in poročanju po področnih in območnih odsekih. V primeru, da so rezultati izkazani v skladu z zahtevami posloводства za notranje potrebe drugačni od rezultatov v računovodskih izkazih,

mora poslovodstvo te razlike pojasniti v računovodskih izkazih. Skupina Helios loči geografske segmente, ki so razkriti med pojasnili k računovodskim izkazom v razkritju številka 3.

MRS 1 - Prenovljeno predstavljanje računovodskih izkazov:

Standard loči med lastniškimi in nelastniškimi spremembami v kapitalu. V skladu s prenovljenim standardom morajo podjetja v izkazu gibanja kapitala podrobno prikazati samo transakcije z lastniki, vse nelastniške spremembe v kapitalu pa v eni sami vrstici. Poleg tega standard uvaja izkaz vseobsegajočega poslovnega izida, v katerem so pripoznane vse postavke prihodkov in odhodkov, ki so vključene v določitev čistega poslovnega izida (dobiček ali izguba), kakor tudi vse druge postavke prihodkov in odhodkov in sicer ali v enem vseobsegajočem izkazu ali dveh medsebojno povezanih izkazih. Skupina Helios in Helios Domžale, d.d. sta se opredelila za uporabo dveh ločenih, medsebojno povezanih izkazov.

MRS 23 - Stroški izposojanja:

Prenovljeni standard zahteva usredstevanje stroškov izposojanja, ki so neposredno povezani s sredstvom, ki izpolnjuje dane kriterije. Družba je skladno s tem prilagodila svojo računovodsko usmeritev. V skladu s prehodnimi zahtevami standarda je družba zahtevo prenovljenega standarda uvedla za prihodnja obdobja in stroške izposojanja, ki so neposredno povezani z ustreznim sredstvom, usredstvila z začetno uporabo na ali po 01. 01. 2009. Skupina Helios in Helios Domžale, d.d. nista prilagodila stroškov, ki so nastali pred navedenim datumom in sta jih pripoznala kot odhodek.

Dopolnila k MRS 32 in MRS 1 - Finančni instrumenti s prodajno opcijo:

Dopolnilo k MRS 32 zahteva, da podjetja določene finančne instrumente s prodajno opcijo in obveznosti, ki izhajajo iz likvidacije, razvrstijo med kapital, če so izpolnjeni določeni kriteriji. Dopolnila k MRS 1 zahtevajo razkritje določenih informacij v zvezi s finančnimi instrumenti s prodajno opcijo, ki so pripoznani v kapitalu. Sprememba standarda nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d.d.

OPMSRP 12 - Dogovori o koncesijah:

To pojasnilo vsebuje navodilo za računovodsko obravnavo pogodbenih obvez podjetij, ki opravljajo javne službe. Pojasnilo zahteva, da upravitelj sredstev ne sme le teh prikazati kot svoja opredmetena osnovna sredstva, temveč kot finančno naložbo in/ali neopredmeteno sredstvo. Sprememba pojasnila nima vpliva na računovodske izkaze družbe.

OPMSRP 13 - Program zvestobe kupcev:

Pojasnilo zahteva, da podjetje obravnava dobroimetje, odobreno kupcu zaradi njegove zvestobe, ločeno od prodajne transakcije, za katero je kupcu dobroimetje odobreno. Del poštena vrednosti odobrenega dobroimetja podjetje razporedi na dobroimetje in odložene prihodke, ki so pripoznani med prihodki v obdobju izplačil dobroimetja. Sprememba pojasnila nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d.d.

OPMSRP 9 - Ponovna ocena vgrajenih izpeljanih finančnih instrumentov in MRS 39 - Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje:

Dopolnila OPMSRP 9 zahtevajo, da podjetje presodi, ali mora vgrajeni izpeljani finančni instrument ločiti od gostiteljske pogodbe, kadar podjetje prerazporedi hibridno finančno sredstvo iz skupine po pošteni vrednosti skozi poslovni izid. Navedeno presojo mora podjetje narediti z upoštevanjem okoliščin, ki so obstajale na datum, ko je podjetje prvič postalo pogodbenik, ali na datum spremembe pogodbe, ki pomembno vpliva na denarni tok iz pogodbe in sicer kasnejšega od obeh. MRS 39 sedaj določa, da če vgrajeni izpeljani finančni instrument podjetje ne more z gotovostjo izmeriti, mora celotni hibridni instrument ostati v skupini po pošteni vrednosti skozi poslovni izid. Sprememba pojasnila nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d.d.

OPMSRP 15 - Pogodbe za gradnjo nepremičnin:

Pojasnilo morajo podjetja uporabiti za nazaj. Pojasnilo daje napotek kdaj in kako morajo podjetja pripoznati prihodke in z njimi povezane odhodke od prodaje enote nepremičnin, kadar graditelj in kupec podpišeta pogodbo pred zaključkom gradnje. Poleg tega pojasnilo vsebuje napotek za določitev ali pogodba izpolnjuje kriterije MRS

11 ali MRS 18. Sprememba pojasnila nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d.d.

OPMSRP 16 - Varovanje pred tveganjem neto naložb v podjetja v tujini:

Pojasnilo morajo podjetja uporabiti za prihodnja obdobja. OPMSRP 16 pojasnjuje obračunavanje varovanja pred tveganjem neto naložb in daje navodila za določanje valutnih tveganj, ki izpolnjujejo kriterij za računovodsko varovanje neto naložb, pripoznanje neto naložb v skupini in kako določiti višino pozitivnih ali negativnih tečajnih razlik, ki izhajajo iz prevedbe neto naložbe in instrumenta varovanja, ki ga morajo podjetja reciklirati ob odsvojitvi neto naložbe. Sprememba pojasnila nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d.d.

Izboljšave MSRP - maja 2008 je Odbor izdal svoj prvi sklop dopolnil k mednarodnim standardom, prvenstveno z namenom, da bi odpravil vsa neskladja in podrobneje pojasnil besedilo. Za vsak standard veljajo ločene prehodne določbe.

MRS 1 - Predstavljanje računovodskih izkazov: Sredstva in obveznosti, ki so namenjena trgovanju v skladu z MRS 39 Finančni instrumenti:

Pripoznanje in merjenje, v izkazu finančnega položaja niso avtomatično uvrščena med kratkoročna sredstva. Družba je ustrezno spremenila svojo računovodsko usmeritev in proučila, ali se pričakovanja posloводства v obdobju usredstvenja sredstev in obveznosti razlikujejo od razporeditve instrumenta. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d.d.

MRS 8 - Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake:

Pojasnilo, da je pri izbiri računovodskih usmeritev obvezna uporaba samo tistega napotila, ki je sestavni del MSRP. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d.d.

MRS 10 - Dogodki po datumu izkaza finančnega položaja:

Pojasnilo, da dividende, ki so objavljene po zaključku

poročevalskega obdobja, niso vključene v postavko obveznosti. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MRS 16 - Opredmetena osnovna sredstva (nepremičnine, naprave in oprema):

Izraz »čista prodajna cena« zamenja nov izraz »poštena vrednost zmanjšana za stroške prodaje«. Opredmetena osnovna sredstva, ki jih podjetje daje v najem in jih po zaključku najema običajno odsvoji v teku rednega poslovanja, mora po zaključku najema, ko so opredmetena osnovna sredstva na razpolago za prodajo, prenesti med zaloge. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MRS 18 – Prihodki:

Izraz 'neposredni stroški' nadomesti nov izraz 'stroški posla' kot določa MRS 39. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MRS 19 - Zasluzki zaposlenecv: Omejitve in negativni stroški preteklega službovanja:

Dopolnilo spreminja opredelitev 'stroškov preteklega službovanja' in vključuje zmanjšanje zaslužkov v zvezi s preteklim službovanjem (negativni stroški preteklega službovanja) ter obenem izključuje zmanjšanje zaslužkov v zvezi z bodočim službovanjem, ki nastanejo zaradi spremembe programa. Spremembe v programu, ki povzročijo zmanjšanje zaslužkov v zvezi z bodočim službovanjem mora podjetje obračunati kot omejitve. Stroški vodenja programov: Dopolnilo spreminja opredelitev 'donos sredstev programa', ki sedaj izključuje stroške vodenja programa, če so le-ti že vključeni v aktuarske predpostavke za merjenje obveznosti za določene zasluzke. Nadomestilo izraza 'zapade': Dopolnilo spreminja opredelitev 'kratkoročni' in 'drugi dolgoročni' zasluzki zaposlenecv ter se osredotoča na trenutek, ko obveznost zapade v plačilo. Napotilo za pogojne obveznosti: Zaradi uskladitve z MRS 37 Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva, je izbrisano napotilo na pripoznanje pogojnih obveznosti. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MRS 20 - Obračunavanje državnih podpor in razkrivanje državne pomoči: Brezobrestna državna posojila ali državna posojila obrestovana pod tržno obrestno mero:

Brezobrestna posojila ali posojila po nizki obrestni meri odobrena v prihodnjih obdobjih ne bodo več oproščena pripisa obresti. Razliko med prejetim in diskontiranim zneskom mora podjetje obračunati kot državno podporo. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MRS 23 - Stroški izposojanja:

Standard uvaja novo opredelitev stroškov izposojanja z namenom združitve dveh postavk, ki se štejeta za sestavni del stroškov izposojanja, v eno samo postavko - stroški obresti obračunani na podlagi efektivne obrestne mere v skladu z MRS 39. Družba je ustrezno spremenila svojo računovodsko usmeritev. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MRS 27 - Skupinski in ločeni računovodski izkazi:

Merjenje odvisne družbe v posesti za prodajo v ločenih računovodskih izkazih:

Kadar matična družba v ločenih računovodskih izkazih obračuna odvisno družbo po poštenu vrednosti, mora navedeno usmeritev uporabiti tudi po uvrstitvi odvisne družbe med sredstva za prodajo. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MRS 28 - Finančne naložbe v pridružena podjetja: Zahtevana razkritja kadar podjetje finančne naložbe v pridružena podjetja obračuna po poštenu vrednosti skozi poslovni izid:

Če podjetje obračuna pridruženo podjetje po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, mora upoštevati le tisto zahtevo MRS 28, po kateri mora razkriti naravo in obseg vseh pomembnih omejitev pridruženega podjetja pri prenosu sredstev v obliki gotovine ali poplačilu dolga na podjetje. Oslabitev finančne naložbe v pridruženo podjetje: Za potrebe preverjanja oslavitve, predstavlja finančna naložba v pridruženo podjetje eno samo sredstvo – vključujoč odpravo oslavitve. Posledično oslabitve ni ločeno razpo-

rejena na dobro ime, ki je vključeno v znesku finančne naložbe. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MRS 29 - Računovodsko poročanje v hiperinflacijskih gospodarstvih: Opis podlage za merjenje v računovodskih izkazih:

Sprememba napotitve na izjemo pri merjenju sredstev in obveznosti po izvorni vrednosti. Po novem opredmetena osnovna sredstva ne predstavljajo dokončnega seznama, temveč le zgled. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios d. d.

MRS 31 - Deleži v skupnih podvigih: Zahtevana razkritja kadar podjetje obračuna deleže v skupnih podvigih po poštenu vrednosti skozi poslovni izid:

Če podjetje obračuna deleže v skupnih podvigih po poštenu vrednosti, mora upoštevati le tiste zahteve MRS 31, po katerih mora razkriti obveznosti podvignika in skupnega podviga in povzetek računovodskih informacij o sredstvih, obveznostih ter prihodkih in odhodkih. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MRS 34 - Medletno računovodsko poročanje:

Pojasnilo, da mora podjetje čisti dobiček na delnico razkriti v medletnih računovodskih izkazih, če uporablja MRS 33. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MRS 36 - Oslabitev sredstev: Razkritje ocen za merjenje nadomestljive vrednosti:

Kadar podjetje oceni 'pošteno vrednost zmanjšano za stroške prodaje' z uporabo diskontiranega denarnega toka, mora navesti enaka razkritja, kot so potrebna pri oceni 'vrednosti pri uporabi' z uporabo diskontiranega denarnega toka. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MRS 38 - Neopredmetena sredstva:

Novi standard odpravlja napotilo na uporabo metode enakomernega časovnega amortiziranja, razen če obstajajo prepričljivi dokazi, da je v danih okoliščinah ustrežnejša kaka druga metoda. Družba je ponovno ocenila življenjske dobe neopredmetenih sredstev in ugotovila, da je uporaba

metode enakomernega časovnega amortiziranja še vedno ustrežna. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MRS 39 - Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje: Prerazporeditev izpeljanih finančnih instrumentov v ali iz skupine po poštenu vrednosti skozi poslovni izid:

Spremembe v okoliščinah v povezavi z izvedenimi finančnimi instrumenti – predvsem izpeljani finančni instrumenti določeni kot instrumenti za varovanje pred tveganjem ali tisti, ki po začetnem pripoznanju prenehajo biti instrumenti za zavarovanje pred tveganjem – niso prerazvrstitve. Ponovna razvrstitev finančnih sredstev zaradi spremembe računovodske usmeritve zavarovalnice v skladu s 45. členom MSRP 4 zavarovalne pogodbe, predstavlja spremembo okoliščin in ne prerazvrstitev. Določitev in dokumentiranje instrumentov za varovanje pred tveganjem na nivoju odseka: Odstranjeno je napotilo na 'odsek' pri določanju ali instrument ustreza kriterijem za varovanje pred tveganjem. Veljavna učinkovita obrestna mera ob prenehanju računovodskega varovanja poštene vrednosti pred tveganjem: Pri ponovnem merjenju dolžniških instrumentov ob prenehanju računovodskega varovanja poštene vrednosti pred tveganjem, mora podjetje uporabiti prilagojeno učinkovito obrestno mero (namesto izvirne učinkovite obrestne mere). Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MRS 40 - Naložbene nepremičnine: Nepremičnine, ki so v postopku izgradnje ali razvoja za prihodnjo uporabo kot naložbene nepremičnine:

Spremenjeno področje uporabe (in področje uporabe MRS 16 Opredmetena osnovna sredstva) vključuje nepremičnine, ki so v postopku izgradnje ali razvoja za prihodnjo uporabo kot naložbene nepremičnine. Če poštene vrednosti ni moč zanesljivo oceniti, pričakuje pa se, da jo bo moč oceniti ob zaključku gradnje, mora podjetje naložbeno nepremičnino, ki je v postopku izgradnje, izmeriti po nabavni vrednosti vse dokler ne določi poštene vrednosti nepremičnine ali do zaključka gradnje. Sprememba pogojev za prostovoljno spremembo računovodskih usmeritev zaradi uskladitve z MRS 8. Pojasnilo, da je neodpisana vrednost naložbenih nepremičnin, ki so v najemu, enaka

pridobljeni cenitvi, povečani za znesek pripoznanih obveznosti. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MRS 41 - Kmetijstvo: Dodatna biološka preobražanja:

Odstranjena je prepoved upoštevanja denarnih tokov iz naslova dodatnega preobražanja pri ocenjevanju poštene vrednosti. Namesto tega lahko podjetje obračuna pričakovani denarni tok na 'najpomembnejšem trgu'. Uporaba diskontirane stopnje za izračun poštene vrednosti: Odstranjeno je napotilo na uporabo diskontirane stopnje pred davki za določanje poštene vrednosti, s čimer je omogočena uporaba diskontirane stopnje ali pred davki ali po obdavčitvi, odvisno od uporabljene metode vrednotenja. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MSRP 5 - Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje:

Načrt prodaje obvladujočega deleža v odvisni družbi. Kadar ima podjetje odvisno družbo v posesti za prodajo, mora vsa njena sredstva in obveznosti razporediti v skupino za prodajo v skladu z MSRP5, tudi takrat, ko podjetje po prodaji obdrži neobvladujoči delež v odvisni družbi. To dopolnilo velja za obdobja, ki se začnejo 01.07.2009. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

MSRP 7 - Finančni instrumenti: Razkritja:

Odstranjeno napotilo na 'skupni znesek prihodkov iz obresti' kot element stroškov financiranja. Izboljšava nima vpliva na računovodske izkaze Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d.

Družba ni predčasno uporabila nobenega standarda ali pojasnil, ki še niso veljavna.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja bodo morala podjetja za prihodnja obdobja upoštevati sledeča dopolnjena in spremenjena pojasnila, ko jih bo sprejela EU:

OPMSRP 17 - Razdelitev nedenarnih sredstev lastnikom:

To pojasnilo stopi v veljavo za obdobja, ki se začnejo 01. 07. 2009 in obravnava smernice glede pripoznavanja negotovinskih izplačil lastnikom družbe iz sredstev družbe ob negotovinski razdelitvi lastnikom. Razlaga pojasnjuje, kdaj pripoznati obveznost, kako jo izmeriti in kako pripoznati in izmeriti s tem povezana sredstva ter kdaj se omenjena sredstva in obveznosti izknjižijo.

OPMSRP 18 - Prenosi sredstev od naročnikov:

Velja za prenos sredstev od kupcev na ali po 31. 10. 2009, kot priporoča EU: Pojasnilo vsebuje navodilo kako naj podjetje obračuna opredmetena osnovna sredstva, prejeta od kupcev, ali denarna sredstva, ki jih prejme za nakup ali izgradnjo določenih sredstev. Navodilo velja le za sredstva, ki jih podjetje uporabi za povezavo kupca na omrežje ali za zagotovitev stalnega dostopa do dobave blaga, storitev ali obojega. Podjetje mora določiti opravljeno storitev ali storitve in razporediti prejeta plačila (pošteno vrednost sredstva) na vsako prepoznavno storitev. Prihodki se pripoznajo ob dostavi oz. izvedbi vsake posamezne storitve, ki jo podjetje opravi.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja bodo morala podjetja za prihodnja obdobja upoštevati sledeča dopolnjena in spremenjena pojasnila in primeru, da jih bo sprejela EU:

OPMSRP 19 - Ukinitve finančnih obveznosti s kapitalskimi instrumenti:

To pojasnilo stopi v veljavo 01. 07. 2010 in obravnava ukinitve finančnih obveznosti z izdanimi kapitalskimi instrumenti (zamenjava finančne obveznosti za delnice ali deleže družbe). Razlaga pojasnjuje, kako izmeriti in pripoznati takšno zamenjavo.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja in EU, bodo morala podjetja za prihodnja obdobja upoštevati sledeče nove standarde:

MSRP 3R - Poslovne združitve in MRS 27R - Skupinski in ločeni računovodski izkazi:

Prenovljena standarda sta bila objavljena v januarju 2008 z začetkom obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 01. 07. 2009. MRSP 3R uvaja številne spremembe pri obračunavanju poslovnih združitvev, ki bodo vplivale na višino pripoznanega dobrega imena, rezultatov v obdobju nakupa, kakor tudi na rezultate podjetja v prihodnjih poslovnih obdobjih. MRS 27R zahteva, da podjetja obračunajo spremembe v lastniškem deležu odvisnih družb kot spremembo v kapitalu. Posledično te spremembe ne bodo vplivale niti na dobro ime niti na dobiček ali izgubo podjetja. Poleg tega prenovljeni standard spreminja metodo obračunavanja izgube odvisne družbe in izgubo vpliva odvisne družbe. Spremembe, ki jih prinašata MSRP 3R in MRS 27R morajo podjetja upoštevati za prihodnja obdobja, kar pomeni, da bodo vplivale na nakupe in transakcije z manjšinskimi deleži, ki jih bo imelo podjetje v prihodnosti.

MRS 39 - Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje – varovane postavke, ki izpolnjujejo kriterije:

Ta dopolnila so bila objavljena v avgustu 2008 z začetkom obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 01. 07. 2009. Dopolnilo obravnava določanje enostranskega tveganja pri varovani postavki in, v določenih okoliščinah, opredelitev inflacije kot varovano tveganje ali del tveganja. Obenem tudi pojasnjuje, da lahko podjetje določi del sprememb poštene vrednosti ali variabilnost denarnega toka finančnega instrumenta kot varovano postavko.

Skladno z zahtevami Mednarodnih standardov računovodskega poročanja bodo morala podjetja za prihodnja obdobja upoštevati sledeče dopolnjene in spremenjene standarde, če jih bo potrdila EU:

MSRP 2 - Z denarjem poravnane plačilne transakcije za delnice v skupini:

Velja za obdobja z začetkom na ali po 01. 01. 2010. Dopolnila MSRPS 2 sestavljajo tri osnovne spremembe. Spremenjena je opredelitev transakcij z delnicami in dogo-

vorov, področje uporabe MSRP 2, dodano pa je pojasnilo za obračunavanje z denarjem poravnane plačilne transakcije za delnice v skupini.

MRS 32 – Finančni instrumenti: Prezentacija in klasifikacija pravice do nakupa delnic denominiranih v tuji valuti:

Velja za obdobja z začetkom po 01. 02. 2010. Dopolnjeni MRS 32 omogoča da družbe, ki izdajo pravico do nakupa delnic v tuji valuti da ne obračunavajo te pravice kot izvedeni finančni instrument in pripoznajo učinke v izkazu poslovnega izida. Te pravice bodo sedaj klasificirane kot kapitalski instrumenti, če bodo zadovoljeni določeni pogoji.

MRS 24 – Razkritja povezanih oseb:

Velja za obdobja z začetkom po 01. 01. 2011. Sprememba MRS 24 natančneje določa in poenostavlja opredelitev povezane osebe. Spremenjeni standard prav tako zmanjšuje obseg razkritij transakcij družbe v državni lasti z državo in ostalimi družbami v državni lasti.

MSRP 9 – Finančni instrumenti:

Ta standard nadomešča MRS 39 in z začetkom obvezne uporabe za obdobja, ki se začnejo 01. 01. 2013. Do sedaj sprejeti prvi del standarda postavlja novo klasifikacijo in merjenje finančnih sredstev.

Izboljšave MSRP, ki jih še ni potrdila EU:

Aprila 2009 je Odbor izdal svoj drugi sklop dopolnil k mednarodnim standardom, prvenstveno z namenom, da bi odpravil vsa neskladja in podrobneje pojasnil besedilo. Za vsak standard veljajo ločene prehodne določbe. Spodaj navedene izboljšave še niso bile sprejete s strani Evropske unije:

- MSRP 2 - plačila v delnicah – določitev, kdaj se uporablja MSRP 2 in MSRP 3
- MSRP 5 – Nekratkoročna sredstva za prodajo - razkritja
- MSRP 8 – operativni segmenti - razkritje sredstev segmentov
- MRS 1 – Predstavitev računovodskih izkazov – kratkoročna/dolgoročna obveznost za finančne zamenljive instrumente

- MRS 7 – Izkaz denarnega toka – klasifikacija izdatkov za nepripoznana sredstva
- MRS 17 – Najemi – klasifikacija zemljišč in zgradb
- MRS 18 – Prihodki - Določanje, ali podjetje nastopa kot principal ali agent
- MRS 36 – Slabitev sredstev – največja enota kateri je lahko pripisano dobro ime
- MRS 38 – Neopredmetena sredstva – spremembe standarda zaradi sprejema novega MSRP 3 in spremembe glede ugotavljanja poštene vrednosti
- MRS 39 – Finančni instrumenti – ocena pogodbenih kazni za predplačilo kredita kot vgrajeni izvedeni finančni instrument, varovanje denarnega toka
- OPMSRP 9 – Ponovno oceno vgrajenega izvedenega finančnega instrumenta – vpliv MSRP 3 in OPMSRP 9
- OPMSRP 16 - Zavarovanje čistih finančnih naložb v poslovanje v tujini pred tveganji – sprememba omejitve na družbo, ki ima lahko instrument za varovanje pred tveganjem

Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., pregledujeta vplive še neobveznih standardov in pojasnil in v tem trenutku ne moreta smiselno oceniti vpliva novih zahtev. Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., bosta uporabili nove standarde in pojasnila v skladu z zahtevami teh standardov in pojasnil.

Postavke v skupinskih računovodskih izkazih so izražene v evrih, zaokrožene na tisoč enot.

Pomembne računovodske ocene

→ Priprava računovodskih izkazov zahteva od poslovodstva določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe, na razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družbe v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja.

Poslovodske ocene zajemajo, med drugim, naslednje postavke: amortizacijsko dobo in preostalo vrednost opred-

metenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev, popravke vrednosti zalog in dvomljivih terjatev in tožbene zahtevke. Prihodnjih dogodkov in njihovega vpliva ni mogoče določiti z gotovostjo, zato je treba pri računovodskih ocenah uporabiti presojo, saj se te spreminjajo glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije in kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem družba deluje. Dejanske posledice se lahko razlikujejo od ocenjenih.

Glavne ocene in predpostavke na dan bilance stanja, ki se nanašajo na prihodnje poslovanje ter lahko povzročijo pomembne popravke knjigovodskih vrednosti sredstev in obveznosti v naslednjem poslovnem letu, so navedene v nadaljevanju.

Slabitev dobrega imena

→ Skupina Helios vsaj enkrat na leto preveri ali je dobro ime oslabiljeno. To zahteva oceno vrednost denar ustvarjajoče enote, ki ji je to dobro ime dodeljeno. Ocena vrednosti zahteva pričakovane prihodnje denarne tokove iz denar ustvarjajoče enote ter izbiro primerne stopnje diskonta, da bi lahko izračunali sedanjo vrednost teh denarnih tokov. Knjigovodska vrednost dobrega imena je 31. decembra 2009 znašala 1.963 tisoč evrov (31. decembra 2008 1.999 tisoč evrov). Druge nadrobnosti so navedeni v razkritju št.16.

Terjatve za odložene davke

→ Terjatve za odložene davke so pripoznane za vse neporabljene davčne izgube, za katere je verjetno, da se bodo porabile v breme prihodnjih obdavčljivih dobičkov. Pripoznanje terjatev za odložene davke zahteva pomembne ocene posloводства glede višine prihodnjih obdavčljivih dobičkov in prihodnjih strategij davčnega planiranja. Knjigovodska vrednost pripoznanih davčnih izgub je 31. decembra 2009 znaša 12.364 tisoč evrov (31. decembra 2008 12.249 tisoč evrov). Nepripoznane davčne izgube so 31. decembra 2009 znašale 22.757 tisoč evrov.

Pomembne poslovodske presoje

→ Pri uporabi računovodskih usmeritev je moralo poslovanje poleg ocen, ki najbolj vplivajo na vrednosti v računovodskih izkazih, presoditi o naslednjih postavkah.

Opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena dolgoročna sredstva

→ Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., menita, da ni nikakršnih dejavnikov, ki bi nakazovali potrebo po oslabitvi opredmetenih ali neopredmetenih osnovnih sredstev.

Osnove uskupinjevanja

→ Uskupinjeni računovodski izkazi obsegajo računovodske izkaze družbe Helios Domžale, d. d., in njenih odvisnih družb na dan 31. december vsako leto. Računovodski izkazi odvisnih družb so pripravljani za isto poslovno leto, kot računovodski izkazi matične družbe z uporabo enotnih računovodskih usmeritev. V primeru nekonsistentnosti računovodskih usmeritev, so v uskupinjenih računovodskih izkazih narejeni ustrezni popravki.

Vsa medsebojna stanja in transakcije, vključno z neuresničenimi dobički, ki izhajajo iz medsebojnih stanj in transakcij, se popolnoma izločijo.

Vsa odvisna podjetja se začnejo uskupinjovati z dnem, ko se prenese kontrola na Skupino Helios in nasprotno, uskupinjevanje določenega odvisnega podjetja se opusti, ko je kontrola nad odvisnim podjetjem prenesena s Skupine Helios. Če Skupina Helios kontrolo nad odvisnim podjetjem izgubi med letom, se v uskupinjene računovodske izkaze vključijo rezultati odvisnega podjetja vse do dne, ko je kontrola nad odvisnim podjetjem še obstajala.

Manjšinski interes predstavlja delež dobička ali izgube in čisto premoženje, ki ju Skupina Helios nima in sta posebej zastopana v izkazu dobička in v okviru kapitala v konsolidirani bilanci, ločeno od kapitala večinskih lastnikov. Pridobitev manjšinskega interesa je obračunana v skladu z metodo Skupine kot ekonomske celote, pri čemer je razlika med

nadomestilom in računovodsko vrednostjo deleža neto pridobljenih sredstev pripoznana kot kapitalaska transakcija.

Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige v skupinskih izkazih

→ Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige so pripoznane na podlagi kapitalске metode. Pridruženo podjetje je podjetje, v katerem ima matično podjetje pomemben vpliv in ki ni ne odvisno podjetje ne skupni podvig. Skupni podvig je naložba v skupaj obvladovane družbe na osnovi ustanovitvene pogodbe. Računovodski izkazi pridruženih podjetij in skupnih podvigov so osnova za uporabo kapitalске metode. Datum poročanja pridruženih podjetij in skupnih podvigov je isti kot datum poročanja Skupine Helios. Pridružena podjetja in skupni podvigi uporabljajo enake računovodske usmeritve, kot jih uporablja Skupina Helios.

Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige so pripoznane v bilanci stanja po nabavni vrednosti, povečani za spremembe (po nakupu) v kapitalu pridruženega podjetja oziroma skupnega podviga ter zmanjšane za morebitno oslabitev vrednosti. Izkaz poslovnega izida izkazuje delež rezultata pridruženega podjetja oziroma skupnega podviga. Če so spremembe pripoznane neposredno v kapitalu pridruženega podjetja oziroma skupnega podviga, Skupina Helios pripozna delež teh sprememb in pomembne spremembe razkrije v izkazu gibanja kapitala.

Naložbe v odvisne družbe in skupne podvige v družbi Helios Domžale, d. d.

→ Družba Helios Domžale, d. d., vrednoti naložbe v odvisne družbe po nabavni vrednosti, zmanjšani za oslabitev. Naložbe v skupne podvige družba Helios Domžale, d. d., vrednoti po nabavni vrednosti.

Preračun tujih valut

→ Skupinski izkazi so predstavljeni v evrih (EUR), ki so funkcionalna in poročevalna valuta, ki jo uporablja matična družba in njene odvisne družbe v Sloveniji. Transakcije v tuji valuti so v začetku pripoznane v funkcionalni valuti in so pre-

računane po tečaju na dan transakcije. Monetarna sredstva in obveznosti v tuji valuti so preračunana po tečaju funkcionalne valute na dan bilance stanja. Vse razlike, ki izhajajo iz preračuna tujih valut, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Nemonetarna sredstva in obveznosti, pripoznana na podlagi izvirnih vrednosti v tuji valuti, so preračunana po tečaju na dan transakcije. Nemonetarna sredstva in obveznosti merjena po pošteni vrednosti v tuji valuti, so preračunana po tečaju, ko je bila poštena vrednost ugotovljena.

Funkcionalna valuta tujih odvisnih podjetij je:

- Hrvaška kuna za:
 - HELTRADING, d. o. o., Zagreb, CHROMOS, Boje i lakovi, d. d., Zagreb, COLOR TRADE Reka, Belinka Hrvatska, d. o. o., METAKEM, d. o. o.
- Konvertibilni srbski dinar za:
 - ZVEZDA-HELIOS, a. d., Gornji Milanovac, DCB HELIOS, d. o. o., Beograd, BELINKA, d. o. o., Beograd, DUGA a. d., IBL, BELFIN, d. o. o., Beograd
- Češka krona za:
 - CHEDO, Spol. Sr. o., Uherske Hradište
- Poljski zlot za:
 - HELIOS POLSKA, Sp. z. o. o., Ostrow Wielkopolski
- Ruski rubelj za:
 - OOO HELMOS Moskva, ODIHEL Odincovo, ODILAK Odincovo, HELORS Moskva
- Konvertibilna marka za:
 - HELKOS, Boje i lakovi, d. o. o., Sarajevo, HELAKOR, d. o. o., Tuzla, Chromos Boje i lakovi, d. o. o. Mostar
- Beloruski rubelj za:
 - HELKO, Minsk, Belorusija
- Denar za:
 - HELIO-HEM, d. o. o., Skopje,
- Romunski lev:
 - HELIOS Coatings Romunija
- Madžarski forint:
 - ZENTAX-HELIOS, Kft, SZOLNOK-HELIOS, Kft
- Ukrajinski griven:
 - OOO SICOLORS, OOO Lakokrasočnij zavod »AURORA«
- Bolgarski lev:
 - HELIOS Bulgaria, Ltd.

Na dan poročanja so izkazi navedenih odvisnih podjetij preračunani v poročevalno valuto uskupinjenih računovodskih izkazov. Za bilanco stanja je uporabljen tečaj na dan poročanja, medtem ko je za izkaz poslovnega izida uporabljen povprečni tečaj skozi celotno poslovno leto.

Tečajne razlike, ki izhajajo iz preračuna funkcionalne valute v poročevalno valuto, se pripoznajo neposredno v kapital do trenutka odprodaje odvisne družbe, ko se te tečajne razlike prenesejo v izkaz poslovnega izida.

Zemljišča, zgradbe in oprema

→ Zemljišča so vrednotena po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno oslabitev. Zgradbe in oprema so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za obračunano amortizacijo in morebitno oslabitev vrednosti. Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., obračunavata amortizacijo na podlagi enakomerne časovne razmejitev v skladu z ocenjeno dobo koristnosti:

	2009/2008
Zgradbe:	od 30 do 40 let
Oprema:	od 2 do 20 let

Odprava pripoznanja zemljišč, zgradb ali opreme se izvede, če se sredstvo proda ali ko Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., ne pričakuje več ekonomskih koristi, ki bi lahko pritekale ob nadaljnji uporabi posameznega sredstva. Dobički in izgube zaradi odprave pripoznanja sredstva se vključijo v izkaz poslovnega izida v letu, ko se posamezno sredstvo izknjiži.

Preostala vrednost sredstev, ocenjena doba koristnosti sredstev oziroma metoda amortizacije je pregledana oziroma spremenjena, če je potrebno, enkrat na leto pri pripravi letnih računovodskih izkazov.

Stroški izposojanja

→ Stroški izposojanja, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, se usred-

stviyo kot del nabavne vrednosti zadevnega sredstva. Vsi ostali stroški izposojanja se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v obdobju, ko so nastali.

Družba usredstvi stroške izposojanja povezana z nakupom, izgradnjo ali proizvodnjo sredstva na dan 01. 01. 2009 ali kasneje. Stroške izposojanja, ki so nastali pred 01. 01. 2009 družba še naprej pripozna kot strošek v izkazu poslovnega izida v obdobju, ko nastanejo.

Dobro ime

→ Dobro ime predstavlja vsak presežek nabavne vrednosti nad deležem obvladujočega podjetja v pošteni vrednosti pridobljenih razpoznavnih sredstev, dolgov in potencialnih obveznosti na dan pridobitve deleža. Pozneje se dobro ime meri po nabavni vrednosti, zmanjšani za oslabitve. Dobro ime se ne amortizira. Dobro ime se pregleduje za oslabitve enkrat na leto ali pogosteje, če dogodki in okoliščine nakužejo, da je dobro ime oslabljeno.

Vsako dobro ime, ki ga je Skupina Helios pridobila na dan prevzema, je porazdeljeno na posamezno denar ustvarjajočo enoto, za katero se pričakuje, da bodo pri njej v prihodnosti pritekale gospodarske koristi iz naslova ustvarjenih sinergij, ki so nastale s prevzemom. Oslabitev se določa skozi ocenitev nadomestljive vrednosti posamezne denar ustvarjajoče enote, ki ji dobro ime pripada. Oslabitev se pripozna, če je nadomestljiva vrednost posamezne denar ustvarjajoče enote manjša od knjigovodske vrednosti na posamezni dan.

Kadar je dobro ime del denar ustvarjajoče enote in je del te denar ustvarjajoče enote izločen iz poslovanja, je v skladu s tem izločen tudi del dobrega imena. Dobro ime, ki ga je potrebno izločiti, se določi kot sorazmerna vrednost določene denar ustvarjajoče enote, ki je izločena v primerjavi z delom denar ustvarjajoče enote, ki ostaja.

Neopredmetena sredstva

→ Neopredmetena sredstva, pridobljena posamezno, so pripoznana po nabavni vrednosti, medtem ko se neopredmetena sredstva, pridobljena na podlagi poslovnih združitve,

pripoznajo po poštenu vrednosti na dan prevzema. Po začetnem pripoznavanju se uporablja model nabavne vrednosti. Uporabna vrednost posameznega neopredmetenega sredstva je omejena. Ko se obračunava amortizacija neopredmetenega sredstva, se ta pripozna v izkazu poslovnega izida.

Neopredmetena sredstva, ustvarjena znotraj Skupine Helios, razen stroškov razvoja, se ne ustredstvi. Stroški predstavljajo odhodek obdobja, v katerem nastanejo.

Neopredmetena sredstva so preverjena enkrat na leto za oslabitev, in to ali posamezno ali kot del denar ustvarjajoče enote. Doba uporabnosti posameznega neopredmetenega sredstva je ocenjena enkrat na leto in se prilagodi, če je to potrebno.

Stroški raziskav so stroške obdobja in jih Skupina ter družba Helios Domžale, d. d., ne pripoznata kot neopredmeteno sredstvo. Stroški razvoja se pripoznajo v bilanci stanja kot neopredmeteno sredstvo, kadar je razumno pričakovati, da bodo v zvezi s posameznim projektom pritekale gospodarske koristi. Po začetnem pripoznavanju stroškov razvoja Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., uporabljata model nabavne vrednosti. Neopredmetena sredstva se pripoznajo na podlagi stroškov posameznega projekta po izvorni vrednosti in se amortizirajo skozi dobo uporabnosti in oslabijo, če je to potrebno. Doba uporabnosti se določi na podlagi pričakovanih prihodkov, ki bodo pritekali v naslednjih letih na podlagi usredstvenega projekta.

Knjigovodska vrednost neopredmetenega sredstva se preverja enkrat na leto za oslabitev, če sredstvo še ni dano v uporabo, in bolj pogosto, če obstajajo znaki oslabitve.

Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., obravnavata amortizacijo neopredmetenih sredstev na podlagi enakomerne časovne razmejitev v skladu z ocenjeno dobo koristnosti od treh do petih let, razen blagovnih znamk, ki se amortizirajo v tridesetih letih.

Dobički in izgube iz izločitve ali odtujitve neopredmetenega sredstva se ugotovijo kot razlika med prodajno vrednostjo iz odtujitve in knjigovodsko vrednostjo sredstva ter se pripo-

znajo kot prihodki ali odhodki v izkazu poslovnega izida, ko se osnovno sredstvo izloči ali odtuji.

Nadomestljivi znesek nekratkoročnih sredstev

→ Na dan poročanja Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., ocenita, ali obstajajo morebitni dejavniki, ki nakazujejo, da bi bilo treba nekratkoročna sredstva oslabiti. Če obstajajo razlogi za to, Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., pripravita formalno oceno nadomestljive vrednosti posameznih sredstev. Če knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost, se vrednost sredstva oslabi na vrednost nadomestljivega zneska posameznega sredstva ali denar ustvarjajoče enote. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje posameznega sredstva ali denar ustvarjajoče enote, oziroma je vrednost v uporabi, in sicer višja izmed njih. Vrednost v uporabi se določi tako, da se pričakovani bodoči denarni tokovi diskontirajo na neto sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje (pred davki), ki odraža sedanjo tržno oceno časovne vrednosti denarja in morebitno tveganje, povezano s posameznim sredstvom. Pri sredstvu, kjer so bodoči denarni tokovi odvisni tudi od ostalih sredstev v posamezni denar ustvarjajoči enoti, se vrednost v uporabi izračuna na podlagi bodočih denarnih tokov te denar ustvarjajoče enote. Izgube, ki nastanejo na podlagi oslabitve, se pripoznajo med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki.

Naložbe

→ Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., razporedita naložbe v naslednje kategorije: finančna sredstva po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, naložbe do zapadlosti, naložbe razpoložljive za prodajo, ter posojila in terjatve. Razporeditev je odvisna od namena pridobitve.

Pripoznavanje finančnih sredstev

→ Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., na začetku pripoznata vse naložbe, razen naložb razporejenih v skupino po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, po poštenu vrednosti, vključno s stroški nakupa, ki so neposredno povezani s tem nakupom. Naložbe razporejenih v

skupino po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida so pripoznane po poštenu vrednosti (neposredni stroški nakupa niso vključeni v nabavno vrednost).

Finančna sredstva po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida

→ Finančna sredstva, razporejena v skupino po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, se merijo po poštenu vrednosti. Dobički in izgube naložb, razporejenih v skupino po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, se pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida.

Poštena vrednost naložb, s katerimi se aktivno trguje na organiziranih trgih, je določena v višini objavljene ponudbene cene borzne kotacije ob zaključku trgovanja na dan bilance stanja. Za naložbe, kjer tržna cena ni objavljena na finančnih trgih, se poštena vrednost določi na podlagi podobnega inštrumenta ali pa je poštena vrednost določena kot neto sedanja vrednost bodočih denarnih tokov, ki jih lahko Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d. pričakujeta iz določene finančne naložbe.

Nabave in prodaje posameznih finančnih naložb, razporejenih v skupino finančna sredstva po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, so pripoznane na dan trgovanja; to je dan, ko se je družba zavezala, da bo posamezno sredstvo nabavila ali prodala.

Naložbe do zapadlosti

→ Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., obravnavata finančna sredstva s stalnimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo, ki niso izvedeni finančni inštrumenti, kot finančne naložbe v posesti do zapadlosti, v primeru pozitivnega namena in zmožnosti držati naložbo do zapadlosti. Naložbe, ki jih ima družba za nedoločen čas, niso razvrščene v to skupino.

Naložbe, ki so pripoznane kot finančne naložbe v posesti do zapadlosti se vrednotijo po metodi odplačne vrednosti z uporabo metode učinkovite obrestne mere. Odplačna vrednost je izračunana z razmejitvijo premije ali diskonta ob

pridobitvi skozi dobo do zapadlosti naložbe. Vsi dobički in izgube iz naložb, ki so vrednoteni po odplačni vrednosti, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida (odtujitev, oslabitev ali učinki amortiziranja diskonta/premije).

Naložbe, razporejene v skupino do zapadlosti, so pripoznane na dan poravnave.

Naložbe, razpoložljive za prodajo

→ Po začetnem pripoznanju so vse naložbe, ki jih Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., opredelita kot naložbe, razpoložljive za prodajo, vrednotene po pošteni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo določiti. Dobički in izgube naložb, ki so razpoložljive za prodajo, se pripoznajo v kapitalu kot neto nerealizirani kapitalski dobički iz finančnih naložb za prodajo, dokler naložba ni prodana ali kakorkoli drugače odtujena. Če je naložba oslABLJENA, se oslabitev pripozna v izkazu poslovnega izida.

Nabave in prodaje posameznih finančnih naložb, razporejenih v skupino razpoložljive za prodajo, so pripoznane na dan trgovanja; to je dan, ko se je družba zavezala, da bo posamezno sredstvo nabavila ali prodala.

Naložbe v odvisne družbe in skupne podvige

→ Družba Helios Domžale, d. d., vrednoti naložbe v odvisne družbe po nabavni vrednosti, zmanjšani za oslabitev. Naložbe v skupne podvige družba Helios Domžale, d. d., vrednoti po nabavni vrednosti.

Posojila in terjatve

→ Posojila in terjatve so finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu. Ta skupina vključuje tako posojila in terjatve, ki jih podjetje pridobi, kot tudi posojila in terjatve, ki izvirajo iz podjetja. Posojila in terjatve se merijo po metodi odplačne vrednosti z uporabo metode efektivne obrestne mere in so pripoznani na dan poravnave.

Zaloge

→ Zaloge so vrednotene po nabavni vrednosti ali čisti iztržilji vi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju.

Vrednost zalog obsega nabavno vrednost, stroške pretvarjanja in druge stroške, ki se pojavljajo pri spravljaju zalog na njihovo sedanjo mesto in v njihovo sedanjo stanje, in sicer: Zaloge materiala so vrednotene po povprečnih nabavnih cenah, ki vključujejo nakupno ceno, zmanjšano za popuste, uvozne in druge dajatve. Zaloge materiala se med letom zmanjšujejo po metodi drsečih povprečnih cen.

Nedokončana proizvodnja in gotovi proizvodi so vrednoteni po proizvodjalnih stroških, ki obsegajo neposredne stroške surovin in embalažnih materialov, stroške proizvodnih postopkov, ki zajemajo fiksne in variabilne stroške dela in strojev v proizvodnih obratih, ter stroške interne logistike in kontrole kakovosti.

Trgovsko blago je vrednoteno po povprečnih nabavnih cenah, ki vključujejo nakupno ceno, zmanjšano za popuste ter uvozne in druge dajatve.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena pri normalnem poslovanju, zmanjšana za stroške dokončanja in stroške prodaje.

Poslovne in druge terjatve

→ Poslovne terjatve so pripoznane v vrednosti izdanih računov, zmanjšane za morebitne popravke vrednosti. Ocena popravkov vrednosti je zasnovana na podlagi razumnega pričakovanja Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d., da poplačilo ni več verjetno v celoti oziroma določenem znesku.

Denar in denarni ustrezniki

→ Denar in denarni ustrezniki vključujejo denar pri banki in v blagajni ter kratkoročne depozite z zapadlostjo do treh mesecev.

Delniški kapital

→ Navadne delnice so razvrščene v kapital. Neposredni dodatni stroški izdaje novih delnic, zmanjšani za davčne učinke, bremenijo kapital. Če katerakoli družba iz Skupine kupi delnice matične družbe, plačilo, vključno z neposrednimi transakcijskimi stroški, zmanjšanimi za davčne učinke, bremeni kapital kot postavka trezorske delnice do trenutka, ko te delnice niso ponovno izdane, prodane ali umaknjene. Ob morebitni poznejši prodaji ali izdaji teh delnic so vsi učinki prodaje ali izdaje vključeni v kapital.

Prejeti krediti in posojila

→ Vsi krediti in posojila so v začetku pripoznani po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške pridobitve posameznega posojila.

Po začetnem pripoznanju se posojila merijo po metodi odplačne vrednosti z uporabo metode efektivne obrestne mere skozi izkaz poslovnega izida. Pri tem se upoštevajo stroški pridobitve in kakršnikoli diskonti ali premije pri pridobitvi.

Pri izločitvi teh obveznosti se dobički ali izgube pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Rezervacije

→ Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., pripoznata rezervacije v primeru, če zaradi preteklega dogodka obstajajo sedanje obveze (pravne ali posredne) in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi in je mogoče zanesljivo oceniti znesek obveze. Znesek, pripoznan kot rezervacija, je najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo na dan bilance stanja obstoječe obveze. Če je pomembna tudi časovna vrednost denarja, se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih denarnih tokov z diskontno stopnjo (pred davki), ki odseva časovno vrednost denarja, in, kjer je ustrezno, se vključi tudi morebitno tveganje posamezne obveznosti. Če Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., določita rezervacije na podlagi diskontiranih denarnih

tokov, se skozi leta pripoznajo povečanja v neto sedanji vrednosti kot finančni odhodki.

Kjer se pričakuje, da bodo nekatere ali vse izdatke, potrebne za poravnavo rezervacije, povrnile druge stranke, se povračila pripoznajo kot posebno sredstvo, vendar le, če je prejem skoraj gotov. V tem primeru se stroški rezervacije izkažejo zmanjšani za pričakovano povračilo stroškov.

Zasluzki zaposlencev

→ Prispevki v pokojninski sklad na ravni države, socialno zavarovanje, zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za brezposelnost pripoznata Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., kot tekoče stroške obdobja. Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., pripoznata tudi morebitne prihodnje stroške na podlagi kolektivne pogodbe v zvezi z zaposlenimi. Omenjeni stroški so preračunani na podlagi aktuarske metode in so pripoznani čez celotno obdobje posameznih zaposlenih, na katere se nanaša kolektivna pogodba.

Finančni in poslovni najem

→ Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., pripoznata finančni najem, če je velika večina tveganj in koristi predmeta najema prenesena na Skupino Helios in družbo Helios Domžale, d. d.. Finančni najem Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., v bilanci stanja pripoznata kot sredstvo in kot dolg v znesku, ki je na začetku najema enak poštenu vrednosti v najem vzetega sredstva ali sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin, če je ta manjša. Plačila najemnine se razporedijo med finančne odhodke in zmanjšanje neporavnane dolga. Finančne odhodke je potrebno razporediti na obdobja med trajanjem najema, da se dobi učinkovita obrestna mera za preostalo stanje dolga za vsako obdobje. Finančni odhodki so pripoznani neposredno v izkazu poslovnega izida.

Sredstva v finančnem najemu se amortizirajo skozi ocenjeno dobo uporabnosti oziroma skozi dobo trajanja finančnega najema, odvisno od tega, katera je krajša.

Poslovni najem je najem, kjer najemodajalec zadrži veliko večino tveganj in koristi, povezanih z lastništvom posameznega predmeta najema. Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., pripoznata najemnine v izkazu poslovnega izida kot odhodek po enakomerni časovni metodi v celotni dobi najema.

Prihodki

→ Prihodki so pripoznani, če je verjetno, da bodo Skupini Helios in družbi Helios Domžale, d. d., pritekale gospodarske koristi in jih je mogoče zanesljivo izmeriti. Izpolnjena morajo biti naslednja merila:

Prihodki od prodaje proizvodov

Prihodki so pripoznani, ko Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., preneseta na kupca pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom proizvodov, prihodke pa je mogoče zanesljivo izmeriti.

Obresti

Prihodki od obresti se obračunavajo in pripoznajo na osnovi učinkovite obrestne mere.

Dividende

Dividende se pripoznajo, ko Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., pridobita pravico do izplačila.

Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin, ki izvirajo iz naložbenih nepremičnin, se pripoznajo enakomerno skozi čas trajanja posamezne najemne pogodbe.

Državne podpore

Državne podpore se pripoznajo po poštenu vrednosti, vendar ne, dokler ne obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bosta Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., izpolnili pogoje v zvezi z njimi in podpore prejeli. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzporejajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot razmejeni prihodek, ki ga Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., pripoznata v izkazu poslov-

nega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Davki

Tekoči davki

Obveznosti oziroma terjatve za tekoče davke za sedanja in pretekla obdobja se izmeri v znesku, za katerega Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., pričakujeta, da ga bosta plačala oziroma dobili od davčne uprave. Obveznosti ali terjatve za tekoče davke se izmerijo na podlagi davčnih stopenj, veljavnih na dan bilance stanja.

Odloženi davki

Odložene terjatve in obveznosti za davek iz dobička se obračunavajo po metodi obveznosti v bilanci stanja. Pripoznavajo se samo odložene terjatve in obveznosti, ki izhajajo iz začasnih razlik.

Odložena terjatev za davek se pripozna tudi za neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise, ki se prenašajo v naslednje obdobje, če je verjetno, da bo v prihodnje na razpolago obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube in neizkoriščene davčne dobropise.

Terjatve za odložene davke se pregledujejo na dan bilance stanja in se oslabijo za tisti del terjatev, za katerega ni več mogoče pričakovati, da bo zanj v prihodnosti obstajal ustrezen obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti neizkoriščene davčne izgube.

Obveznosti ali terjatve za odložene davke se izmerijo na podlagi davčnih stopenj, za katere se pričakuje, da bodo uporabljene, ko bo sredstvo realizirano ali obveznost plačana. Pri tem se upoštevajo davčne stopnje (in davčni predpisi), veljavni ali blizu sprejetja na dan bilance stanja.

Odloženi davek se pripozna neposredno v breme ali dobro kapitala, če se davek nanaša na postavke, pripoznane neposredno v breme ali dobro kapitala.

Prekinitev priznavanja finančnih instrumentov

→ Finančno sredstvo se izknjiži, ko so prenesena tveganja in koristi in kontrola nad pogodbenimi pravicami, povezanimi s finančnim instrumentom. Finančna obveznost se izknjiži, ko je poplačana, ukinjena ali zastarana.

Izpeljani finančni instrumenti

→ Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., uporablja finančne instrumente, kot na primer terminske pogodbe in obrestne zamenjave, da zavarujeta svoja tveganja, povezana z obrestnimi merami in nihanjem tujih valut. Izpeljane finančne instrumente priznata Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., po poštenu vrednosti.

Poštena vrednost terminske pogodbe je določena na podlagi sedanjega tečaja za pogodbe s podobno zapadlostjo. Poštena vrednost obrestnih zamenjav je določena na osnovi tržne vrednosti podobnih instrumentov.

Računovodsko varovanje pred tveganjem se deli na varovanje poštene vrednosti, kjer se varuje izpostavljenost spremembam poštene vrednosti priznanih sredstev in obveznosti ter varovanje denarnih tokov, kjer se varuje spremenljivost denarnih tokov, ki izhaja iz posameznega tveganja, povezanega s priznanim sredstvom ali obveznostjo ali pričakovano transakcijo.

Vsi dobički in izgube, povezani s prevrednotenjem instrumentov za zavarovanje pred tveganjem poštene vrednosti, so takoj priznani v izkazu poslovnega izida. Dobički in izgube, ki so nastali zaradi prevrednotenja varovane postavke in se nanašajo na zavarovano tveganje na zavarovani postavki, so obračuni v breme/dobro te postavke in se priznajo v izkazu poslovnega izida. Če je varovana postavka sredstvo/obveznost, na katero se obračunavajo obresti, se pripisani učinki varovanja amortizirajo skozi obdobje do zapadlosti.

Pri varovanju denarnih tokov pred tveganjem se dobički in izgube od instrumenta za varovanje pred tveganjem, za učinkoviti del varovanja, priznajo v kapitalu. Učinki neučinkovitega varovanja se priznajo v izkazu poslovnega izida.

Če je posledica zavarovane čvrste obveze priznanje nefinančnega sredstva, se v trenutku priznavanja sredstva temu pripiše učinek varovanja, ki je bil predhodno knjižen v kapital. V preostalih primerih se dobiček ali izguba od instrumenta za varovanje pred tveganjem v naslednjih letih prenaša v izkaz poslovnega izida in pobota vpliv spremembe vrednosti varovane postavke v poslovnem izidu.

Učinki iz prevrednotenja izpeljanih finančnih instrumentov, ki ne izpolnjujejo zahtev za računovodsko varovanje pred tveganjem, so priznani neposredno v izkazu poslovnega izida.

Računovodsko obračunavanje varovanja pred tveganjem se prekine, ko finančni instrument za varovanje pred tveganjem poteče ali se proda oziroma ne izpolnjuje več zahtev za računovodsko obravnavanje varovanja pred tveganjem. Dobički in izgube nabrani pri izpeljanih finančnih instrumentih, ki jih Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d. priznata v kapitalu, se zadržijo v kapitalu, dokler se ne zgodi predvidena transakcija. Če se ne pričakuje več, da se bo predvidena transakcija zgodila, se nabrani dobički in izgube, priznani v kapitalu, prenesejo v izkaz poslovnega izida v tekočem letu.

3. POROČANJE PO ODSEKIH

→ Skupina Helios ima samo en poslovni odsek. Skupina Helios ne prikazuje razdelitve prihodkov od kupcev zunaj Skupine po izdelkih, saj so celotni prihodki realizirani od prodaje podobnih izdelkov.

Skupina Helios ne prodaja nobenemu kupcu, prihodki od katerega bi presegli 10% vseh prihodkov od prodaje.

4. STROŠKI SPLOŠNIH DEJAVNOSTI

→ Stroški storitev vključujejo stroške revizije odvisnih družb Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d., za leto 2009 v višini 237 tisoč evrov, od tega ima družba Helios Domžale, d. d., strošek v višini 28 tisoč evrov.

Skupina Helios

v 000 EUR	Slovenija	EU	Države zunaj EU	Skupaj
Prihodki				
Prihodki od prodaje za leto, končano 31. decembra 2009	53.976	75.150	137.161	266.287
Prihodki od prodaje za leto, končano 31. decembra 2008	69.049	91.477	193.385	353.911

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
Dolgoročna sredstva brez finančnih instrumentov in terjatev za določene davke		
Slovenija	123.562	134.814
EU, brez Slovenije	13.820	11.525
Države izven EU	32.946	45.907
Skupaj	170.328	192.246

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
Stroški splošnih dejavnosti	19.179	22.545
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstvih	462	18
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	5.622	4.033
Skupaj	25.262	26.596

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	2009	2008
Stroški splošnih dejavnosti	9.223	11.278
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstvih	15	0
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	0	251
Skupaj	9.238	11.529

5. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI

→ Drugi poslovni prihodki za Skupino Helios v letu 2009 znašajo 10.525 tisoč evrov (2008 6.334 tisoč evrov), od tega se 8.657 tisoč evrov nanaša na prodajo osnovnih sredstev.

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
Drugi poslovni prihodki	10.525	6.334
Skupaj	10.525	6.334

v 000 EUR	2009	2008
- Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	8.657	3.661
- Prihodki od subvencij	561	231
- Slabo ime	0	721
- Drugi poslovni prihodki	1.308	1.721
Skupaj	10.525	6.334

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	2009	2008
Drugi poslovni prihodki	103	91
Skupaj	103	91

6. STROŠKI DELA

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
Stroški plač	37.587	44.693
Stroški pokojninskih zavarovanj	5.094	5.944
Stroški drugih socialnih zavarovanj	3.470	3.930
Drugi stroški dela (regres, prevoz na delo, topli obrok)	6.814	6.105
Skupaj	52.965	60.672

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	2009	2008
Stroški plač	6.104	7.641
Stroški pokojninskih zavarovanj	661	803
Stroški drugih socialnih zavarovanj	536	583
Drugi stroški dela (regres, prevoz na delo, topli obrok)	612	848
Skupaj	7.914	9.875

7. AMORTIZACIJA, TEČAJNE RAZLIKE, STROŠKI ZALOG, OPERATIVNIH NAJEMOV IN STROŠKI RAZISKAV IN RAZVOJA

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
Stroški, vključeni v proizvodne stroške prodanih izdelkov in razvojni stroški	15.709	16.016
- Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	8.157	7.898
- Amortizacija neopredmetenih osnovnih sredstev	238	169
- Rezervacije	0	0
- Ostali stroški raziskav in razvoja	7.314	7.949
Zaloge, pripoznane kot stroški	902	1.441
Stroški, vključeni v stroške splošnih dejavnosti	1.620	1.894
- Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	1.029	1.190
- Amortizacija neopredmetenih sredstev	591	704
Stroški, vključeni v stroške prodajanja	2.795	2.609
- Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	2.692	2.508
- Amortizacija neopredmetenih sredstev	103	101

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	2009	2008
Stroški, vključeni v stroške splošnih dejavnosti	341	393
- Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	291	308
- Amortizacija neopredmetenih osnovnih sredstev	49	85
Stroški, vključeni v proizvodne stroške prodanih izdelkov in razvojni stroški	592	515
- Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	4	3
- Ostali stroški raziskav in razvoja	587	512
Stroški, vključeni v stroške prodajanja	22	28
- Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev	22	28

8. FINANČNI PRIHODKI IZ DELEŽEV

→ V poslovnem letu 2009 finančni prihodki iz deležev zajemajo 1.234 tisoč evrov dobička iz deleža v kapitalu družb PPG-Helios, Belinka Perkemija in Torda Zvezda.

Prihodki od dividend podjetij v Skupini v letu 2009 zajemajo dobiček iz naslova deleža v kapitalu odvisne družbe Belinka Belles, d.o.o. v višini 607 tisoč evrov.

Dividende od pridruženih podjetij oziroma skupnega podviga so prejeti deleži iz dobička družbe Belinka Perkemija v vrednosti 1.280 tisoč evrov.

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
Delež dobička skupnega podviga	1.234	1.287
Dividenda od drugih naložb	29	168
Prihodki pri prodaji in prevrednotenju finančnih naložb	930	982
Skupaj	2.193	2.437

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	2009	2008
Dividenda od podjetij v Skupini	607	5.265
Dividenda od pridruženega podjetja oziroma skupnega podviga	1.280	2.188
Dividende od drugih naložb	28	155
Prihodki pri prodaji in prevrednotenju finančnih naložb	930	905
Skupaj	2.845	8.513

9. FINANČNI PRIHODKI IZ DANIH POSOJIL IN POSLOVNIH TERJATEV

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
Finančni prihodki iz danih posojil in poslovnih terjatev	1.449	1.474
Skupaj	1.449	1.474
Finančni prihodki iz finančnih in poslovnih terjatev:		
- obrestni prihodki	1.391	908
- drugo	59	566
Skupaj	1.449	1.474

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	2009	2008
Finančni prihodki iz danih posojil in poslovnih terjatev	1.718	1.579
Skupaj	1.718	1.579
Finančni prihodki iz finančnih in poslovnih terjatev:		
- obrestni prihodki	1.718	1.548
- tečajne razlike	0	31
Skupaj	1.718	1.579

10. FINANČNI ODHODKI IZ OSLABITVE IN ODPISOV FINANČNIH NALOŽB

→ Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb v letu 2009 znašajo 2.309 tisoč evrov (leto 2008: 1.257 tisoč evrov), od tega pa največji delež predstavlja oslabitev finančne naložbe v odvisno družbo Belfin d. o. o. Beograd in sicer v višini 1.656 tisoč evrov.

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	279	1.414
Skupaj	279	1.414

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	2009	2008
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb in naložb v odvisne družbe	2.309	1.257
Skupaj	2.309	1.257

11. FINANČNI ODHODKI IZ FINANČNIH IN POSLOVNIH OBVEZNOSTI

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	7.417	10.219
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	775	3.873
Skupaj	8.192	14.092
Finančni odhodki iz finančnih in poslovnih obveznosti:		
- obrestni odhodki	5.038	6.867
- tečajne razlike	3.056	7.171
- drugo	98	54
Skupaj	8.192	14.092

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	2009	2008
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	1.147	1.253
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	406	94
Skupaj	1.553	1.347
Finančni odhodki iz finančnih in poslovnih obveznosti:		
- obrestni odhodki	1.149	1.253
- tečajne razlike	404	94
Skupaj	1.553	1.347

12. DAVEK OD DOBIČKA

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
Davek od dobička	2.976	2.519
Odloženi davek	-214	-1.234
Skupaj	2.762	1.285

Uskladitev davka in obračunskega dobička, množeno s statutarno davčno stopnjo

v 000 EUR	2009	2008
Obračunski dobiček pred obdavčitvijo	5.564	4.005
Davek na dobiček po statutarni davčni stopnji	1.168	881
Vpliv različnih davčnih stopenj v drugih državah	170	140
Neodbitni stroški	2.304	933
Neobdavčljivi prihodek	-265	-662
Davčna olajšava	-436	-548
Učinek reorganizacije Skupine	0	-1.148
Davčne izgube nepriznane kot odložljiva davčna sredstva	1.149	1.662
Dohodkovni davčni stroški	2.762	1.285
Efektivna davčna stopnja	50%	31%

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	2009	2008
Davek od dobička	955	520
Odloženi davek	-345	-1.377
Skupaj	610	-857

Uskladitev davka in obračunskega dobička, množeno s statutarno davčno stopnjo

v 000 EUR	2009	2008
Obračunski dobiček pred obdavčitvijo	934	7.537
Davek na dobiček po statutarni davčni stopnji	196	1.658
Neodbitni stroški	561	180
Slabitev naložbe v odvisno družbo, odloženi davki niso priznani	348	-
Neobdavčljivi prihodek	-442	-1.482
Učinek reorganizacije Skupine	0	-1.148
Davčna olajšava	-53	-65
Dohodkovni davčni stroški	610	-857
Efektivna davčna stopnja	65%	-

13. ODLOŽENI DAVEK

→ Odloženi davek od dobička na dan 31. decembra vključuje:

Skupina Helios

v 000 EUR	Balanca stanja		Izkaz uspeha	
	2009	2008	2009	2008
Odloženi davek od dobička – obveznosti				
Pospešena amortizacija zaradi davčno priznanih stopenj	95	99	-4	12
Prevrednotenje zemljišča ob nakupu odvisnega podjetja	888	888	0	0
Prevrednotenje sredstev ob nakupu odvisnih družb	2.311	2.311	0	-1.148
Prevrednotenje za prodajo razpoložljivih finančnih naložb na pošteno vrednost	76	276	-200	0
Celotne obveznosti iz odloženih davkov od dobička	3.371	3.574	-204	-1.136
Prenesene izgube, ki se jih lahko uporabi za davčne olajšave	1.689	1.757	-68	-55
Popravki vrednosti terjatev	857	1.132	-276	145
Slabitve finančnih naložb	757	300	457	300
Popravki vrednosti zalog	42	72	-30	-62
Rezervacije	592	666	-74	-230
Celotna sredstva od odloženih davkov na dobiček	3.936	3.927	10	98
Netiranje terjatev in obveznosti za odloženi davek	565	352	-214	-1.234

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	Balanca stanja		Izkaz uspeha	
	2009	2008	2009	2008
Prevrednotenje sredstev ob pripojitvi podjetja	2.283	2.311	-28	-1.148
Prevrednotenje za prodajo razpoložljivih finančnih naložb na pošteno vrednost	76	276	-200	0
Celotne obveznosti iz odloženih davkov od dobička	2.359	2.587	-228	-1.148
Slabitev finančnih naložb	440	300	140	300
Rezervacije	124	147	-23	-71
Celotna sredstva od odloženih davkov na dobiček	564	447	117	229
Netiranje terjatev in obveznosti za odloženi davek	-1.795	-2.141	-345	-1.377

→ Davčna izguba, ki je pripoznana kot odloženi davek v letu 2009 (2008), znaša 12.364 tisoč evrov (12.249 tisoč evrov). Davčna izguba, ki verjetno ne bo izkoriščena v prihodnjih letih, v letu 2009 znaša 22.757 tisoč evrov.

Razkritja za davčne izgube Skupine Helios

Prenos davčne izgube, ki bo predvidoma porabljena v naslednjih letih

Stanje davčne izgube na 1. januarja 2009	35.858
+ Povečanje / - poraba v obdobju poročanja	-737
= Stanje na dan 31. decembra 2009	35.121

Razkritje gibanja odloženih davkov, pripoznanih neposredno v kapital

Skupina Helios

Gibanje odloženih davkov

v 000 EUR	2009	2008
Stanje 1. januar	276	1.411
Spremembe	200	-1.135
Stanje 31. december	76	276

Helios Domžale, d. d.

Gibanje odloženih davkov

v 000 EUR	2009	2008
Stanje 1. januar	276	1.411
Spremembe	200	-1.135
Stanje 31. december	76	276

14. ČISTI DOBIČEK NA DELNICO

→ Osnovni čisti dobiček na delnico je izračunan, če čisti dobiček obračunskega obdobja, ki pripada navadnim delničarjem, delimo s tehtanim povprečnim številom v obračunskem obdobju uveljavljajočih se navadnih delnic. Tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic se izračuna iz podatkov o številu uveljavljajočih se navadnih delnic ob upoštevanju morebitnih odkupov in prodaj znotraj obdobja ob upoštevanju časa, v katerem so bile delnice udeležene pri ustvarjanju dobička. Popravljeni čisti dobiček na delnico upošteva tudi vse potencialne navadne delnice, ki izhajajo iz zamenljivih obveznic, opcij in rokovnih pogodb. Pri njegovem izračunu se čisti dobiček in število uveljavljajočih se navadnih delnic prilagodi za učinke vseh popravljanih potencialnih navadnih delnic, ki bi se pojavili, če bi bile te v obračunskem obdobju zamenjane v navadne delnice.

15. PREDLAGANE IN IZPLAČANE DIVIDENDE

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
Čisti poslovni izid, ki pripada imetnikom navadnih delnic matičnega podjetja	2.270	5.552
Prilagojeni čisti poslovni izid, ki pripada imetnikom navadnih delnic matičnega podjetja	2.270	5.552

	2009	2008
Tehtano povprečno število navadnih delnic za osnovni čisti dobiček na delnico	274.743	275.810
Prilagojeno povprečno število navadnih delnic za izračun prilagojenega čistega dobička na delnico	274.743	275.810

	2009	2008
Izglasovane in plačane v letu (v EUR)	0	3.277.541
Dividende za redne delnice (v EUR)	0	12,04
Predlog za na skupščino (v EUR)	0	0
Dividenda na redne delnice (v EUR)	0	0

16. NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

→ Nadomestljiva vrednost dobrega imena, pripoznanega ob nakupu družbe Color, d. d., je bila ugotovljena na podlagi izračuna vrednosti v uporabi s projekcijami denarnega toka za obdobje petih let. Načrtovani denarni tokovi po tem obdobju so ekstrapolirani. Pri izračunu nadomestljive vrednosti je uporabljena 9,9-odstotna diskontna stopnja pred davki.

Skupina Helios

31. decembra 2009

v 000 EUR	Dolgoročne premoženjske pravice	Dobro ime	Predujmi za neopredmetena dolgoročna sredstva	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	Skupaj
Nabavna vrednost					
Nabavna vrednost na dan 01. 01. 2009	18.130	1.999	0	1.215	21.343
Nove nabave	296				296
Odtujitve, odpisi	-249				-249
Nakup odvisnega podjetja med letom					0
Popravki za tečajne razlike	-32	-36		2	-65
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2009	18.146	1.963	0	1.217	21.326
Popravek vrednosti na dan 01. 01. 2009					
Popravek vrednosti na dan 01. 01. 2009	7.296	0	0	697	7.993
Nakup odvisnega podjetja med letom					0
Povečanja, prenosi	13				13
Zmanjšanja, odpisi	-188				-188
Amortizacija	868			64	933
Popravki za tečajne razlike	-21			305	283
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2009	7.968	0	0	1.066	9.034
Neodpisana vrednost na dan 01. 01. 2009	10.834	1.999	0	518	13.351
Neodpisana vrednost na dan 31. 12. 2009	10.178	1.963	0	151	12.292

Skupina Helios

31. decembra 2008

v 000 EUR	Dolgoročne premoženjske pravice	Dobro ime	Predujmi za neopredmetena dolgoročna sredstva	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	Skupaj
Nabavna vrednost					
Nabavna vrednost na dan 01. 01. 2008	17.438	2.267	0	1.356	21.059
Nove nabave	833			406	1.239
Odtujitve, odpisi	-154			-547	-701
Nakup odvisnega podjetja med letom	60				60
Popravki za tečajne razlike	-45	-268			-315
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2007	18.130	1.999	0	1.215	21.343
Popravek vrednosti na dan 01. 01. 2008	6.481	0	0	621	7.102
Nakup odvisnega podjetja med letom	4				4
Povečanja, prenosi	36				36
Zmanjšanja, odpisi	-72				-72
Amortizacija	898			76	974
Popravki za tečajne razlike	-52				-52
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2008	7.296	0	0	697	7.993
Neodpisana vrednost na dan 01. 01. 2008	10.957	2.267	0	734	13.958
Neodpisana vrednost na dan 31. 12. 2008	10.834	1.999	0	518	13.351

Helios Domžale, d. d.

31. decembra 2009

v 000 EUR	Dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost		
Nabavna vrednost na dan 01. 01. 2009	1.591	1.591
Nove nabave		
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2009	1.591	1.591
Popravek vrednosti na dan 01. 01. 2009	1.481	1.481
Amortizacija	49	49
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2009	1.530	1.530
Neodpisana vrednost na dan 01. 01. 2009	110	110
Neodpisana vrednost na dan 31. 12. 2009	61	61

31. decembra 2008

v 000 EUR	Dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost		
Nabavna vrednost na dan 01. 01. 2008	1.589	1.589
Nove nabave	2	2
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2008	1.591	1.591
Popravek vrednosti na dan 01. 01. 2008	1.396	1.396
Amortizacija	85	85
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2008	1.481	1.481
Neodpisana vrednost na dan 01. 01. 2008	192	192
Neodpisana vrednost na dan 31. 12. 2008	110	110

17. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Skupina Helios

31. decembra 2009

v 000 EUR	Zemljišča in zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	Skupaj
Nabavna vrednost				
Nabavna vrednost na dan 01. 01. 2009	143.800	134.698	17.214	295.702
Nove nabave	1.330	0	9.601	10.931
Odtujitve	-14.667	-3.407	0	-18.074
Prenos	2.639	14.196	-16.836	0
Nakup odvisnega podjetja med letom				
Popravki za tečajne razlike	-1.306	-716	-53	-2.075
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2009	131.796	144.771	9.926	286.494
Popravek vrednosti				
Popravek vrednosti na dan 01. 01. 2009	51.073	94.263	0	145.336
Nakup odvisnega podjetja med letom				
Povečanje, prenosi		1		1
Zmanjšanja, odpisi	-3.429	-3.071		-6.500
Amortizacija	2.720	9.157		11.877
Popravki za tečajne razlike	-463	-456		-919
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2009	49.902	99.894		149.796
Neodpisana vrednost				
Neodpisana vrednost na dan 01. 01. 2009	92.727	40.435	17.214	150.376
Neodpisana vrednost na dan 31. 12. 2009	81.894	44.878	9.926	136.698

Neodpisana vrednost zemljišč in zgradb

v 000 EUR	2009	2008
Zemljišča	22.646	27.227
Zgradbe	59.248	65.500
Skupaj	81.894	92.727

Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo

v 000 EUR	2009	2008
Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	9.688	16.830
Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	238	384
Skupaj	9.926	17.214

Skupina Helios

31. decembra 2008

v 000 EUR	Zemljišča in zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	Skupaj
Nabavna vrednost				
Nabavna vrednost na dan 01. 01. 2008	135.021	128.020	10.789	273.829
Nove nabave	0	2.187	25.469	27.656
Odtujitve	-878	-4.050	0	-4.928
Prenos	9.220	9.801	-19.021	0
Nakup odvisnega podjetja med letom	4.015	669	0	4.684
Popravki za tečajne razlike	-3.579	-1.937	-23	-5.539
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2008	143.800	134.698	17.214	295.702
Popravek vrednosti				
Popravek vrednosti na dan 01. 01. 2008	49.409	90.036	0	139.445
Nakup odvisnega podjetja med letom	30	306	0	336
Povečanje, prenosi	0	66	0	66
Zmanjšanja, odpisi	-336	-3.708	0	-4.044
Amortizacija	2.856	8.740	0	11.596
Popravki za tečajne razlike	-886	-1.177	0	-2.064
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2008	51.073	94.263	0	145.336
Neodpisana vrednost				
Neodpisana vrednost na dan 01. 01. 2008	85.612	37.984	10.789	134.385
Neodpisana vrednost na dan 31. 12. 2008	92.727	40.435	17.214	150.376

Helios Domžale, d. d.

31. decembra 2009

v 000 EUR	Zemljišča in zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	Skupaj
Nabavna vrednost				
Nabavna vrednost na dan 01. 01. 2009	8.174	2.716	1.459	12.349
Nove nabave	88	69	834	991
Odtujitve	-1.034	-166	-69	-1.269
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2009	7.228	2.618	2.225	12.071
Popravek vrednosti				
Popravek vrednosti na dan 01. 01. 2009	2.337	2.083	0	4.420
Zmanjšanja, odpisi	-458	-113	0	-572
Amortizacija	118	200	0	318
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2009	1.997	2.169	0	4.166
Neodpisana vrednost				
Neodpisana vrednost na dan 01. 01. 2009	5.837	633	1.459	7.929
Neodpisana vrednost na dan 31. 12. 2009	5.231	449	2.225	7.905

Neodpisana vrednost zemljišč in zgradb

v 000 EUR	2009	2008
Zemljišča	4.141	4.217
Zgradbe	1.090	1.621
Skupaj	5.231	5.837

Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo

v 000 EUR	2009	2008
Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	2.225	1.459
Skupaj	2.225	1.459

Helios Domžale, d. d.

31. decembra 2008

v 000 EUR	Zemljišča in zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	Skupaj
Nabavna vrednost				
Nabavna vrednost na dan 01. 01. 2008	8.118	2.720	14	10.852
Nove nabave	56	183	1.688	1.928
Odtujitve	0	-188	-242	-430
Nabavna vrednost na dan 31. 12. 2008	8.174	2.716	1.459	12.349
Popravek vrednosti				
Popravek vrednosti na dan 01. 01. 2008	2.218	2.038	0	4.256
Zmanjšanja, odpisi	0	-175	0	-175
Amortizacija	119	220	0	339
Popravek vrednosti na dan 31. 12. 2008	2.337	2.083	0	4.420
Neodpisana vrednost				
Neodpisana vrednost na dan 01. 01. 2008	5.900	682	14	6.596
Neodpisana vrednost na dan 31. 12. 2008	5.837	633	1.459	7.929

18. NALOŽBE V SKUPNE PODVIGE

→ V tabelah naložb v skupne podvige so sredstva, obveznosti, prihodki in dobiček/izguba izkazani v višini sorazmernega deleža lastništva skupnega podviga (PPG-Helios 40 odstotkov, Belinka Perkemija 80 odstotkov in Torda Zvezda 49 odstotkov).

Naložbe v skupne podvige vključujejo:

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
PPG-Helios	-320	349
Belinka Perkemija	10.837	10.718
Torda Zvezda	1.488	779
Skupaj	12.005	11.845

Gibanje vrednosti naložb v skupne podvige:

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
Knjigovodska vrednost na dan 01. 01.	11.845	12.393
Drugo	206	446
Dobički/izgube po kapitalski metodi	1.234	1.287
Izplačilo dobička na podlagi deleža v kapitalu	-1.280	-2.280
Knjigovodska vrednost na dan 31. 12.	12.005	11.845

Skupina Helios

Torda Zvezda

	Država	Sredstva	Obveznosti	Delež v podjetju
31. 12. 2009	Srbija	2.029	540	49%
31. 12. 2008	Srbija	2.227	782	49%

(v %)

	Država	Prihodki	Dobiček	Delež v podjetju
31. 12. 2009	Srbija	3.746	517	49%
31. 12. 2008	Srbija	3.717	425	49%

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	2009	2008
PPG-Helios	196	196
Belinka Perkemija	11.623	11.623
Skupaj	11.819	11.819

PPG-Helios

	Država	Sredstva	Obveznosti	Delež v podjetju (v %)
31. 12. 2009	Slovenija	6.156	6.477	40%
31. 12. 2008	Slovenija	8.859	7.858	40%
	Država	Prihodki	Dobiček	Delež v podjetju
31. 12. 2009	Slovenija	8.067	-670	40%
31. 12. 2008	Slovenija	19.031	86	40%

Belinka Perkemija

	Država	Sredstva	Obveznosti	Delež v podjetju (v %)
31. 12. 2009	Slovenija	13.707	2.657	80%
31. 12. 2008	Slovenija	13.958	2.989	80%
	Država	Prihodki	Dobiček	Delež v podjetju
31. 12. 2009	Slovenija	18.430	1.862	80%
31. 12. 2008	Slovenija	19.436	789	80%

19. POVEČANJE LASTNIŠTVA DRUŽB V SKUPINI HELIOS

→ V letu 2009 je Skupina Helios povečala lastništvo pri naslednjih odvisnih družbah:

- Color, Industrija sintetičnih smol, barv in lakov, d. d., Medvode iz 92,32 % na 100 %
- Chromos, Boje i lakovi, d. d., Zagreb iz 87,64 % na 89,72 %
- Color Trade Reka iz 92,23 % na 99,90 %
- Chromos Boje i lakovi, d. o. o. Mostar iz 59 % na 60,40 %
- Helios Coatings Romunija, S. r. l. iz 60 % na 81,82 %

V letu 2009 je matična družba Helios Domžale, d. d., za povečanje lastniškega deleža v odvisne družbe plačala 2.647 tisoč evrov.

20. FINANČNE NALOŽBE, RAZEN POSOJIL

Skupina Helios

v 000 EUR	Dolgoročne		Kratkoročne	
	2009	2008	2009	2008
Delnice in deleži, ki kotirajo na borzi	7.369	13.734	0	0
Delnice in deleži, ki ne kotirajo na borzi	452	1.295	1.250	591
Depoziti, vezani nad 3 mesece	0	0	4.187	100
Skupaj	7.820	15.029	5.437	691

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	Dolgoročne		Kratkoročne	
	2009	2008	2009	2008
Delnice in deleži v družbah v Skupini	107.513	106.832	0	539
Delnice in deleži, ki kotirajo na borzi	3.568	9.722	0	0
Delnice in deleži, ki ne kotirajo na borzi	324	878	0	0
Ostalo	0	0	1.229	589
Skupaj	111.405	117.432	1.229	1.128

→ Družba Helios Domžale, d. d., ima naslednje deleže v podjetjih doma in v tujini, v katerih je večinski lastnik. Tabela je za leto 2009 in je prikazana v 000 EUR.

Odvisno podjetje	Država odvisnega podjetja	Osnovni kapital odvisnega podjetja	Odstotek lastništva	Poslovni izid v letu 2009
HELIOS Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo, d. o. o.	Slovenija	7.298	100,00 %	1.749
COLOR, Industrija sintetičnih smol, barv in lakov, d. d., Medvode	Slovenija	7.603	100,00 %	-1.000
HELIOS, Kemična tovarna Domžale, d. o. o.	Slovenija	874	100,00 %	11
MAVRICA, Trgovsko podjetje z barvami in laki, d. o. o., Ljubljana	Slovenija	902	100,00 %	-164
CHROMCOM, Inženiring, vzdrževanje in meritve, d. o. o.	Slovenija	218	99,59 %	10
HELTRADING, d. o. o., Zagreb	Hrvaška	5	70,08 %	-459
CHROMOS, Boje i lakovi, d. d., Zagreb	Hrvaška	10.872	89,72 %	7
ZVEZDA-HELIOS, a. d., Gornji Milanovac	Srbija	5.694	77,13 %	169
DCB HELIOS, d. o. o., Beograd	Srbija	2.245	100,00 %	-761
CHEDO, Spol. sr. o., Uherské Hradiště	Češka republika	12	50,12 %	58
HELIOS POLSKA, Sp. z. o. o., Ostrów Wielkopolski	Poljska	890	97,65 %	-87
HELIOS ITALIA, S. p. A., Gorizia	Italija	120	100,00 %	19
OOO HELMOS, Moskva	Rusija	110	98,00 %	120
OAO ODILAK, Odincovo	Rusija	2	82,33 %	-1.635
OOO HELORS, Moskva	Rusija		51,00 %	v mirovanju
ZAO ODIHEL, Odincovo	Rusija	55	51,00 %	63
HELKOS, Boje i lakovi, d. o. o., Sarajevo	Bosna in Hercegovina	10	60,00 %	5
HELAKOR, d. o. o., Tuzla	Bosna in Hercegovina	5	50,00 %	13
HELKO, Minsk	Belorusija		50,00 %	v likvidaciji
HELIO-HEM, d. o. o., Skopje	Makedonija	99	50,00 %	0
HELIOS SLOVAKIA, s. r. o., Žilina	Slovaška	900	76,12%	-67
HELIOS COATINGS, S. r. l., Brasov	Romunija	100	81,82%	3
OOO SICOLORS, Kijev	Ukrajina	237	75,00 %	-391
ZENTAX-HELIOS, Kft, Szolnok	Madžarska	97	60,00 %	-62
SZOLNOK-HELIOS, Kft, Szolnok	Madžarska	540	100,00 %	-510
BELINKA BELLES, d. o. o.	Slovenija	13.225	100,00 %	1.315
BELINKA KEMOSTIK, d. o. o.	Slovenija	2.231	100,00 %	109
BELFIN, d. o. o., Beograd	Srbija	2.819	100,00 %	-2.316
ZVON, b. v.	Nizozemska	18	50,00 %	-9
OOO AVRORA	Ukrajina	1.794	100,00 %	422
HELIOS BULGARIA, Ltd.	Bolgarija	8	66,67 %	0

21. POSOJILA

→ Družba Helios Domžale, d. d., je imela v letu 2009 (2008) kratkoročna posojila do podjetij v Skupini v višini 18.659 tisoč evrov (21.204 tisoč evrov).

Večina kratkoročnih posojil podjetij v Skupini Helios so obrestovana po variabilni obrestni meri, ki se je gibala med letom od EURIBOR + 2,25% letno do EURIBOR + 4,60% letno, in sicer različno glede na mesečni ali trimesečni EURIBOR. Posojila drugim pa so bila večinoma obrestovana po fiksni obrestni meri, ki je znašala od 5,50% do 6,00% letno.

Skupina Helios

v 000 EUR	Dolgoročna		Kratkoročna	
	2009	2008	2009	2008
Posojila drugim	1.513	1.647	13.258	1.517
Skupaj	1.513	1.647	13.258	1.517

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	Dolgoročna		Kratkoročna	
	2009	2008	2009	2008
Posojila do podjetij v Skupini	0	4.620	18.659	21.204
Posojila drugim	35	47	11.592	931
Skupaj	35	4.667	30.251	22.135

22. POSLOVNE TERJATVE

Skupina Helios

v 000 EUR	Dolgoročne		Kratkoročne	
	2009	2008	2009	2008
Poslovne terjatve do kupcev v državi	17	9	19.068	22.527
Poslovne terjatve do kupcev v tujini	81	171	68.157	83.399
Poslovne terjatve do drugih	170	177	7.357	6.780
Popravek vrednosti terjatev	0	0	11.353	14.385
Skupaj	268	357	83.229	98.321

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	Kratkoročne	
	2009	2008
Poslovne terjatve do podjetij v Skupini	1.486	2.352
Poslovne terjatve do kupcev v državi	236	212
Poslovne terjatve do kupcev v tujini	10	10
Poslovne terjatve do drugih	17	1.911
Popravek vrednosti terjatev	0	1
Skupaj	1.750	4.484

Gibanje popravka vrednosti terjatev

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
Stanje na dan 1. januarja	14.385	13.947
Priključitev novih odvisnih družb	0	0
Popravek zaradi pretvorbe v tujih valutah	274	-229
Povečanje	10.926	10.739
Odprava	-11.232	-8.321
Poraba	-3.000	-1.751
Skupaj	11.353	14.385

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	2009	2008
Stanje na dan 1. januarja	1	3
Odprava	-1	-2
Skupaj	0	1

Starostna sestava zapadlih, neoslabljenih terjatev na dan 31. decembra 2009 in na dan 31. decembra 2008:

→ Večina neoslabljenih terjatev, ki so zapadle nad 60 dni oziroma nad 90 dni, so zavarovane pri zavarovalnici SID.

Vse neoslabljene terjatve, ki so zapadle nad 60 dni oziroma nad 90 dni, so do povezanih oseb ali v celoti zavarovane pri zavarovalnici SID.

Skupina Helios

v 000 EUR	Skupaj	Nezapadle in neoslabljene	Zapadle in neoslabljene				
			Do 30 dni	30 – 60 dni	60 – 90 dni	90 – 120 dni	Več kot 120 dni
2009	83.497	45.615	14.135	9.221	4.789	3.312	6.425
2008	98.678	51.309	17.924	12.224	5.078	4.239	7.904

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	Skupaj	Nezapadle in neoslabljene	Zapadle in neoslabljene				
			Do 30 dni	30 – 60 dni	60 – 90 dni	90 – 120 dni	Več kot 120 dni
2009	1.750	840	112	49	34	35	680
2008	4.484	3.988	108	68	39	35	247

23. ZALOGE

→ V poslovnem letu 2009 (2008) so bili za zaloge, ki nimajo gibanja, oblikovani popravki vrednosti v breme prevrednotovalnih poslovnih odhodkov v vrednosti 902 tisoč evrov (1.441 tisoč evrov).

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
Material	21.762	25.963
Nedokončana proizvodnja	3.955	5.425
Proizvodi in trgovsko blago	37.928	42.411
Predejmi za zaloge	194	131
Skupaj	63.839	73.930

24. DENARNA SREDSTVA

Skupina Helios

v 000 EUR	2009	2008
Denar na transakcijskih računih pri bankah in v blagajni	22.892	8.838
Skupaj	22.892	8.838

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	2009	2008
Denar na transakcijskih računih pri bankah in v blagajni	8.201	160
Skupaj	8.201	160

25. KAPITAL IN KAPITALSKE REZERVE

→ Helios Domžale, d. d., na dan 31. decembra 2009 (31. decembra 2008) v svojem portfelju izkazuje 4.770 lastnih delnic (2.636 lastnih delnic) v vrednosti 1.910 tisoč evrov, odvisna družba Helios, Tovarna, barv, lakov in umetnih smol Količevo, d. o. o., pa 3.589 delnic.

Kapitalske rezerve v letu 2009(2008) v višini 89.748 tisoč evrov (89.748 tisoč evrov) so sestavljene iz prenosa splošnega prevrednotovalnega popravka osnovnega kapitala, realiziranih dobičkov ob prodaji lastnih delnic ter razlike med pošteno in nominalno vrednostjo delnice matične družbe Helios Domžale, d. d., ob izdaji novih delnic pri pripojitvi družbe Belinka, d. d. Kapitalske rezerve niso namenjene delitvi.

Skupina Helios

	2009	2008
Osnovni kapital (v 000 EUR)	11.695	11.695
Navadne delnice po 42 EUR	278.446	278.446

Lastne delnice (v 000 EUR)	2009	2008
Na dan 31. decembra	2.644	1.808

	2009	2008
Kapitalske rezerve (v 000 EUR)	89.748	89.748

Helios Domžale, d. d.

	2009	2008
Osnovni kapital (v 000 EUR)	11.695	11.695
Navadne delnice po 42 EUR	278.446	278.446

Lastne delnice (v 000 EUR)	2009	2008
Na dan 31. decembra	1.910	1.074

	2009	2008
Kapitalske rezerve (v 000 EUR)	89.748	89.748

26. REZERVE IZ DOBIČKA

→ **Zakonske rezerve** so oblikovane v skladu z ZGD in se lahko pod določenimi pogoji uporabijo za pokrivanje izgube. Zakonskih rezerv se ne deli.

→ **Rezerve za lastne delnice** so oblikovane v skladu z ZGD in se ne delijo.

→ **Rezerve za tečajne razlike**, ki izhajajo iz preračuna funkcionalne valute v poročevalno valuto, se pripoznajo neposredno v kapital do trenutka odprodaje odvisne družbe, ko se te tečajne razlike prenesejo v izkaz poslovnega izida. Te rezerve se ne delijo.

→ **Statutarne rezerve** se oblikujejo v višini 10 odstotkov osnovnega kapitala. V posameznem poslovnem letu se za oblikovanje statutarne rezerv namenijo do 10 odstotkov čistega dobička, ki ostane po pokritju prenesene izgube, po oblikovanju zakonskih rezerv in morebitnih rezerv za lastne deleže. Statutarne rezerve se oblikujejo toliko časa, dokler ne dosežejo s tem statutom določene vrednosti. Statutarne rezerve je mogoče uporabiti za pokrivanje izgube, za oblikovanje rezerv za pridobitev lastnih deležev, za povečanje kapitala.

→ **Druge rezerve iz dobička** so nenamenske in se jih je mogoče nameniti za izplačila dividend v naslednjih letih.

Skupina Helios

v 000 EUR	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	Statutarne rezerve	Tečajne razlike	Druge rezerve iz dobička	Skupaj
1. januarja 2008	1.169	1.808	917	162	42.391	46.449
Tečajne razlike	0	0	0	-2.437	0	-2.437
Prenos	0	0	0	0	0	0
Druge spremembe	0	0	252	0	4.275	4.527
31. decembra 2008	1.169	1.808	1.169	-2.275	46.666	48.539
Tečajne razlike				-1.120		-1.120
Prenos						0
Druge spremembe		836			4.708	5.544
31. decembra 2009	1.169	2.644	1.169	-3.395	51.375	52.962

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Skupaj
1. januarja 2008	1.169	1.808	917	15.363	19.257
Druge spremembe	0	0	252	4.071	4.323
Prenos	0	0	0	0	0
31. decembra 2008	1.169	1.808	1.169	19.434	23.580
Druge spremembe		836		4.233	5.069
Prenos					
31. decembra 2009	1.169	2.644	1.169	23.666	28.648

27. FINANČNE OBVEZNOSTI

Skupina Helios

v 000 EUR	Dolgoročne		Kratkoročne		Skupaj	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Finančne obveznosti do bank	34.594	34.922	71.940	84.700	106.534	119.622
Druge finančne obveznosti	3.407	3.623	506	578	3.913	4.201
Skupaj	38.001	38.545	72.446	85.278	110.447	123.823

Ponderirane povprečne obrestne mere na dan 31. decembra

31. decembra 2009	EUR	USD	PLN	CZK	HRK	RUB	HUF	SKK
Finančne obveznosti do bank	3,13%	4,46%	4,99%	4,28%	4,93%	-	9,50%	-

31. decembra 2008	EUR	USD	PLN	CZK	HRK	RUB	HUF	SKK
Finančne obveznosti do bank	4,25%	3,43%	6,36%	4,55%	5,96%	10,92%	11,20%	3,73%

Razkritja obrestnega tveganja po posameznih vrstah prejetih posojil

Leto končano na dan 31. decembra 2009 (v 000 EUR)	Obrestna mera se spremeni v 6 mesecih ali manj	Obrestna mera se spremeni v 6 - 12 mesecih	Obrestna mera se spremeni v 1 - 5 letih	Nad 5 let	Skupaj
Skupaj posojila	94.077	2.671	9.603	183	106.534
Učinek obrestne zamenjave	-15.130	2.671	12.459	0	0
Skupaj	78.947	5.342	22.062	183	106.534

Leto končano na dan 31. decembra 2008 (v 000 EUR)	Obrestna mera se spremeni v 6 mesecih ali manj	Obrestna mera se spremeni v 6 - 12 mesecih	Obrestna mera se spremeni v 1 - 5 letih	Nad 5 let	Skupaj
Skupaj posojila	117.335	1.211	817	258	119.622
Učinek obrestne zamenjave	-2.087	649	1.439	0	0
Skupaj	115.248	1.860	2.256	258	119.622

Zapadlost posojil

v 000 EUR	2009	2008
V 12 mesecih	75.661	70.197
Med 1 in 2 letoma	15.765	14.346
Med 2 in 5 leti	13.637	25.276
Nad 5 let	1.471	9.803
Skupaj	106.534	119.622

Valute posojil na dan 31. decembra

31. decembra 2009 (v 000 EUR)	EUR	USD	PLN	CZK	HRK	RUB	HUF	SKK	Skupaj
Finančne obveznosti do bank	94.238	4.334	969	4.848	1.210	0	935	0	106.534

31. decembra 2008 (v 000 EUR)	EUR	USD	PLN	CZK	HRK	RUB	HUF	SKK	Skupaj
Finančne obveznosti do bank	102.905	6.560	625	6.550	1.213	1.180	475	114	119.622

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	Dolgoročne		Kratkoročne		Skupaj	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Finančne obveznosti do bank	6.718	7.306	19.925	14.702	26.643	22.008
Finančne obveznosti do družb v Skupini	500	0	793	596	1.293	596
Druge finančne obveznosti	0	0	122	79	122	79
Skupaj	7.218	7.306	20.840	15.377	28.058	22.683

Ponderirane povprečne obrestne mere na dan 31. decembra

31. decembra 2009	EUR	USD
Finančne obveznosti do bank	3,60%	4,41%

31. decembra 2008	EUR	USD
Finančne obveznosti do bank	4,07%	3,98%

Razkritja obrestnega tveganja po posameznih vrstah prejetih posojil

Leto končano na dan 31. decembra 2009 (v 000 EUR)	Obrestna mera se spremeni v 6 mesecih ali manj	Obrestna mera se spremeni v 6 - 12 mesecih	Obrestna mera se spremeni v 1 - 5 letih	Nad 5 let	Skupaj
Skupaj posojila	22.326	1.257	3.060	0	26.643
Učinek obrestne zamenjave	-5.588	1.271	4.318	0	0
Skupaj	16.738	2.528	7.378	0	26.643

Leto končano na dan 31. decembra 2008 (v 000 EUR)	Obrestna mera se spremeni v 6 mesecih ali manj	Obrestna mera se spremeni v 6 - 12 mesecih	Obrestna mera se spremeni v 1 - 5 letih	Nad 5 let	Skupaj
Skupaj posojila	22.008	0	0	0	22.008
Učinek obrestne zamenjave	-2.087	649	1.438	0	0
Skupaj	19.921	649	1.438	0	22.008

Zapadlost posojil

v 000 EUR	2009	2008
V 12 mesecih	19.928	12.762
Med 1 in 2 letoma	4.470	4.533
Med 2 in 5 leti	2.245	4.713
Nad 5 let	0	0
Skupaj	26.643	22.008

Valute posojil

31. decembra 2009 (v 000 EUR)	EUR	USD	Skupaj
Finančne obveznosti do bank	23.753	2.890	26.643

31. decembra 2008 (v 000 EUR)	EUR	USD	Skupaj
Finančne obveznosti do bank	18.209	3.799	22.008

28. POSLOVNE OBVEZNOSTI IN ZUNAJBILANČNE OBVEZNOSTI

→ Družba Helios Domžale, d. d., ima v letu 2009 (2008) zunajbilančne obveznosti v višini 12.717 tisoč evrov (27.723 tisoč evrov), od tega so obveznosti v višini 12.592 tisoč evrov poročta za posojila, ki so jih podjetja Skupine Helios najela pri bankah.

Skupina Helios

v 000 EUR	Dolgoročne		Kratkoročne	
	2009	2008	2009	2008
Poslovne obveznosti do dobaviteljev	54	75	35.139	36.027
Menične obveznosti	0	0	0	293
Poslovne obveznosti na podlagi predujmov	0	0	918	397
Druge poslovne obveznosti	163	245	6.210	5.367
Skupaj	217	320	42.267	42.084

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	Kratkoročne	
	2009	2008
Poslovne obveznosti do dobaviteljev	643	1.159
Poslovne obveznosti do podjetij v Skupini	323	147
Druge poslovne obveznosti	1.484	1.063
Skupaj	2.450	2.369

29. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

→ Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi:

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna. Obveznosti iz tega naslova so enake sedanjim vrednostim bodočih izplačil.

Skupina Helios ne izkazuje drugih podobnih obveznosti.

Skupina Helios

v 000 EUR	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	Druge rezervacije	Skupaj
Na dan 1. januarja 2008	5.317	1.778	7.095
Novo oblikovane tekom leta	322	25	347
Sprostitve rezervacij	-429	-690	-1.119
Na dan 31. decembra 2008	5.210	1.113	6.323
Novo oblikovane tekom leta	500	17	517
Sprostitve rezervacij	-300	-354	-654
Na dan 31. decembra 2009	5.410	776	6.186

Helios Domžale, d. d.

v 000 EUR	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	Druge rezervacije	Skupaj
Na dan 1. januarja 2008	1.016	0	1.016
Novo oblikovane tekom leta	0	18	18
Sprostitve rezervacij	-87	0	-87
Na dan 31. decembra 2008	929	18	947
Novo oblikovane tekom leta	0	0	0
Sprostitve rezervacij	-115	0	-115
Na dan 31. decembra 2009	814	18	832

30. FINANČNO UPRAVLJANJE IN UPRAVLJANJE TVEGANJ

→ Skupina Helios je v letu 2009 nadaljevala z izvajanjem enotne finančne politike pri vseh članicah Skupine.

Krovna družba Helios Domžale, d. d., v Skupini izvaja sprejeto finančno politiko do bank in finančnih institucij s ciljem optimiziranja upravljanja denarnih sredstev. Krovna družba skrbi tudi za optimalno financiranje vseh članic Skupine, tako da se pogoji finančnega poslovanja, ki veljajo za krovno družbo, prenašajo tudi na vse ostale družbe, ob upoštevanju lokalne zakonodaje in značilnosti posameznih trgov, na kateri posamezne družbe poslujejo.

Eden ključnih ciljev finančnega upravljanja v letu 2009 je bilo ustvarjanje pozitivnega denarnega toka iz poslovanja in ohranjanja finančne stabilnosti Skupine preko relativno visokega deleža kapitala v virih sredstev.

Upravljanje finančnih tveganj

→ Upravljanje tveganj je proces, v katerem identificiramo in ocenimo tveganje ter razvijemo in uvedemo strategije in postopke za obvladovanje tveganja.

Zavedamo se, da lahko tveganja, ki jim je družba izpostavljena, močno vplivajo na vrednost družbe.

Pri procesu upravljanja finančnih tveganj smo se ob osredotočenosti na tveganja plačilne sposobnosti še naprej osredotočili na posojilna, valutna in obrestna tveganja. Večino aktivnosti na tem področju je koordinirala in izvajala krovna družba.

Primarni finančni instrumenti, uporabljeni v računovodskih izkazih družbe Helios Domžale, d. d., in Skupine Helios, poleg izvedenih finančnih instrumentov zajemajo še denar in denarne ustreznike, poslovne in druge terjatve, obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti iz poslovanja, finančne naložbe ter najeta posojila.

Vodstvo redno preverja in potrjuje politiko obvladovanja posameznih vrst tveganj, ki so opisana v nadaljevanju.

Obrestno tveganje

→ Obrestno tveganje je tveganje negativnega vpliva spremembe tržnih obrestnih mer na poslovanje Skupine Helios. Obrestna struktura aktivnih in pasivnih bilančnih postavk ni usklajena, saj ima Skupina Helios več prejetih posojil kot obrestovanih naložb. Izpostavljenost obrestnemu tveganju za Skupino Helios pomeni neugodno gibanje (dvig) spremenljive obrestne mere v primeru prejetih posojil. Večina dolgoročnih posojil se obrestuje z variabilno obrestno mero, ki je vezana na eno-, tri- ali šestmesečni EURIBOR.

Skladno s sprejeto politiko upravljanja finančnih tveganj Skupina Helios za zavarovanje obrestnega tveganja uporablja obrestne zamenjave. Skupina Helios vstopa v posle z izpeljanimi finančnimi instrumenti izključno zaradi varovanja pred tveganjem. V letu 2009 smo zaradi nizke ravni spre-

menljivih obrestnih mer del dolgoročnih posojil s spremenljivo obrestno mero zavarovali z obrestno zamenjavo. Sklenili smo za 13,9 mio EUR obrestnih zamenjav.

Delež fiksnih obrestnih mer v posojilnem portfelju Skupine Helios smo zato konec leta 2009 povečali na 21 odstotkov celotnih obveznosti iz financiranja.

Preostale obrestne mere so bile spremenljive in vezane povečini na EURIBOR oziroma LIBOR (skupaj 69 odstotkov celotnih obveznosti iz financiranja) ter tudi na lokalne variabilne obrestne mere PRIBOR, ZIBOR, WIBOR, BUBOR.

Ključna evropska obrestna mera se še vedno giba na nivojih, da bomo v letu 2010 še nekoliko povečali delež fiksnih obrestnih mer z obrestno izmenjavo. Vodstvo Skupine Helios ocenjuje, da je izpostavljenost Skupine Helios pred obrestnim tveganjem nizka.

Efektivna obrestna mera na prejeta posojila je prikazana v pojasnilu 27, kakor tudi analiza obrestnega tveganja, ki izhaja iz spremembe obrestnih mer.

Tabela prikazuje izvedene finančne instrumente družbe Helios Domžale, d. d., in Skupine Helios za varovanje pred obrestnim tveganjem.

Obrestne zamenjave v valutah na dan 31. decembra 2008

Datum pogodbe	Dospetje	Nominalna vrednost	Poštena vrednost
18. april 2005	21. julij 2011	3.146.000 USD	-80.860 USD
16. januar 2003	07. januar 2009	237.675 EUR	1.092 EUR

Obrestne zamenjave v valutah na dan 31. decembra 2009

Datum pogodbe	Dospetje	Nominalna vrednost	Poštena vrednost
18. april 2005	21. julij 2011	2.002.000 USD	-69.574 USD
14. julij 2009	31. december 2013	1.000.001 EUR	2.179 EUR
14. julij 2009	27. februar 2014	2.040.000 EUR	4.888 EUR
14. julij 2009	31. december 2012	1.875.000 EUR	3.521 EUR
14. julij 2009	23. december 2013	1.600.000 EUR	3.551 EUR
14. julij 2009	30. marec 2012	1.215.000 EUR	3.373 EUR
14. julij 2009	31. december 2012	1.650.000 EUR	3.098 EUR
14. julij 2009	20. februar 2012	2.632.500 EUR	2.943 EUR

Obrestne zamenjave niso obračunane kot računovodsko varovanje pred tveganjem.

Tabela obrestnega tveganja

→ V tabeli je predstavljena analiza občutljivosti realno možne spremembe obrestnih mer na dobiček družbe Helios Domžale, d. d., in Skupine Helios pred obdavčitvijo (vpliv spremembe obrestne mere prejetih posojil in posojil z upoštevanjem varovanja pred tveganjem spremembe obrestnih mer) pri čemer so vse druge spremenljivke konstantne. Sprememba obrestnih mer ne vpliva na kapital družbe Helios Domžale, d. d. ali Skupine Helios.

Skupina Helios

	Zvišanje/znižanje osnovne obrestne mere	Učinek na dobiček pred obdavčitvijo
2008		
EUR	+10	-117.535
EUR	-10	117.535
2009		
EUR	+10	-91.405
EUR	-10	91.405

Helios Domžale, d. d.

	Zvišanje/znižanje osnovne obrestne mere	Učinek na dobiček pred obdavčitvijo
2008		
EUR	+10	-19.921
EUR	-10	19.921
2009		
EUR	+10	-21.055
EUR	-10	21.055

Likvidnostno tveganje

→ Temeljna funkcija finančnega upravljanja je gotovo zagotavljanje plačilne sposobnosti, ki omogoča nemoten potek vsega preostalega poslovanja Skupine Helios. Ocenjujemo, da je naše likvidnostno tveganje nizko. Kljub zaostrenim finančnim razmeram v letu 2009 in omejenim virom financiranja zaradi dobre bonitete, ki jo imamo pri posojilodajalcih, smo nemoteno pridobivali potrebne finančne vire.

Nizko tveganje kratkoročne plačilne sposobnosti je pri poslovanju s Skupino Helios, rezultat učinkovitega upravljanja denarnih sredstev, ustreznih posojilnih linij za kratkoročno uravnavanje denarnih tokov ter dostopa do potrebnih finančnih virov.

Ustvarjanje pozitivnega denarnega toka iz poslovanja je bil ključni finančni cilj Skupine Helios v recesijskem letu 2009. Ustvarili smo ga za dobrih 29 mio EUR.

Nizko je tudi tveganje glede dolgoročne plačilne sposobnosti Skupine, kot je rezultat dolgoletnega uspešnega poslovanja, konzervativne politike glede strukture virov sredstev, prilagojene naložbene dinamike novim razmeram, sposobnosti ustvarjanja denarnih tokov s poslovanjem ter posojilne sposobnosti.

Zapadlost finančnih obveznosti Skupine Helios na dan 31. decembra v letih 2009 in 2008 na osnovi pogodbenih, nediskontiranih plačil.

v 000 EUR	Do 3 mesece	3 - 12 mesecev	1 - 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Leto 2008					
Posojila in krediti	29.798	43.214	46.768	9.804	129.584
Obveznosti do dobaviteljev	26.103	8.998	926	0	36.027
Leto 2009					
Posojila in krediti	29.111	45.274	41.562	919	116.866
Obveznosti do dobaviteljev	24.227	9.664	1.247	0	35.138

Zapadlost finančnih obveznosti družbe Helios Domžale, d. d., na dan 31. decembra v letih 2009 in 2008 na osnovi pogodbenih, nediskontiranih plačil.

v 000 EUR	Do 3 mesece	3 - 12 mesecev	1 - 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Leto 2008					
Posojila in krediti	5.214	8.779	17.219	0	31.212
Obveznosti do dobaviteljev	1.150	9	0	0	1.159
Leto 2009					
Posojila in krediti	6.194	14.128	18.454	0	38.776
Obveznosti do dobaviteljev	615	28	0	0	643

Kreditno tveganje

→ Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., imata veliko število kupcev, predvsem pravnih oseb. Skupina Helios ima natančno določene postopke upravljanja terjatev in oblikovanja popravkov vrednosti terjatev, zato ocenjujemo, da je posojilno tveganje obvladljivo.

Skupina Helios in družba Helios Domžale, d. d., redno spremljata stanje terjatev do kupcev z namenom, da se izpostavljenost tveganju zaradi nepoplačljivih terjatev ne bi dvignila nad sprejemljiv nivo. Najvišja izpostavljenost Skupine Helios je enaka knjigovodski vrednosti terjatev do kupcev, največja izpostavljenost družbe Helios Domžale, d. d., pa je enaka knjigovodski vrednosti terjatev do kupcev in izdanih garancij.

Pri drugih finančnih sredstvih kot so denarna sredstva, depoziti pri bankah, in finančna sredstva, opredeljena kot razpoložljiva za prodajo, izpostavljenost Skupine Helios in družbe Helios Domžale, d. d., kreditnemu tveganju izhaja predvsem iz tveganja neporavnave obveznosti druge pogodbenne stranke, pri čemer je najvišja izpostavljenost enaka knjigovodski vrednosti teh finančnih instrumentov.

Poglobljena finančna in gospodarska kriza je v letu 2009 privedla do slabše likvidnosti naših kupcev, vendar smo tveganja, povezana z neizpolnitvijo medsebojnih obveznosti poslovnih partnerjev, obvladovali z naslednjimi ukrepi:

- zavarovanje terjatev iz poslovanja pri Slovenski izvozni družbi – Prvi kreditni zavarovalnici, d. d.,
- dodatno zavarovanje bolj tveganih terjatev do kupcev s finančnimi instrumenti (bančnimi garancijami, dokumentarnimi akreditivi) in pravnimi instrumenti (vpisi hipotek, pridržki lastninske pravice),
- blago, novim kupcem na odprt račun le ob ustreznem zavarovanju plačila,
- od svojih poslovnih partnerjev smo za vsa dana avansna plačila zahtevali garancije prvovrstnih bank,
- redno smo preverjali bonitete vseh novih in obstoječih partnerjev,
- sistematično smo izterjevali terjatve,
- pri vseh investicijskih pogodbah smo opredelili pogodbene kazni za neizpolnjevanje obveznosti v roku.

Glede na navedene ukrepe in glede na to, da je imela Skupina Helios konec leta 60 % svojih terjatev do kupcev zavarovanih, vodstvo Skupine Helios ocenjuje, da je izpostavljenost posojilnim tveganjem obvladljiva.

Valutno tveganje

→ Skupina Helios veliko večino svojih izdelkov izvozi na tuje trge, proizvodna podjetja Skupine pa so odvisna od uvoza surovin in preostalih materialov za proizvodnjo. Enako velja za nabavo strojev in naprav pri investicijah.

Glede na zemljepisno razvejanost delovanja je Skupina Helios močno izpostavljena valutnemu tveganju.

Na večini trgov izpostavljenost dolgoročno zmanjšujemo z naravnim ščitjenjem, torej z valutnim uravnavanjem prodaje in nabave. Ker nabavljamo predvsem na evrskem območju, tudi večino prodajnih pogodb sestavljamo v evrih.

Težje se valutnim tveganjem izognejo naša proizvodna in trgovska podjetja izven evro območja, saj morajo delovati v lokalni valuti, medtem ko so nekatere njihove obveznosti vezane na evro. Na teh trgih je slabše razvita tudi možnost zaščite pred valutnimi tveganji, saj so izvedeni finančni instrumenti slabše razviti ali pa jih sploh ni na razpolago. Zato se naša podjetja v teh državah pred valutnim tveganjem ščitijo tudi z ustreznimi pogodbenimi klavzulami, s katerimi se tveganje spremembe tečaja lokalne valute prenašajo tudi na pogodbene partnerje.

Izpostavljenost Skupine Helios valutnim tveganjem ocenjujemo kot zmerno.

V tabeli je predstavljena analiza občutljivosti realno možne spremembe tečajev na dobiček družbe Helios Domžale, d.d. in Skupine Helios pred obdavčitvijo (zaradi vpliva spremembe vrednoti monetarnih sredstev in obveznosti) pri čemer so vse druge spremenljivke konstantne. Sprememba valutnih razmerij nima neposrednega vpliva na kapital družbe Helios Domžale, d. d. ali Skupine Helios.

	Povečanje/zmanjšanje tečaja RSD	Vpliv na IPI v EUR
2008	+10 %	-1.084.950
	-10 %	1.084.950
2009	+10 %	-759.465
	-10 %	759.465

	Povečanje/zmanjšanje tečaja HRK	Vpliv na IPI v EUR
2008	+2 %	-251.724
	-2 %	251.724
2009	+2 %	-85.690
	-2 %	85.690

	Povečanje/zmanjšanje tečaja RUR	Vpliv na IPI v EUR
2008	+2 %	-302.400
	-2 %	302.400
2009	+2 %	226.800
	-2 %	-226.800

Premoženjska tveganja

→ Skupina Helios svoja najpomembnejša premoženjska tveganja (požarno, potresno, izpad proizvodnje, strojelomno, transportno), tveganje proizvajalčeve odgovornosti za izdelke, tveganja civilne odgovornosti ter tveganja nezgod zaposlenih na službenih poteh in delovnem mestu sistematično prenaša na zavarovalnice.

31. HIERARHIJA POŠTENE VREDNOSTI

→ Naslednja hierarhija se rabi za določanje in prikaz poštene vrednosti finančnih instrumentov s tehniko ovrednotenja:

- stopnja 1: navedene cene v aktivnih trgih za identično aktivo ali pasivo;
- stopnja 2: druge tehnike za katere se vse vložke, ki imajo pomemben vpliv na zapisano pošteno vrednost lahko opazuje, direktno ali indirektno;
- stopnja 3: tehnike, ki rabijo vložke, kateri imajo pomemben vpliv na zapisano pošteno vrednost, ki ne temeljijo na tržnih podatkih, ki se jih da opazovati.

Lastniški vrednostni papirji razporejeni pod stopnjo 3 so vrednoteni po nabavni vrednosti.

Skupina Helios

Aktiva in pasiva merjena po pošteni vrednosti

v 000 EUR	31. dec. 2009	Stopnja 1	Stopnja 2	Stopnja 3
Finančne naložbe, razpoložljive za prodajo	7.821	7.369	0	452
Lastniški vrednostni papirji				
Derivati	25	0	25	0

Helios Domžale, d. d.

Aktiva in pasiva merjena po pošteni vrednosti

v 000 EUR	31. dec. 2009	Stopnja 1	Stopnja 2	Stopnja 3
Finančne naložbe, razpoložljive za prodajo	3.892	3.568	0	324
Lastniški vrednostni papirji				
Derivati	42	0	42	0

32. TRANSAKCIJE S POVEZANIMI OSEBAMI DRUŽBE HELIOS DOMŽALE, d. d.,

in poslovanje s podjetji PPG-Helios, d. o. o., Belinka Perkemija, d. o. o., Torda-Zvezda, d. o. o.

→ V prikazanih podatkih terjatev in obveznosti so upoštevana tudi stanja neodplačanih danih in prejetih kreditov ter obresti.

→ Poslovanje z družbo PPG-Helios, d. o. o.

PPG-Helios, d. o. o., je družba, ki je bila ustanovljena dne 25. novembra 1999 kot skupaj obvladano podjetje med podvižnikoma PPG Industries Securities, Inc., iz ZDA in družbo Helios Domžale, d. d. Glavni namen ustanovitve družbe je tržiti, prodajati in servisirati avtomobilске premaze za prvogradnjo na območju držav nekdanje Jugoslavije, Rusije, Belorusije, Ukrajine, Romunije in drugih.

V letu 2009 (2008) je glavnina poslovanja družbe PPG-Helios, d. o. o., zajemala nakupe proizvodov (avtomobilskih premazov) za nadaljnjo prodajo na različnih trgih v vrednosti 5.157 tisoč evrov (18.357 tisoč evrov) z vključenim DDV, prav tako pa je družba PPG-Helios, d. o. o., uporabljala različne storitve sistema Helios, v vrednosti 976 tisoč evrov (1.692 tisoč evrov), to so bile predvsem storitve najemnin, poslovne storitve - računovodstvo, finance, informatika in druge. Družba PPG-Helios, d. o. o., je sistemu Helios zaračunavala večji del stroškov transporta blaga do končnega kupca, kar je v letu 2009 (2008) znašalo 378 tisoč evrov (1.301 tisoč evrov) z vključenim DDV.

Transakcije s povezanimi osebami za družbo Helios Domžale, d. d.

2009

v 000 EUR	Prodaja	Nabava	Terjatve	Obveznosti
CHROMCOM, Inženiring, vzdrževanje in meritve, d. o. o.	36	2	1.259	0
HELIOS, Kemična tovarna Domžale, d. o. o.	118	0	0	197
HELIOS, Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo, d. o. o.	7.084	646	10.713	89
HELTRADING, d. o. o., Zagreb	38	0	49	0
COLOR, Industrija sintetičnih smol, barv in lakov, d. d., Medvode	890	2	86	0
MAVRICA, Trgovsko podjetje z barvami in laki, d. o. o., Ljubljana	29	0	3	0
CHROMOS, Boje i lakovi, d. d., Zagreb	228	0	24	0
HELIOS ITALIA, S. p. A., Gorizia	43	0	4	0
CHEDO, Spol. Sr. o., Uherské Hradiště	11	0	4	0
HELIOS POLSKA, Sp. z. o. o., Ostrów Wielkopolski	26	0	2	0
OOO HELMOS, Moskva	0	0	1.507	0
BELINKA BELLES, d. o. o.	968	23	112	898
BELINKA, d. o. o., Beograd	0	0	0	0
SICOLORS	0	0	0	0
HELIOS COATINGS, S. r. l., Brasov	0	0	0	0
BELINKA KEMOSTIK, d. o. o.	109	0	11	200
SZOLNOK-HELIOS, Kft, Szolnok	84	0	21	0
ZENTAX-HELIOS, Kft, Szolnok	15	0	3	0
OOO AVRORA	1	0	1.522	0
BELFIN, d. o. o., Beograd	0	0	6	0
METAKEM, d. o. o.	14	0	11	0
COLOR TRADE, d. o. o., Rijeka	0	0	0	0
ODILAK, Odincovo	9	0	398	0
HELIOS SLOVAKIA, S. r. o.	24	0	16	0
DUGA, a. d., IBL	370	94	4.314	230
DCB HELIOS, d. o. o., Beograd	181	0	30	0
ZVEZDA-HELIOS, a. d., Gornji Milanovac	286	0	51	0
Skupaj	10.566	769	20.146	1.615

→ **Poslovanje z družbo Belinka Perkemija, d. o. o.**

Belinka Perkemija, d. o. o., je družba, ki jo po pripojitvi v letu 2007 skupaj obvladujeta družba Solvay S. A. iz Belgije in Helios Domžale, d. d. Glavna dejavnost podjetja je proizvodnja in trženje vodikovega peroksida, natrijevega perborata in peroksiocetne kisline. Najpomembnejši trgi Belinke Perkemije, d. o. o., so Slovenija, države nekdanje Jugoslavije in države srednje in vzhodne Evrope.

V letu 2009 je Belinka Perkemija, d. o. o., v poslovanju z družbami Skupine Helios ustvarila prihodke v višini 585 tisoč evrov, od tega 405 tisoč evrov z Belinko Belles, d. o. o. Večina prihodkov se nanaša na izvedbo različnih storitev, ki jih je družba Belinka Perkemija, d. o. o. opravila po naročilu Belinke Belles, d. o. o. V istem obdobju je Belinka Perkemija, d. o. o., uporabljala storitve družb Skupine Helios v višini 1.256 tisoč evrov, od tega predvsem storitve matične družbe Helios Domžale, d. d., v višini 704 tisoč evrov, ki za družbo opravlja finančne, računovodske, kadrovske in druge storitve.

→ **Poslovanje z družbo Torda-Zvezda, d. o. o.**

Torda-Zvezda, d. o. o., je družba, ki je bila ustanovljena 19. decembra 2002 v Gornjem Milanovcu, ki jo skupaj obvladajeta družba Zvezda-Helios, a. d. (49%) in Torda Ink Holding As iz Norveške (51%).

Glavna dejavnost družbe je proizvodnja tiskarskih barv, ter podobnih proizvodov in storitev.

V letu 2009 je Torda-Zvezda, d. o. o., večino poslovanja z družbami Skupine Helios, realizirala z družbo Zvezda-Helios, a. d. Družba Zvezda-Helios, a. d., je Tordi-Zvezda, d. o. o., v letu 2009 zaračunala storitve v višini 222 tisoč evrov (od tega največji delež predstavlja najem prostorov v višini 89 tisoč evrov) ter nabava materialov v višini 8 tisoč evrov.

Transakcije s povezanimi osebami za družbo Helios Domžale, d. d.

2008

v 000 EUR	Prodaja	Nabava	Terjatve	Obveznosti
CHROMCOM, Inženiring, vzdrževanje in meritve, d. o. o.	33	11	744	4
HELIOS, Kemična tovarna Domžale, d. o. o.	129	0	364	0
EXIDO, Zunanja in notranja trgovina, zastopanje in posredovanje, d.o.o.	0	0	0	0
HELIOS, Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo, d. o. o.	8.651	632	14.492	94
HELTRADING, d. o. o., Zagreb	42	0	31	0
COLOR, Industrija sintetičnih smol, barv in lakov, d. d., Medvode	1.184	1	116	1
MAVRICA, Trgovsko podjetje z barvami in laki, d. o. o., Domžale	32	10	3	0
CHROMOS, Boje i lakovi, d. d., Zagreb	276	0	566	0
HELIOS ITALIA, S. p. A., Gorizia	85	0	14	0
CHEDO, Spol. sr. o., Uherské Hradiště	20	0	2	0
HELIOS POLSKA, Sp. z. o. o., Ostrów Wielkopolski	29	0	10	0
OOO HELMOS, Moskva	2	0	2.009	0
BELINKA BELLES, d. o. o.	1.050	47	103	600
BELINKA, d. o. o., Beograd	0	0	0	0
HELIOS COATINGS, S. r. l., Brasov	0	0	0	0
BELINKA KEMOSTIK, d. o. o.	119	0	12	0
SZOLNOK-HELIOS, Kft, Szolnok	93	0	15	0
ZENTAX-HELIOS, Kft, Szolnok	17	0	1	0
OOO AVRORA	2	0	1.556	0
BELFIN, d. o. o., Beograd	0	0	6	0
METAKEM, d. o. o.	15	0	8	0
BELMOS, d. o. o.	9	0	0	0
COLOR TRADE, d. o. o., Rijeka	11	0	0	0
ODILAK, Odincovo	10	0	377	0
HELIOS SLOVAKIA, S. r. o.	32	0	30	0
DUGA, a. d., IBL	349	44	8.191	44
DCB HELIOS, d. o. o., Beograd	200	0	17	0
ZVEZDA-HELIOS, a. d., Gornji Milanovac	302	0	48	0
Skupaj	12.691	745	28.715	743

33. PREJEMKI UPRAVE, NADZORNEGA SVETA IN DELAVCEV, ZAPOSLENIH NA PODLAGI INDIVIDUALNIH POGODB

→ Družba Helios Domžale, d. d., med dolgoročnimi terjatvami izkazuje terjatve za neodplačana posojila do zaposlenih po individualni pogodbi v znesku tri tisoč evrov.

Obrestna mera za ta posojila znaša TOM + tri odstotke, v letu 2009 pa so bila odplačana v znesku tri tisoč evrov.

V poslovnem letu so bili članom uprave, delavcem družbe, ki so zaposleni na podlagi individualnih pogodb, in članom nadzornega sveta izplačani naslednji prejemki v bruto zneskih:

v 000 EUR	Uprava	Nadzorni svet	Zaposleni po individualnih pogodbah ¹
Fiksni del plač	622	0	2.488
Udeležba na dobičku	0	0	0
Bonitete	44	0	219
Drugi prejemki	8	24	55
Skupaj	674	24	2.762

Opombe:

Fiksni del plače- bruto plača (tudi poračun, 13. plača)

Udeležba na dobičku - po sklepu skupščine

Bonitete - menedžersko zavarovanje, naložbeno zavarovanje, uporaba službenega avtomobila

Drugi prejemki - regres, dodatno pokojninsko zavarovanje, sejnine in potni stroški nadzornega sveta

v 000 EUR	Uroš Slavinec ²	Marko Vresk ³	Branko Paš ⁴	Aleš Klavžar ⁵	Aleš Skok ⁶	Skupaj
Fiksni del plač	159	126	119	109	109	622
Udeležba na dobičku	0	0	0	0	0	0
Bonitete	12	2	6	12	12	44
Drugi prejemki	1	1	3	1	2	8
Skupaj	172	129	128	122	123	674

¹ Vsem zaposlenim v družbi Helios Domžale d.d. so se plače s 1. februarjem 2009 znižale za 10-odstotkov zaradi prehoda na skrajšan delovni čas (36 urni delavnik). Omenjeno znižanje se je nanašalo tudi na zaposlene z individualnimi pogodbami.

Število individualnih pogodb v družbi Helios Domžale d.d. je 56, poračun za leto 2009 ni predviden.

² Fiksna plača se je že s 1. novembrom 2008 in kasneje še s 1. januarjem 2009 znižala za skupaj približno 30 odstotkov, s 1. majem 2009 pa se je fiksni del plače še dodatno znižal za 10 odstotkov. Udeležba na dobičku za leto 2009 ni predvidena.

³ Fiksna plača se je že s 1. novembrom 2008 in kasneje še s 1. januarjem 2009 znižala za skupaj približno 30 odstotkov, s 1. majem 2009 pa se je fiksni del plače še dodatno znižal za 7 odstotkov. Udeležba na dobičku za leto 2009 ni predvidena.

⁴ Fiksna plača se je že s 1. novembrom 2008 in kasneje še s 1. januarjem 2009 znižala za skupaj približno 20 odstotkov. Udeležba na dobičku za leto 2009 ni predvidena.

⁵ Fiksna plača se je že s 1. novembrom 2008 in kasneje še s 1. januarjem 2009 znižala za skupaj približno 15 odstotkov. Udeležba na dobičku za leto 2009 ni predvidena.

⁶ Fiksna plača se je že s 1. novembrom 2008 in kasneje še s 1. januarjem 2009 znižala za skupaj približno 15 odstotkov. Udeležba na dobičku za leto 2009 ni predvidena.

4

Helios doma in po svetu

Helios doma in po svetu

120

Slovenija

HELIOS Sestavljeno podjetje za kapitalske naložbe in razvoj, Domžale, d. d.

Skrajšan naziv: HELIOS Domžale, d. d.

Naslov: Količevo 2, p. p. 127
1230 Domžale

Predsednik uprave: Uroš Slavinec

Podpredsednika uprave: Branko Paš, Marko Vresk

Člana uprave: Aleš Klavžar, Aleš Skok

T: +386 1 72 24 000

F: +386 1 72 24 040

E: info@helios.si

Spletna stran: www.helios-group.eu

HELIOS Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo, d. o. o.

Naslov: Količevo 65
1230 Domžale

Direktor: Marko Vresk

T: +386 1 72 24 000; 72 24 300

F: +386 1 72 24 310

E: info@helios.si

Dejavnost: Proizvodnja kritnih barv, lakov in umetnih smol

HELIOS Kemična tovarna Domžale, d. o. o.

Naslov: Količevo 100
1230 Domžale

Direktor: Zala Lemič Oraš

T: +386 1 72 24 000; 72 24 600

F: +386 1 72 24 620

E: info@helios.si

Dejavnost: Proizvodnja škroba in škrobnih izdelkov ter lepil

BELINKA BELLES, d. o. o.

Naslov: Zasavska cesta 95
1001 Ljubljana

Direktor: Zdravko Krempf

T: +386 1 588 62 99

F: +385 1 588 63 03, 588 62 07

E: info-bl@belinka.si

Dejavnost: Proizvodnja premazov za zaščito in dekoracijo lesa

BELINKA KEMOSTIK, d. o. o.

Naslov: Molkova pot 10
1241 Kamnik

Direktor: Mateja Zore

T: +386 1 830 37 50

F: +386 1 830 37 69

E: kemostik@belinka.si

Dejavnost: Proizvodnja lepil za široko potrošnjo ter industrijo in obrt

BELINKA PERKEMIJA, d. o. o.

Naslov: Zasavska cesta 95
1001 Ljubljana

Direktor: Bojan Kos

T: +386 1 588 62 99

F: +386 1 588 63 03, 588 62 63

E: info-pk@belinka.si

Dejavnost: Proizvodnja anorganskih bazičnih kemikalij in vodikovih spojin

CHROMCOM, inženiring, vzdrževanje, meritve, d. o. o., Domžale

Naslov: Količevo 90
1230 Domžale

Direktor: Janez Razboršek

T: +386 1 72 24 700, 72 24 7 01

F: +386 1 72 24 710

E: info@helios.si

Dejavnost: Inženiring, vzdrževanje, meritve

MAVRICA, Trgovsko podjetje z barvami in laki, d. o. o., Ljubljana

Naslov: Zasavska cesta 95
1231 Ljubljana-Črnuče

Direktor: Tomaž Založnik

T: +386 1 72 98 200

F: +386 1 72 98 225

E: info@mavrica.si

Dejavnost: Trgovina na drobno in debelo z barvami, laki in drugimi kemičnimi sredstvi

PPG-HELIOS, družba za trženje avtomobilskih premazov za prvovgradnjo, d. o. o.

Naslov: Količevo 65
1230 Domžale

Direktor: Stefan Lilienkamp

T: +386 1 72 24 000, 72 24 739

F: +386 1 72 24 740, 72 24 750

E: info@helios.si

Dejavnost: Družba za trženje avtomobilskih premazov za prvovgradnjo

Bolgarija

HELIOS BULGARIA Ltd.

Naslov: 50 Ivan Rilski str.
4003 Plovdiv

Direktor: Dimitar Stoev Bozukov

T: +359 32 682 846

M: +359 88 856 29 86

E: heliosbulgaria@abv.bg

Dejavnost: Trženje barv in lakov

Bosna in Hercegovina

HELKOS, Boje i lakovi, d. o. o., Sarajevo

Naslov: Aleja Bosne Srebrene br.16
70000 Sarajevo

Direktorica: Melčija Mulaosmanović-Kupus

T & F: +387 33 468 879

M: +387 61 171 193

E: helkos@bih.net.ba

Dejavnost: Trženje lesnih premazov

HELAKOR, d. o. o., Tuzla

Naslov: Ul. Mije Keroševića 24
75000 Tuzla

Direktor: Vikica Petrović

T & F: +387 35 282 249

E: helakor@delta.ba

Dejavnost: Trženje kovinskih premazov

CHROMOS, Boje i lakovi, d. o. o. Mostar

Naslov: Put za Aluminijski kombinat bb
88000 Mostar

Direktor: Tomaž Bučar

T: +387 36 445 410, 445 400

F: +387 36 445 445

E: astra-dubravka@astra.dubravka.com

Dejavnost: Trgovina na veliko in malo z barvami in laki ter ostala trgovina

Češka

CHEDO, Spol. s r. o.

Naslov: Sokolovská 966
686 01 Uherské Hradiště

Direktorja: Josef Pilka, František Bosák

T: +420 572 432 280-89

F: +420 572 570 454

E: chedo@chedo.cz, josef.pilka@chedo.cz,
frantisek.bosak@chedo.cz

Dejavnost: Trženje in proizvodnja barv in lakov

Hrvaška

CHROMOS, Boje i lakovi, d. d.

Naslov: Radnička cesta 173 d
10000 Zagreb

Predsednik uprave: Saša Podbršček

T: +385 1 24 10 666

F: +385 1 24 05 517

E: chromos@chromos-bil.hr

Dejavnost: Proizvodnja barv, lakov in suhih ometov

HELTRADING, d. o. o., Zagreb

Naslov: Andrije Žaje 10
10000 Zagreb

Direktor: Mario Vukušić

T: +385 1 30 91 751, 30 91 755

F: +385 1 30 91 755

E: mario.vukusic@heltrading.hr

Dejavnost: Trženje Heliosovih prodajnih programov na področju Hrvaške

BELINKA HRVATSKA, d. o. o.

Naslov: Vončinina 16 a
10000 Zagreb

Direktor: Mario Kuk

T: +385 1 461 01 32

F: +385 1 461 27 82

E: belinka@belinka.hr

Dejavnost: Trženje lesnih premazov

COLOR TRADE, d. o. o.

Naslov: Splitska 2/3
51000 Rijeka

Direktor: Ivana Jakovac

T: +385 51 212 280

F: +385 51 211 284

E: color-trade@color-trade.hr

Dejavnost: Trženje

METAKEM, d. o. o.

Naslov: Frankopanska 64
42230 Ludbreg

Direktor: Slavko Varga

T: +385 4 281 05 44

F: +385 4 281 02 88

E: slavko.varga@metakem.hr

Dejavnost: Poizvodnja lepil

Italija

HELIOS ITALIA S. p. A.

Naslov: Via Vittorio Veneto 87
34170 Gorizia

Direktor: Vladimir Borisov

T: +39 04 81 55 00 17

F: +39 04 81 55 00 09

E: info@heliositalia.it, borisov@heliositalia.it

Dejavnost: Trženje umetnih smol, dekorativnih premazov in avtoreparatur

Madžarska

SZOLNOK-HELIOS, Kft

Naslov: Nagysandor J. ut 15742/15
5000 Szolnok

Direktor: Aleksander Cör

T: +36 56 413 355

F: +36 56 413 585

E: szolnokhelios@externet.hu

Dejavnost: Trženje dekorativnih, lesnih in avtoreparaturnih premazov

ZENTAX-HELIOS, Kft

Naslov: Vitorla u. 25
5000 Szolnok

Direktor: Mihajl Šafranj, Aleksander Cör

T: +36 30 20 52 396

F: +36 56 341 237

E: helios@zentax-helios.hu

Dejavnost: Trženje industrijskih premazov, kovinskih premazov, premazov za plastiko, cestnih barv, lepil v prahu, masterbatcha, umetnih smol

Makedonija

HELIO-HEM, d. o. o., Skopje

Naslov: Ul. Kiro Dimuškov 42
1000 Skopje

Direktor: Atanas Karapandovski

T: +389 2 521 007

F: +389 2 521 587

Dejavnost: Proizvodnja disperznih barv

Pojlska

HELIOS POLSKA, Sp. z o. o.

Naslov: Ul. Przeskok 43
63-400 Ostrów Wielkopolski

Direktor: Planinko Vurdelja

T & F: +486 27 37 29 40

E: pl@heliospolaska.pl

Dejavnost: Trženje barv, lakov in praškastih premazov

Romunija

HELIOS COATINGS ROMANIA, S. r. l

Naslov: Str. Mica 13-21
500053 Brasov

Direktor: Andor Todor

T: +402 68 41 86 94, 44 63 15 25

F: +402 68 40 63 19

E: andor.t@helioscoatings.ro

Dejavnost: Trženje industrijskih in avtoreparaturnih premazov

Rusija

OAD ODILAK, Odincovo

Naslov: Transportij proezd 3
14300 Odincovski rajon Moskovskaja oblast

Direktor: Jurij Andrejevič Iljin

T: +7 495 59 15 604

F: +7 495 59 15 482

E: odilak@odilak.ru

Dejavnost: Proizvodnja in prodaja premaznih sredstev

ZAO ODIHEL, Odincovo

Naslov: Južnaja promzona a/j 59
143002 g. Odincovo-2
Moskovskaja oblast

Gen. direktor: Aleksandr Ivanovič Kujumži

T: +7 495 42 46 990; 42 46 998

F: +7 495 42 46 999

E: postmaster@odihel.msk.ru

Dejavnost: Trženje avtoreparatur Mobihel, proizvodnja gotovih nians avtoreparatur

OOO HELMOS, Moskva

Naslov: Ul. Šossejnaja d. 1, kv. 1
109548 Moskva

Direktor: Genadij Vladimirovič Averjanov

T & F: +7 495 91 98 803, 17 94 978

E: info@helios-rus.ru

Dejavnost: Trženje dekorativnih, kovinskih in lesnih premazov ter premazov za belo tehniko

Slovaška

HELIOS SLOVAKIA, s. r. o.

Naslov: Kamenna ul. 9

010 01 Žilina

Direktor: Boris Chmelár

T: +421 41 70 55 115

F: +421 41 70 55 111

E: helios@helios.sk; chmelar@helios.sk

Dejavnost: Trženje barv in lakov

Srbija

ZVEZDA-HELIOS, a. d., Gornji Milanovac

Naslov: Ul. Radovana Grkovića 24

32300 Gornji Milanovac

Direktor: Stanica Levajac

T: +381 32 716 453, 713 382

F: +381 32 713 394

E: prodaja@zvezda-helios.co.yu

Dejavnost: Proizvodnja barv in lakov ter praškastih premazov

DCB HELIOS, d. o. o., Beograd

Naslov: Viline vode br. 6

11000 Beograd

Direktor: Ivo Lužovec

T: +381 11 307 60 83, 316 46 33

F: +381 11 210 75 49

E: heliosbg@eunet.yu

Dejavnost: Distribucija barv in lakov

BELINKA, d. o. o., Beograd

Naslov: Viline vode br. 6

11000 Beograd

Direktor: Bojan Mikec

T: +381 11 321 74 04; 321 72 63

F: +381 11 339 22 57

E: belinka@eunet.yu

Dejavnost: Trženje lesnih premazov

DUGA, a. d. IBL

Naslov: Viline vode br. 6

11000 Beograd

Direktor: Bojan Mikec

T: +381 11 321 70 00, 321 75 39

F: +381 11 275 43 80, 339 22 88

E: info@duga-ibl.com

Dejavnost: Proizvodnja barv in lakov ter umetnih smol

BELFIN, d. o. o., Beograd

Naslov: Narodnih heroja br. 43

11000 Beograd

Naslov: Ivo Lužovec

T: +381 11 321 75 07

F: +381 11 339 23 62

E: mnastoski@duga-ibl.com

Dejavnost: Pomožne dejavnosti v finančnem posredovanju

Ukrajina

OOO SICOLORS

Naslov: Ulica Plodovaya 1

04128 g. Kiev

Direktor: Olena Nikolaevna Svyrydova

T: +380 44 50 20 385

F: +380 44 50 20 385

E: sicolors@optima.com.ua

Dejavnost: Trženje barv in lakov

OOO AVRORA

Naslov: Ul. Strojindustrii 3

18030 Čerkasi

Direktor: Dmitrij Nikolajevič Vaskovski

T: +380 47 24 34 352

F: +380 47 24 35 511

E: sekretar-avrora@mail.ru

Dejavnost: Proizvodnja barv in lakov

Predstavništva

Belorusija

HELIOS, Predstavništvo v Minsku

Naslov: Kulman 9

220013 Minsk

Direktor: Janez Cvar

T & F: +375 127 373 13

Rusija

HELIOS, Predstavništvo v Moskvi

Naslov: Ul. Gilyarovskogo, st. 8, off. 34

129090 Moskva

Direktor: Matjaž Bajc

T & F: +7 495 68 18 577, 68 44 737

E: info@helios-mos.ru

● ● ● ● **HELIOS** GROUP

HELIOS Domžale, d. d.
Količevo 65, 1230 Domžale, Slovenija
T +386 1 722 40 00 F +386 1 722 40 40

www.helios-group.eu

Letno poročilo 2009 je objavljeno na spletnih straneh www.helios-group.eu.

Podrobnejše informacije so na voljo v Kontrolingu družbe Helios Domžale, d. d.

Izdal:

Helios Domžale, d. d.

Besedila in grafi:

Helios Domžale, d. d.

Oblikovanje:

Marjan Kocjan, D.C. Studio

Fotografija:

arhiv Helios in arhiv D.C. Studio

April 2010